

KOMERCIJALNA BANKA

Meni najbliža

ИЗВЕШТАЈ

БАНКЕ ЗА ТРЕЋИ КВАРТАЛ 2017. ГОДИНЕ

БЕОГРАД, ОКТОБАР 2017. ГОДИНЕ

САДРЖАЈ

I ИЗВЕШТАЈ О ПОСЛОВАЊУ БАНКЕ ЗА ТРЕЋИ КВАРТАЛ 2017. ГОДИНЕ

1.	ПРИКАЗ ОСНОВНИХ ПОКАЗАТЕЉА ПОСЛОВАЊА БАНКЕ У ПЕРИОДУ ОД 01.01.2017. ДО 30.09.2017. ГОДИНЕ	5
1.1.	Показатељи пословања Банке	5
2.	МАКРОЕКОНОМСКИ УСЛОВИ ПОСЛОВАЊА У ПЕРИОДУ ОД 01.01.2017. ДО 30.09.2017. ГОДИНЕ	6
3.	ОСНОВНИ ПОКАЗАТЕЉИ ПОСЛОВАЊА БАНКЕ У ПЕРИОДУ ОД 01.01.2017. ДО 30.09.2017. ГОДИНЕ	7
4.	БИЛАНС СТАЊА НА ДАН 30.09.2017. ГОДИНЕ	9
4.1.	Актива Банке на дан 30.09.2017. године	9
4.2.	Пасива Банке на дан 30.09.2017. године	10
4.3.	Дати кредити комитентима и депозити комитената на дан 30.09.2017. године	11
4.4.	Ванбилансне ставке на дан 30.09.2017.	12
5.	БИЛАНС УСПЕХА ЗА ПЕРИОД ОД 01.01.2017. ДО 30.09.2017. ГОДИНЕ	13
5.1.	Приходи и расходи по основу камата	14
5.2.	Приходи и расходи по основу накнада	14
5.3.	Остварени добитак из редовног пословања	15
5.4.	Показатељи пословања прописани законом	16
6.	ОПИС ГЛАВНИХ РИЗИКА И ПРЕТЊИ КОЈИМА ЈЕ ДРУШТВО ИЗЛОЖЕНО	16
7.	СВИ ЗНАЧАЈНИЈИ ПОСЛОВИ СА ПОВЕЗАНИМ ЛИЦИМА	16
8.	ОПИС СВИХ ВАЖНИЈИХ ДОГАЂАЈА ПО ЗАВРШЕТКУ ПОСЛОВНЕ ГОДИНЕ	17
9.	ОСНОВНИ ПОДАЦИ О РЕАЛИЗАЦИЈИ БИЗНИС ПЛАНА ЗА 2017. ГОДИНУ	17
9.1.	Планиране и остварене вредности биланса стања за трећи квартал 2017. године	18
9.2.	Планиране и остварене вредности биланса успеха за период 01.01.- 30.09.2017. године	19

II ФИНАНСИЈСКИ ИЗВЕШТАЈИ БАНКЕ

1.	БИЛАНС СТАЊА НА ДАН 30. СЕПТЕМБАР 2017	
2.	БИЛАНС УСПЕХА У ПЕРИОДУ ОД 01. ЈАНУАРА ДО 30. СЕПТЕМБРА 2017.	
3.	ИЗВЕШТАЈ О ОСТАЛОМ РЕЗУЛТАТУ	
4.	ИЗВЕШТАЈ О ТОКОВИМА ГОТОВИНЕ	
5.	ИЗВЕШТАЈ О ПРОМЕНАМА НА КАПИТАЛУ	
6.	НАПОМЕНЕ УЗ ФИНАНСИЈСКЕ ИЗВЕШТАЈЕ ЗА ТРЕЋИ КВАРТАЛ 2017.	

III ИЗЈАВА ОДГОВОРНИХ ЛИЦА

IV ОДЛУКА О ОДОБРАВАЊУ ФИНАНСИЈСКИХ ИЗВЕШТАЈА

Квартални извештај за трећи квартал 2017. године представља веродостојан приказ развоја и резултата пословања КОМЕРЦИЈАЛНЕ БАНКЕ АД Београд остварених у трећем кварталу 2017. године, као и у првих девет месеци 2017. године.

ИЗВЕШТАЈ О ПОСЛОВАЊУ БАНКЕ

ЗА ТРЕЋИ КВАРТАЛ 2017. ГОДИНЕ

БЕОГРАД, ОКТОБАР 2017. ГОДИНЕ

1. ПРИКАЗ ОСНОВНИХ ПОКАЗАТЕЉА ПОСЛОВАЊА У ПЕРИОДУ ОД 01.01.2017. ДО 30.09.2017. ГОДИНЕ

1.1. Показатељи пословања Банке

ОПИС	30.09.17.	31.08.17.	31.07.17.	30.06.17.	31.03.17.	2016.	2015.
БИЛАНС СТАЊА							
(у 000 РСД)							
Билансна актива	374.458.967	377.706.215	380.791.560	373.998.539	381.990.129	400.017.469	393.439.874
Ванбилансно пословање	450.084.157	454.118.108	462.487.741	473.894.417	497.926.215	520.370.274	580.407.210
СТАНОВНИШТВО							
Кредити ¹	80.649.442	79.920.290	79.391.583	78.805.620	77.347.207	75.522.465	70.784.957
Депозити ²	231.126.237	230.425.496	232.025.498	230.883.872	234.156.293	231.312.395	218.836.847
ПРИВРЕДА							
Кредити	65.230.751	66.204.698	66.718.585	62.683.610	68.216.087	74.083.897	89.204.275
Депозити	50.736.431	55.209.201	55.873.249	52.263.384	57.000.776	78.300.568	55.503.896
ОПИС	30.09.17.	31.08.17.	31.07.17.	30.06.17.	31.03.17.	2016.	2015.
БИЛАНС УСПЕХА							
(у 000 РСД)							
Добитак / губитак пре опорезивања	5.698.102	5.555.115	5.124.853	4.420.162	2.482.832	-8.377.636	-6.175.885
Нето приходи од камата	9.442.181	8.423.380	7.412.165	6.388.834	3.255.754	13.462.734	13.788.082
Нето приходи од накнада	3.756.044	3.331.408	2.898.816	2.462.778	1.165.502	4.817.314	4.899.947
ПАРАМЕТРИ ПРОФИТАБИЛНОСТИ							
РОА	1,99%	2,18%	2,30%	2,31%	2,55%	-2,05%	-1,56%
РОЕ – на акцијски капитал	18,98%	20,81%	21,94%	22,08%	24,81%	-20,93%	-15,43%
РОЕ – на укупан капитал	12,80%	14,12%	14,98%	15,19%	17,40%	-13,86%	-8,99%
Нето каматна маржа на укупну активу	3,30%	3,31%	3,32%	3,34%	3,34%	3,30%	3,48%
Cost / income рацио	60,21%	60,21%	60,14%	60,22%	59,92%	60,65%	57,85%
Оперативни трошкови (у 000 РСД) ³	7.946.053	7.078.106	6.200.974	5.330.330	2.649.309	11.086.858	10.799.510
Нето приходи /расходи (-) индиректних отписа пласмана и резервисања (у 000 RSD)	-216.936	232.648	300.952	227.327	72.775	-14.907.539	-13.008.527
Показатељ девизног ризика	5,41%	5,00%	4,56%	4,43%	5,52%	2,96%	10,60%
Показатељ ликвидности	5,41	5,17	5,06	5,64	2,98	2,86	2,73
Оперативни токови готовине	8.055.953	7.382.098	6.439.543	5.527.032	3.345.570	7.987.047	7.819.613
ОПИС	30.09.17.	31.08.17.	31.07.17.	30.06.17.	31.03.17.	2016.	2015.
РАЦИО							
КРЕДИТИ / ДЕПОЗИТИ							
Бруто кредити/депозити	60,93%	61,48%	62,22%	61,29%	61,33%	58,74%	67,43%
Нето кредити/депозити	54,03%	53,44%	54,21%	53,10%	53,20%	50,70%	57,19%
КАПИТАЛ (у 000 РСД)							
Адекватност капитала	27,19%	28,12%	25,59%	26,99%	26,69%	26,97%	22,75%
Број запослених	2.783	2.779	2.775	2.764	2.823	2.858	2.877
Актива по запосленом (у 000 EUR)	1.127	1.140	1.086	1.120	1.092	1.134	1.125
Актива по запосленом (у 000 РСД)	134.552	135.914	130.721	135.311	135.314	139.964	136.779

1 Позиција кредити (становништво и привреда) не укључује остале пласмане и потраживања

2 Позиција депозити не укључује остале обавезе и средства примљена кроз кредитне линије

3 У оквиру оперативних трошкова приказани су трошкови зарада, материјални и нематеријални оперативни трошкови

2. МАКРОЕКОНОМСКИ УСЛОВИ ПОСЛОВАЊА У ПЕРИОДУ ОД 01.01.2017. ДО 30.09.2017. ГОДИНЕ

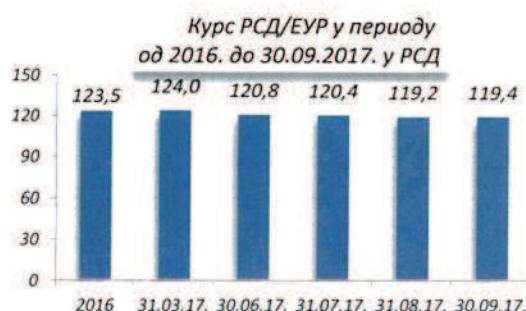
Међугодишња инфлација наставила је кретање у границама циља НБС ($3,0 \pm 1,5\%$) у 2017. години. Према саопштењу НБС међугодишња инфлација се у септембру очекивано вратила на ниво из јула и износила је 3,2%, након што је у августу снижена услед ефекта високе базе код цена меса. Базна инфлација (мерена променом потрошачких цена по искључењу хране, енергије, алкохола и цигарета) у септембру је износила 1,5% међугодишње, што је непромењено у односу на претходни месец. *

У трећем кварталу текуће године, динар је апресирао у односу на евро. Курс динара је стабилизован на вредности од око 119 динара за један евро. На крају трећег квартала 2017. године дошло је до јачања курса динара у односу на крај 2016. године за 3,4%.

Почетком септембра НБС је смањила референтну каматну стопу на ниво од 3,75%. Према саопштењу НБС доносећи такву одлуку, Извршни одбор је имао у виду да је текућа инфлација нижа, као и да је средњорочна августовска пројекција инфлације нижа у односу на мајску пројекцију, како за ову, тако и за наредну годину. *

Банкарски сектор у Републици Србији је остварио пад билансне aktive у другом кварталу текуће године у односу на претходну годину за 0,6%. У априлу текуће године Алфа банка ад је променила пословно име у Јубанка ад, док је у јуну Марфин банка ад променила пословно име у Експобанк ад.

Наставак опрезног управљања кредитним портфолиом и смањење одобрених пласмана утицали су да Банка на крају другог квартала 2017. године смањи учешће у укупној билансној активи банкарског сектора на ниво од 11,6% (-0,7 пп).

*Саопштење НБС о РКС од 7.9.2017. и саопштење о инфлацији од 12.10.2017.

3. ОСНОВНИ ПОКАЗАТЕЉИ ПОСЛОВАЊА БАНКЕ У ПЕРИОДУ ОД 01.01.2017. ДО 30.09.2017. ГОДИНЕ

ОПИС	30.09.17.	31.08.17.	31.07.17.	30.06.17.	31.03.17.	2016.	2015.
БИЛАНС СТАЊА (у 000 РСД)							
Билансна актива	374.458.967	377.706.215	380.791.560	373.998.539	381.990.129	400.017.469	393.439.874
Ванбилансно пословање	450.084.157	454.118.108	462.487.741	473.894.417	497.926.215	520.370.274	580.407.210
СТАНОВНИШТВО							
Кредити	80.649.442	79.920.290	79.391.583	78.805.620	77.347.207	75.522.465	70.784.957
Депозити	231.126.237	230.425.496	232.025.498	230.883.872	234.156.293	231.312.395	218.836.847
ПРИВРЕДА							
Кредити	65.230.751	66.204.698	66.718.585	62.683.610	68.216.087	74.083.897	89.204.275
Депозити	50.736.431	55.209.201	55.873.249	52.263.384	57.000.776	78.300.568	55.503.896

На дан 30.09.2017. године билансна актива Банке износи 374.459,0 милиона динара и смањена је за 25.558,5 милиона динара или 6,4% у односу на крај 2016. године.

Ванбилансна актива смањена је за 13,5% у посматраном периоду, и на крају септембра текуће године износи 450.084,2 милиона динара.

Висока ликвидност и активно управљање структуром активе и пасиве мотивисало је Банку да у 2017. години пре рока доспећа врати део кредитних линија (што представља смањење у односу на почетак године у износу од 4.107,9 милиона динара). На крају септембра месеца 2017. године укупан износ средстава примљених у форми кредитних линија износи 8.876,3 милиона динара што чини 2,4% укупне пасиве Банке.

У истом периоду Банка је забележила пад депозита (без осталих обавеза и кредитних линија) у износу од 27.978,2 милион динара или 8,9%. У структури наведене промене, депозити привреде су смањени за 27.564,1 милион динара, док су депозити становништва смањени у износу од 186,2 милиона динара. У наведеним променама садржан је и ефекат апресијације динара у односу на евро (3,4%) и швајцарски франак (10,1%).

ОПИС	30.09.17.	31.08.17.	31.07.17.	30.06.17.	31.03.17.	2016.	2015.
БИЛАНС УСПЕХА (у 000 РСД)							
Добитак / губитак пре опорезивања	5.698.102	5.555.115	5.124.853	4.420.162	2.482.832	-8.377.636	-6.175.885
Нето приходи од камата	9.442.181	8.423.380	7.412.165	6.388.834	3.255.754	13.462.734	13.768.082
Нето приходи од накнада	3.756.044	3.331.408	2.898.816	2.462.778	1.165.502	4.817.314	4.899.947
ПАРАМЕТРИ							
ПРОФИТАБИЛНОСТИ							
ROA	1,99%	2,18%	2,30%	2,31%	2,55%	-2,05%	-1,56%
ROE – на акцијски капитал	18,98%	20,81%	21,94%	22,08%	24,81%	-20,93%	-15,43%
ROE – на укупан капитал	12,80%	14,12%	14,98%	15,19%	17,40%	-13,86%	-8,99%
Нето каматна маржа на укупну активу	3,30%	3,31%	3,32%	3,34%	3,34%	3,30%	3,48%
Cost / income ратио	60,21%	60,21%	60,14%	60,22%	59,92%	60,65%	57,85%
Оперативни трошкови (у 000 РСД) ⁴	7.946.053	7.078.106	6.200.974	5.330.330	2.649.309	11.086.858	10.799.510
Нето приходи / расходи индиректних отписа пласмана и резервисања (у 000 RSD)	-216.936	232.648	300.952	227.327	72.775	-14.907.539	-13.008.527
Показатељ девизног ризика	5,41%	5,00%	4,56%	4,43%	5,52%	2,96%	10,50%
Показатељ ликвидности	5,41	5,17	5,06	5,64	2,98	2,86	2,73
Оперативни токови готовине	8.055.953	7.382.098	6.439.543	5.527.032	3.345.570	7.987.047	7.819.613

⁴ У оквиру оперативних трошкова приказани су трошкови зарада, материјални и нематеријални оперативни трошкови

Банка је у првих девет месеци ове године остварила профит, у односу на исти временски период претходне године када је забележила негативан резултат. Остварени добитак Банке пре опорезивања у периоду од 01.01. до 30.09.2017. године, износи 5.698,1 милиона динара, у односу на исти период претходне године када је забележен губитак од 1.779,7 милиона динара. Остварена промена резултата Банке, у првих девет месеци 2017. године, обезбедила је принос на укупан капитал од 12,80%, односно принос на акцијски капитал од 18,98%.

На кретање добитка у првих девет месеци 2017. године, у односу на исти период прошле године, утицала је и реализација судског спора у корист Банке, у току првог квартала, у износу од 566,4 милиона динара. Такође, нето расходи по основу обезвређења финансијских средстава износе 217,0 милиона динара, за разлику од истог периода прошле године када је остварен расход у износу 7.385,5 милиона динара. Од позитивних ефеката важно је истаћи пораст нето прихода по основу накнада и провизија. По овом основу, у извештајном периоду, остварен је нето приход у износу од 3.756,0 милиона динара, док је у истом периоду прошле године остварење износило 3.589,0 милиона динара. Забележен је и раст нето добитка по основу финансијских средстава расположивих за продају са остварењем у износу од 43,9 милиона динара, док је у истом периоду прошле године, по основу ове билансне категорије, исказан нето губитак у износу од 53,7 милиона динара. Важно је истаћи и нето добитка по основу финансијских средстава намењених трговању у износу од 17,0 милиона динара.

Због планираног повлачења одређених депозита и смањења кредитних линија у првих девет месеци 2017. године смањена је актива по запосленом у Банци са 140,0 милиона динара (31.12.2016.), на износ од 134,6 милиона динара на крају трећег квартала 2017. године.

На крају трећег квартала текуће године „Cost income ratio“ (CIR) износи 60,21%, док је на крају 2016. године износио 60,65%.

4. БИЛАНС СТАЊА НА ДАН 30.09.2017. ГОДИНЕ

4.1. Актива Банке на дан 30.09.2017. године

(У 000 РСД)

Р.Б.	ОПИС БИЛАНСНЕ ПОЗИЦИЈЕ	30.09.2017.	31.12.2016.	ИНДЕКС
1	2	3	4	5=3/4
1.	Готовина и средства код централне банке	54.058.982	55.153.209	98,02
2.	Заложена финансијска средства	-	-	-
3.	Финансијска средства по фер вредности кроз биланс успеха намењена трговању	4.193.696	242.920	1.726,37
4.	Финансијска средства која се иницијално признају по фер вредности кроз биланс успеха	-	-	-
5.	Финансијска средства расположива за продају	117.735.382	136.123.853	86,49
6.	Финансијска средства која се држе до доспећа	-	-	-
7.	Кредити и потраживања од банака и других финансијских организација	33.494.992	40.601.413	82,50
8.	Кредити и потраживања од комитената	146.292.659	150.411.409	97,26
9.	Промене фер вредности ставки које су предмет заштите од ризика	-	-	-
10.	Потраживања по основу финансијских деривата намењених заштити од ризика	-	-	-
11.	Инвестиције у придружена друштва и заједничке подухвате	-	-	-
12.	Инвестиције у зависна друштва	2.611.859	2.611.859	100,00
13.	Нематеријална улагања	334.463	362.507	92,26
14.	Некретнине, постројења и опрема	5.498.961	5.856.458	93,90
15.	Инвестиционе некретнине	2.039.889	2.217.816	91,98
16.	Текућа пореска средства	-	-	-
17.	Одложена пореска средства	1.768.775	-	-
18.	Стална средства намењена продаји и средства пословања које се обуставља	331.008	183.170	180,71
19.	Остала средства	6.098.301	6.252.855	97,53
	УКУПНО АКТИВА (од А1. до А19.)	374.458.967	400.017.469	93,61

Билансна актива Банке на крају трећег квартала 2017. године смањена је у односу на крај 2016. године за 25.558,5 милиона динара односно 6,4%.

У структури приказаних билансних позиција доминира повећање финансијских средстава по фер вредности кроз биланс успеха намењених трговању, која су повећана на крају трећег квартала 2017. године за 3.950,8 милиона динара или 1.626,4%. Наведена промена је резултат реинвестирања дела доспелих динарских ХоВ расположивих за продају–записи Републике Србије (6.795,0 милиона динара) у девизне ХоВ намењене трговању- обвезнице Републике Србије.

Укупно стање финансијских средстава расположивих за продају бележи смањење од 18.388,5 милиона динара (-13,5%) у односу на крај претходне године.

Кредити и потраживања од банака и других финансијских организација (по новој билансној шеми) смањени су за 7.106,4 милиона динара, односно 17,5%, а кредити и потраживања од комитената за 4.118,8 милиона динара. На дан 30.09.2017. године укупни кредити и потраживања од комитената и банака износе 179.787,7 милиона динара, што чини 48,0% укупне билансне активе Банке.

Током првих девет месеци текуће године, позиција готовина и средстава код централне банке бележи смањење у износу од 1.094,2 милиона динара односно 2,0%. Смањење поменуте позиције је узроковано углавном смањењем стања жиро рачуна за 2.782,4 милиона динара и готовине у благајни у динарима за 907,2 милиона динара. Остале позиције (готовина у благајни у девизама и девизна обавезна резерва) смањене су за 1.126,5 милиона динара. Остала девизна новчана средства забележила су повећање у динарској противвредности од 3.721,9 милиона динара.

4.2. Пасива Банке на дан 30.09.2017. године

(у 000 РСД)				
Р.Б.	ОПИС БИЛАНСНЕ ПОЗИЦИЈЕ	30.09.2017.	31.12.2016.	ИНДЕКС
1	2	3	4	5=3/4
1.	Финансијске обавезе по фер вредности кроз биланс успеха намењене трговању	-	-	-
2.	Финансијске обавезе које се иницијално признају по фер вредности кроз биланс успеха	-	-	-
3.	Обавезе по основу финансијских деривата намењених заштити од ризика	-	-	-
4.	Депозити и остале обавезе према банкама, другим финансијским организацијама и централној банци	5.523.420	7.834.962	70,50
5.	Депозити и остале обавезе према другим комитентима	292.771.368	322.621.360	90,75
6.	Промене фер вредности ставки које су предмет заштите од ризика	-	-	-
7.	Издате сопствене хартије од вредности и друга позајмљена средства	-	-	-
8.	Субординиране обавезе	6.046.400	6.178.390	97,86
9.	Резервисања	1.196.815	1.787.294	66,96
10.	Обавезе по основу средстава намењених продаји и средства пословања које се обуставља	-	-	-
11.	Текуће пореске обавезе	-	-	-
12.	Одложене пореске обавезе	576.374	23.592	2.443,09
13.	Остале обавезе	6.384.022	6.147.569	103,85
	УКУПНО ОБАВЕЗЕ (од П1. до П13.)	312.498.399	344.593.167	90,69
14.	КАПИТАЛ			
15.	Акцијски капитал	40.034.550	40.034.550	100,00
16.	Сопствене акције	-	-	-
17.	Добитак	6.933.915	349.698	1.982,83
18.	Губитак	-	8.063.183	-
19.	Резерве	14.992.103	23.103.237	64,89
20.	Нереализовани губици	-	-	-
21.	Учешћа без права контроле	-	-	-
22.	УКУПНО КАПИТАЛ (од П15. до П21.)	61.960.568	55.424.302	111,79
	УКУПНО ПАСИВА (од П1. до П21.)	374.458.967	400.017.469	93,61

Укупне обавезе Банке на крају трећег квартала 2017. године износе 312.498,4 милиона динара и чине 83,5% укупне пасиве (31.12.2016: 86,1%). Истовремено, укупан капитал са износом од 61.960,6 милиона динара учествује у укупној пасиви 16,6% (31.12.2016: 13,9%). Укупне обавезе смањене су у односу на крај претходне године за 32.094,8 милиона динара или 9,3%, док је укупан капитал увећан за 6.536,3 милиона динара односно 11,8%.

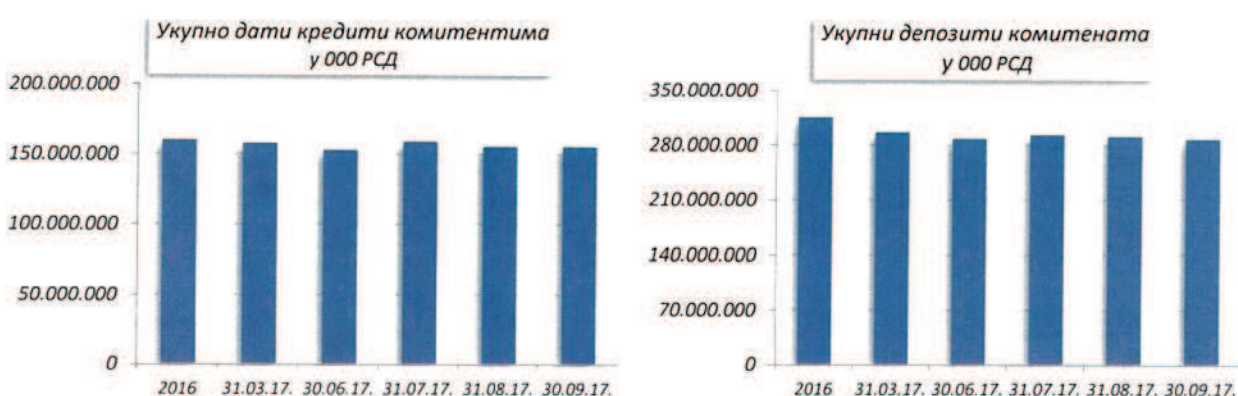
Позиција депозити и остале обавезе према другим комитентима је смањена у извештајном периоду за 29.850,0 милиона динара или 9,3%, док је позиција депозита и остале обавеза према банкама, другим

финансијским организацијама и централној банци смањена у односу на крај 2016. године за 2.311,5 милиона динара или 29,5%. Стање осталих обавеза је повећано за 236,5 милиона динара или 3,9%. Субординиране обавезе, са доспећем у децембру 2017. године, у износу од 50,0 милиона евра повучене су крајем 2011. године у циљу повећања регулаторног капитала Банке. На крају трећег квартала, у односу на 2016. годину, стање субординираних обавеза по основу курсних разлика је смањено за 132,0 милиона динара.

У првих девет месеци 2017. године смањене су ино кредитне линије у нето динарској противвредности од 4.107,9 милиона динара тако да стање динарске противвредности предметних обавеза на крају трећег квартала текуће године износи 8.876,3 милиона динара.

У структури билансне пасиве укупни депозити и остале обавезе банака и комитената износе 298.294,8 милиона динара, што чини 79,7% укупне билансне пасиве, при томе бележећи смањење у односу на крај претходне године у износу од 32.161,5 милион динара или 9,7%.

4.3. Дати кредити комитентима и депозити комитената на дан 30.09.2017. године

Најзначајнија категорија билансне активе, дати кредити клијентима (без осталих пласмана и потраживања), забележили су смањење од 4.584,6 милиона динара посматрано од почетка текуће године. Ниво одобрених кредита клијентима, на крају трећег квартала 2017. године, под значајним је утицајем пласмана становништву, који су на крају септембра 2017. достигли износ од 80.649,4 милиона динара, што представља раст од 6,8%, док су пласмани привреди смањени за 8.853,2 милиона динара или 12,0%. Кредити банкама и другим финансијским организацијама су забележили пад од 858,4 милиона динара односно 8,1%. Укупни кредити банкама, другим финансијским организацијама и комитентима, на крају трећег квартала износе 155.651,4 милиона динара и смањени су у односу на крај претходне године за 2,9%.

(у 000 РСД)				
Р.Б.	ОПИС	СТАЊЕ НА ДАН 30.09.2017.	СТАЊЕ НА ДАН 31.12.2016.	ИНДЕКС
1	2	3	4	5= (3:4)*100
I	ДАТИ КРЕДИТИ КОМИТЕНТИМА (1.+2.+3.)	155.651.396	160.235.984	97,14
1.	Привреда	65.230.751	74.083.897	88,05
2.	Становништво	80.649.442	75.522.465	106,79
3.	Банке и финансијске организације	9.771.203	10.629.623	91,92
II	ПРИМЉЕНИ ДЕПОЗИТИ КОМИТЕНАТА (1.+2.+3.)	288.073.193	316.051.384	91,15
1.	Привреда	50.736.431	78.300.568	64,80
2.	Становништво	231.126.237	231.312.395	99,92
3.	Банке и финансијске организације	6.210.526	6.438.421	96,46

НАПОМЕНА: дати кредити и примљени депозити према претходној билансној шеми

Промена депозита банака, других финансијских организација и комитената (без осталих обавеза и кредитних линија) у трећем кварталу 2017. године, у највећој мери је резултат смањења депозита привреде (27.564,1 милион динара), смањења депозита банака и других финансијских организација (противвредност 227,9 милиона динара), и смањења депозита становништва (противвредност 186,2 милиона динара), што је првенствено резултат апresiasiје вредности динара.

Уживајући углед сигурне и стабилне банке на српском тржишту Банка је, у посматраном периоду, успела да повећа девизне штедне улоге за 38,7 милиона евра или 2,4%.

И поред смањења пасивних каматних стопа како банкарског сектора тако и Банке, обим девизне штедње у Банци је повећан у првих девет месеци 2017. године и достигао је суму од 1.629,2 милиона евра.

Поверење штедиша омогућило је Банци да по обиму прикупљене девизне штедње, имиџу и препознатљивости задржи једну од водећих позиција у оквиру банкарског сектора Републике Србије.

4.4. Ванбилансне ставке на дан 30.09.2017. године

(У 000 РСД)				
Р.Б.	ОПИС ВАНБИЛАНСНЕ ПОЗИЦИЈЕ	СТАЊЕ НА ДАН 30.09.2017.	СТАЊЕ НА ДАН 31.12.2016.	ИНДЕКС 5=(3:4)*100
1	2	3	4	5=(3:4)*100
1.	ПОСЛОВИ У ИМЕ И ЗА РАЧУН ТРЕЋИХ ЛИЦА	4.256.954	4.418.079	96,35
2.	ПРЕУЗЕТЕ БУДУЋЕ ОБАВЕЗЕ	33.630.857	32.543.235	103,34
3.	ПРИМЉЕНА ЈЕМСТВА ЗА БУДУЋЕ ОБАВЕЗЕ	0	0	-
4.	ДЕРИВАТИ	0	0	-
5.	ДРУГЕ ВАНБИЛАНСНЕ СТАВКЕ	412.196.346	483.408.961	85,27
	УКУПНО	450.084.157	520.370.275	86,49

Укупна ванбилансна актива Банке смањена је за 70.286,1 милион динара у односу на крај претходне године. На дан 30.09.2017. године преузете будуће обавезе износе укупно 33.630,9 милиона динара што је повећање за 1.087,6 милиона динара или 3,3% у односу на крај претходне године, претежно због повећања преузетих неопозивих обавеза за неповучене оквира са валутном клаузулом (4.948,6 милиона динара или 38,4%). Друге ванбилансне ставке смањене су за 71.212,6 милиона динара односно за 14,7%. Највећи део овог износа односи се на смањење:

-ванбилансне евиденције по основу примљених материјалних средстава обезбеђења и осталих средстава обезбеђења (смањење за 45.075,1 милион динара, делимично и због новог начина евидентирања хипотека),

-номиналне вредности ХоВ, углавном услед доспећа односно продаје дужничких ХоВ (смањење 19.800,5 милиона динара),

- улагања у ХоВ по репо трансакцијама (смањење од 11.000,0 милиона динара).

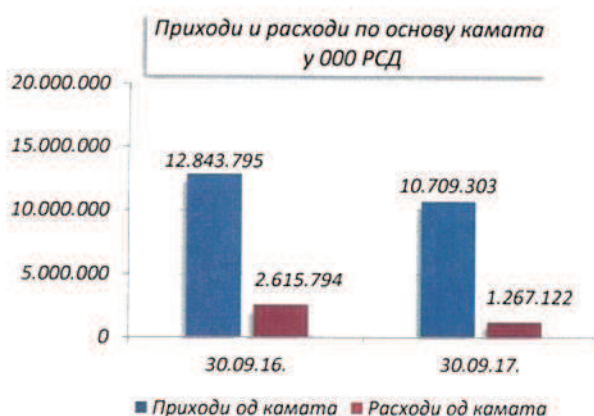
Од позиција које су се повећале издвајамо пренос из билансне у ванбилансну евиденцију кредита који су у потпуности обезвређени у износу од 6.122,1 милион динара.

5. БИЛАНС УСПЕХА ЗА ПЕРИОД ОД 01.01. ДО 30.09.2017. ГОДИНЕ

(у 000 РСД)				
Р.Б.	ОПИС БИЛАНСНЕ ПОЗИЦИЈЕ	30.09.2017.	30.09.2016.	ИНДЕКС
1	2	3	4	5=(3:4)*100
	ПРИХОДИ И РАСХОДИ РЕДОВНОГ ПОСЛОВАЊА			
1.1.	Приходи од камата	10.709.303	12.843.795	83,38
1.2.	Расходи од камата	1.267.122	2.615.794	48,44
1.	Нето приходи/расходи по основу камата	9.442.181	10.228.001	92,32
2.1.	Приходи од накнада и провизија	4.911.470	4.570.873	107,45
2.2.	Расходи накнада и провизија	1.155.426	981.921	117,67
2.	Нето приходи/расходи по основу накнада и провизија	3.756.044	3.588.952	104,66
3.	Нето добитак/губитак по основу финансијских средстава намењених трговању	63.793	46.748	136,46
4.	Нето добитак/губитак по основу заштите од ризика	-	-	-
5.	Нето добитак/губитак по основу финансијских средстава која се иницијално признају по фер вредности кроз биланс успеха	-	-	-
6.	Нето добитак/губитак по основу финансијских средстава расположивих за продају	43.886	-53.675	-81,76
7.	Нето приход/расход од курсних разлика и ефеката уговорене валутне клаузуле	-30.219	-5.492	550,24
8.	Нето добитак/губитак по основу инвестиција у придружена друштва и заједничке подухвате	306	5.143	-
9.	Остали пословни приходи	815.915	215.929	377,86
10.	Нето приход/расход по основу обезвређења финансијских средстава и кредитно ризичних ванбилансних ставки	-216.936	-7.385.488	2,94
11.	УКУПАН НЕТО ПОСЛОВНИ ПРИХОД	13.874.970	6.640.118	208,96
12.	УКУПАН НЕТО ПОСЛОВНИ РАСХОД	-	-	-
13.	Трошкови зарада, накнада зарада и остали лични расходи	3.290.095	3.237.684	101,62
14.	Трошкови амортизације	428.792	515.030	83,26
15.	Остали расходи	4.457.981	4.667.106	95,52
16.	ДОБИТАК ПРЕ ОПОРЕЗИВАЊА	5.698.102		
17.	ГУБИТАК ПРЕ ОПОРЕЗИВАЊА		1.779.702	
18.	Порез на добитак			
19.	Добитак по основу одложених пореза	1.235.813		
20.	Губитак по основу одложених пореза			
21.	ДОБИТАК НАКОН ОПОРЕЗИВАЊА	6.933.915		
22.	ГУБИТАК НАКОН ОПОРЕЗИВАЊА		1.779.702	
23.	Нето добитак пословања које се обуставља			
24.	Нето губитак пословања које се обуставља			
25.	РЕЗУЛТАТ ПЕРИОДА - ДОБИТАК	6.933.915		
26.	РЕЗУЛТАТ ПЕРИОДА - ГУБИТАК		1.779.702	
27.	Добитак који припада матичном ентитету			
28.	Добитак који припада власницима без права контроле			
29.	Губитак који припада матичном ентитету			
30.	Губитак који припада власницима без права контроле			
31.	Зарада по акцији			
32.	Основна зарада по акцији			
33.	Умањена (разводњена) зарада по акцији			

На основу закључка Управног одбора Банке и извршене анализе могућности коришћења пореске погодности прописане Законом о порезу на добит правних лица и планиране добити утврђене Стратегијом и Бизнис планом Банке за период 2017-2019. година, на крају другог квартала ове године извршено је књижење одложених пореских средстава по основу дела пореских губитака ранијих година у износу од 1.235,8 милиона динара. Спроведеним књижењем повећан је добитак из редовног пословања (5.698,1 милион динара) за наведени износ добитка од креираних одложених пореских средстава, након чега резултат периода – укупни добитак на крају трећег квартала ове године износи 6.933,9 милиона динара.

5.1. Приходи и расходи по основу камата

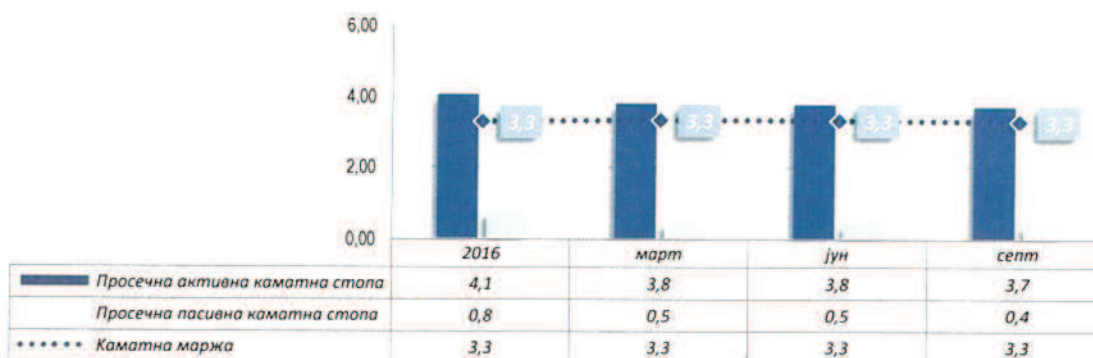
Добитак по основу камата износи 9.442,2 милиона динара, што у односу на исти период прошле године представља смањење од 7,7%.

У односу на крај трећег квартала прошле године, приходи од камата су мањи за 2.134,5 милиона динара или за 16,6%, док су расходи по основу камата смањени за 1.348,7 милиона динара или 51,6%.

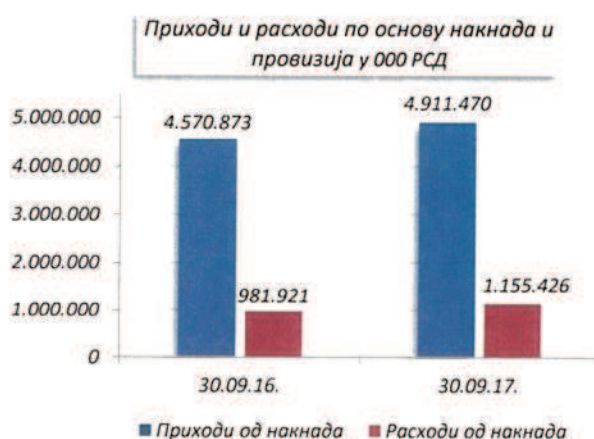
У оквиру прихода од камата, највеће учешће имају приходи од камата по пословима са становништвом (4.758,6 милиона динара или 44,4%). У оквиру расхода од камата такође доминирају камате на депозите грађана (699,1 милион динара или 55,2%) што је највећим делом резултат расхода од камата на прикупљену девизну штедњу становништва.

Кретање каматне марже на укупну активу у %

Просечна активна каматна стопа на укупну активу на крају трећег квартала 2017. године је била 3,7%, а просечна пасивна каматна стопа на укупну пасиву 0,4%, тако да је каматна маржа Банке у трећем кварталу 2017. године износила 3,3% и има непромењену вредност у посматраном периоду.

5.2. Приходи и расходи по основу накнада и провизија

У односу исти период прошле године, приходи по основу накнада и провизија за банкарске услуге већи су за 340,6 милиона динара или за 7,5%, док су расходи по накнадама и провизијама повећани за 173,5 милиона динара односно за 17,7%.

Добитак по основу накнада и провизија на крају трећег квартала 2017. године износи 3.756,0 милиона динара и за 167,1 милион динара је већи у односу на исти период претходне године.

5.3. Остварени добитак из редовног пословања

Након спроведене корекције НПЛ кредита у прошлој години, Банка је у 2017. годину ушла са знатно квалитетнијим кредитним портфолиом. У периоду од 01. јануара до 30. септембра 2017. године остварен је добитак из пословања (пре опорезивања) у износу од 5.698,1 милион динара, за разлику од претходне године када је забележен губитак од 1.779,7 милиона динара.

Остварени добитак из пословања обезбедио је Банци, у трећем кварталу 2017. године, принос на укупан просечан капитал од 12,8%, односно принос на просечну активу од 2,0%.

5.4. Показатељи пословања прописани Законом о банкама

Р.Б.	ОПИС	ПРОПИСАНО	30.09.2017.	2016.
1.	ПОКАЗАТЕЉ АДЕКВАТНОСТИ КАПИТАЛА (КАПИТАЛ / РИЗИЧНА АКТИВА); *ЗАХТЕВ ЗА КОМБИНОВАНИ ЗАШТИТНИ СЛОЈ КАПИТАЛА	МИН. 8%+6,5pp*	27,19	26,97
2.	ПОКАЗАТЕЉ УЛАГАЊА У ЛИЦА КОЈА НИСУ У ФИНАНСИЈСКОМ СЕКТОРУ И ОСНОВНА СРЕДСТВА	МАКС. 60%	15,31	17,47
3.	ПОКАЗАТЕЉ ЗБИР ВЕЛИКИХ ИЗЛОЖЕНОСТИ БАНКЕ	МАКС. 400%	35,51	38,48
4.	ПОКАЗАТЕЉ ДЕВИЗНОГ РИЗИКА	МАКС. 20%	5,41	2,96
5.	ПОКАЗАТЕЉ ЛИКВИДНОСТИ	МИН. 0,8	5,41	2,86

6. ОПИС ГЛАВНИХ РИЗИКА И ПРЕТЊИ КОЈИМА ЈЕ ДРУШТВО ИЗЛОЖЕНО

Детаљан приказ главних ризика и претњи којима је Банка изложена у наредном периоду, је представљен у поглављу Управљање ризицима, Напомена уз финансијске извештаје.

7. СВИ ЗНАЧАЈНИЈИ ПОСЛОВИ СА ПОВЕЗАНИМ ЛИЦИМА

На дан 30.09.2017. године лица повезана са Банком су:

1. Комерцијална банка а.д. Будва, Црна Гора,
2. Комерцијална банка а.д. Бања Лука, Босна и Херцеговина,
3. КомБанк Инвест а.д. Београд,
4. једно правно лице (CEDENS company доо Београд) и већи број физичких лица, према одредбама члана 2. Закона о банкама у делу којим се регулише појам „лица повезаних са банком“.

Укупна изложеност према лицима повезаним с Банком на дан 30.09.2017. износила је 593.650,2 хиљада динара, што је у односу на регулаторни капитал од 49.272.213,6 хиљада динара представљало 1,20% (максимална вредност укупних пласмана лицима повезаним с Банком по Закону о банкама износи 25% капитала).

Највећи део изложености према лицима повезаним с Банком на дан 30.09.2017. године, је износ од 413.665,7 хиљада динара, односно 0,84% регулаторног капитала Банке, и односи се на пласмане друштву КомбанкИнвест ад Београд.

У складу са чланом 37. Закона о банкама, лицима повезаним с банком, Банка није одобравала кредите под условима који су повољнији од услова одобравања кредита другим лицима која нису повезана с Банком.

Додатни приказ односа Банке са повезаним лицима је представљен у тачки Повезана лица, Напомена уз финансијске извештаје.

8. ОПИС СВИХ ВАЖНИЈИХ ДОГАЂАЈА ПО ЗАВРШЕТКУ ПОСЛОВНЕ ГОДИНЕ

По завршетку претходне пословне године, до завршетка трећег квартала 2017. године од битнијих пословних догађаја, издвајамо одржавање три редовне седнице Скупштине акционара Банке. На Скупштини акционара Банке, која је одржана 25.01.2017. године донете су следеће одлуке:

1. Одлука о продаји акција из портфолиа Банке у следећим правним лицима: Јубмес банка ад Београд, Политика ад Београд, Компанија Дунав осигурање адо Београд, Београдска берза ад Београд, и Тржиште новца ад Београд.
2. Информација у вези са чланом 77. Закона о банкама.
3. Извештај у складу са чланом 78. Закона о банкама.

На Скупштини акционара Банке, која је одржана 27.04.2017. године донете су следеће одлуке:

1. Одлука о усвајању Стратегије и Бизнис плана Банке за период 2017-2019. година.
2. Годишњи извештај о пословању Банке за 2016. годину и Извештај и мишљење спољног ревизора о обављеној ревизији редовних финансијских извештаја Комерцијалне банке АД Београд за 2016. годину:
 - a. Одлука о усвајању Годишњег извештаја о пословању Комерцијалне банке АД Београд и редовних финансијских извештаја са мишљењем спољног ревизора за 2016. годину.
 - b. Одлука о распоређивању дела нераспоређеног добитка из ранијих година за дивиденде за преференцијалне акције Банке.
 - c. Одлука о покрићу губитка Банке из 2016. године.
3. Одлука о усвајању Годишњег извештаја о пословању и консолидованих финансијских извештаја Групе Комерцијалне банке АД Београд са мишљењем спољног ревизора за 2016. годину.
4. Одлука о изменама и допунама Статута Комерцијалне банке АД Београд (пречишћен текст).

Дана 27.07.2017. године одржана је нова, седница Скупштине акционара Банке на којој су донете следеће одлуке:

1. Одлука о именовању спољног ревизора банке за 2017. годину.
2. Одлука о укључивању ревалоризационих резерви и осталих нереализованих добитака у основни акцијски капитал Банке.

Опис догађаја по завршетку пословне године представљен је и у тачки 6. Догађаји након биланса стања Напомена уз финансијске извештаје за трећи квартал 2017. године.

9. ОСНОВНИ ПОДАЦИ О РЕАЛИЗАЦИЈИ БИЗНИС ПЛАНА ЗА 2017. ГОДИНУ

Реализација Стратегије и Бизнис плана, за првих девет месеци 2017. године, одвијала се у оквиру следећих макроекономских услова пословања од којих посебно издвајамо:

-раст БДП од 1,3% у другом кварталу 2017. године у односу на исти период претходне године (РЗС⁵), план за текућу пословну годину је раст од 3,0% (МФРС),

-ап्रेसијација курса динара који се кретао око нивоа од 119 динар за 1 евро (планирани курс динара у односу на евро на крају текуће године: 1 евро = 123,50 динара (КБ Београд), а остварено је на дан 30.09.2017.: 1 евро = 119,37 динара),

-стопа инфлације (међугодишња стопа, септембар 2017./септембар 2016.) износи 3,2% и има тренд раста и тренутно је у оквиру границе циљане стопе за август ове године (3,0±1,5%).

У току другог квартала 2017. године, према подацима Министарства финансија, остварен је међугодишњи раст привредне активности од 1,3%⁶. Раст у другом кварталу највећим делом је

⁵ Квартални бруто домаћи производ у сталним ценама-саопштење за јавност, II квартал 2017, РЗС

⁶ Текућа макроекономска кретања, септембар 2017, Министарство финансија РС

вођен услужним сектором (1,2 п.п.). Позитиван допринос дала је и прерађивачка индустријска као и електроенергетски сектор (0,6 п.п.). Негативна кретања су забележена у пољопривреди и грађевинарству други квартал за редом. Укупна индустријска производња у другом кварталу забележила је раст од 3,1% м.г. Прерађивачка индустрија остварила је раст од 5,1%⁷ м.г. у односу на исти период претходне године. У истом периоду производња електричне енергије је забележила негативна кретања.

Најзначајнији раст, у другом кварталу, бележи хемијска индустрија и производња машина, производња основних метала, електричне опреме и гумарска индустрија. Промет робе у трговини на мало у првих седам месеци текуће године повећан је за 4,%⁸. Од почетка године расте и број издатих грађевинских дозвола (60,3%). Укупна спољнотрговинска размена у првих седам месеци 2017. године износила је 19,9 милијарди ЕУР⁹ што представља повећање од 2,3 милијарде ЕУР.

Девизне резерве НБС на крају августа текуће године износиле су 10,3 милијарди ЕУР¹⁰. Јавни дуг државе на крају августа 2017. године износио је 23,8 милијарди ЕУР¹¹ односно 64,6% БДП-а. У првих осам месеци текуће године прилив страних директних инвестиција (СДИ) износио је 1.504,4 милиона ЕУР¹² док је пројекција за целу годину ревидирана навише и износи 1,7 милијарди ЕУР.

Каматне стопе на новоодобрене динарске кредите у августу износиле су 6,3% за привреду и 10,7% за становништво¹³. Банке су оствариле раст кредитне активности у августу ове године од 6,1% м.г. при чему је раст кредита становништву износио 12,7% м.г., а раст кредита привреди износио 0,9% м.г.¹⁴. До краја 2017. као и у току 2018. године, очекује се даљи раст кредитне активности банака имајући у виду очекивани раст економске активности, конкуренцију међу банкама, ублажавање монетарне политике и ниске каматне стопе на међународном тржишту новца.

9.1. Планиране и остварене вредности биланса стања за трећи квартал 2017. године

Укупна билансна актива Банке, на крају трећег квартала 2017. године, износи 374.459,0 милиона динара и у односу на планирану вредност, за крај текуће године, мања је за 2.370,8 милиона динара односно 0,6%. Значајна позитивна одступања између остварених и планираних величина забележена су на позицији хартије од вредности, остварена вредност је већа за 15.821,2 милиона динара односно 14,9% и кредита банкама и другим финансијским организацијама, остварење на крају квартала је веће за 7.888,7 милиона динара од годишње планиране величине.

Ниже остварене вредности у односу на планиране забележене су на позицији кредита привреди, смањење 17.733,2 милиона динара (-21,4%) и кредита становништву где је забележено смањење у износу од 3.462,6 милиона динара у односу на планирани износ за крај ове године.

У структури билансне пасиве позитивно одступање у односу на планиране величине реализовано је код осталих обавеза (7.581,2 милиона динара или 45,0%), док је реализација испод плана забележена на позицији депозита (12.787,8 милиона динара, односно -4,3%, без осталих обавеза и примљених кредитних линија). На крају септембра депозити износе 288.073,2 милиона динара и у односу на планирану вредност мањи су за 12.787,8 милиона динара (депозити привреде су мањии од планираних за 8.531,6 милиона динара, становништва за 3.333,8 милиона динара и банака и других финансијских организација за 922,5 милиона динара).

Кретање курса динара - ап्रेसијација (3,4% у односу на ЕУР), у одређеној мери је повећало негативна одступања реализованих од планских величина.

⁷ Текућа макроекономска кретања, септембар 2017, Министарство финансија РС

⁸ Текућа макроекономска кретања, септембар 2017, Министарство финансија РС

⁹ Текућа макроекономска кретања, септембар 2017, Министарство финансија РС

¹⁰ Основни макроекономски индикатори, октобар 2017, НБС

¹¹ Министарство финансија РС

¹² Макроекономска кретања у Србији, октобар 2017, НБС

¹³ Макроекономска кретања у Србији, октобар 2017, НБС

¹⁴ Макроекономска кретања у Србији, октобар 2017, НБС

Планиране и остварене позиције активе и пасиве у билансу стања на дан 30.09.2017. године имају следеће вредности:

(У 000 РСД)				
Р.Б.	БИЛАНСНА ПОЗИЦИЈА	Планирано 31.12.2017.	Остварено 30.09.2017.	ИНДЕКС
1	2	3	4	5=4/3
АКТИВА				
1.	Готовина и готовински еквиваленти	60.956	54.059	88,68
2.	Хартије од вредности	106.108	121.929	114,91
3.	Дати кредити и депозити (3.1.+3.2.+3.3.)	168.959	155.651	92,12
3.1.	Предузећа	82.964	65.231	78,63
3.2.	Становништво	84.112	80.649	95,88
3.3.	Банке и финансијске организације	1.883	9.771	519,05
4.	Остала актива	40.807	42.820	104,93
5.	УКУПНА АКТИВА (1.+2.+3.+4.)	376.830	374.459	99,37
ПАСИВА				
1.	Депозити	300.861	288.073	95,75
1.1.	Предузећа	59.268	50.736	85,61
1.2.	Становништво	234.460	231.126	98,58
1.3.	Банке и финансијске организације	7.133	6.211	87,07
2.	Остале обавезе	16.844	24.425	145,01
3.	Укупне обавезе (1.+2.)	317.705	312.498	98,36
4.	Укупан капитал	59.125	61.961	104,80
5.	УКУПНА ПАСИВА (3.+4.)	376.830	374.459	99,37

9.2. Планиране и остварене вредности биланса успеха за период 01.01.-30.09.2017. године

(У 000 РСД)				
Р.Б.	БИЛАНСНА ПОЗИЦИЈА	Планирано 01.01.-30.09.2017.	Остварено 01.01.-30.09.2017.	ИНДЕКС
1	2	3	4	5=4/3
1.1.	Приходи од камата	11.183	10.709	95,8
1.2.	Расходи по основу камата	1.652	1.267	76,7
1.	Добитак по основу камата (1.1.-1.2.)	9.531	9.442	99,1
2.1.	Приходи од накнада и провизија	5.101	4.911	96,3
2.2.	Расходи накнада и провизија	979	1.155	118,1
2.	Добитак по основу накнада и провизија (2.1. -2.2.)	4.122	3.756	91,1
3.	Нето курсне разлике и промена вредности (девизна клаузула)	0	-30	-
4.	Нето остали пословни приходи / расходи	202	693	343,5
5.	Нето расходи/приходи по основу индиректних отписа пласмана и резервисања	-2.475	-217	8,8
6.	Оперативни расходи	8.113	7.946	97,9
7.	ДОБИТАК ИЗ РЕДОВНОГ ПОСЛОВАЊА	3.268	5.698	174,4

Код позиција биланса успеха, значајно одступање је забележено код нето прихода/расхода индиректних отписа пласмана и резервисања (остварен је нето расход 216,9 милиона динара, у односу на планирани расход од 2.474,7 милиона динара). На позицији добитка по основу камата остварена вредност је мања од планиране за 89,3 милиона динара. Добитак по основу накнада и провизија је мањи у односу на план за 366,1 милион динара. Оперативни расходи у истом периоду

су мањи од планираних за 166,7 милиона динара као резултат рационализације трошкова пословања. Остали пословни приходи су већи од планираних за 491,3 милиона динара.

Услед остварења нижих нето расхода по основу умањења обезвређења финансијских средстава и кредитно ризичних ванбилансних ставки, као и значајног раста нето осталих пословних прихода на крају трећег квартала 2017. године Банка је остварила добитак пре опорезивања у износу од од 5.698,1 милион динара што је 74,4% изнад планиране вредности за период од 01. јануара до 30. септембар 2017. године.

Потписано у име Комерцијалне банке ад Београд

J. Romancic

Период извештавања:

од

01.01.2017.

до

30.09.2017.

Квартални финансијски извештај за банке КФИ-Б

Пословно име: **КОМЕРЦИЈАЛНА БАНКА АД БЕОГРАД**

Матични број (МБ): **07737068**

Поштански број и место: **11000** **Београд**

Улица и број: **Светог Саве 14**

Адреса е-поште: **posta@kombank.com**

Интернет адреса: **www.kombank.com**

Појединачни:

Усвојен (да/не): **не**

Ревидиран (да/не): **не**

Особа за контакт: **Снежана Пејчић**

(уноси се само име и презиме особе за контакт)

Телефон: **011-333-9407**

Факс: **011-333-9395**

Адреса е-поште: **snezana.pejic@kombank.com**

Презиме и име: **Слађана Јелић**

(особа овлашћена за заступање)

Документација за објаву (у ПДФ формату, као један документ):

1. Финансијски извештаји (биланс стања, биланс успеха, извештај о осталом резултату, извештај о променама на капиталу, напомене уз финансијске извештаје),
2. Извештај о пословању,
3. Изјава лица одговорних за састављање извештаја

(Handwritten signature)
(потпис особе овлашћене за заступање)

(Handwritten signature)

на дан 30.09.2017.

БИЛАНС СТАЊА

у хиљадама динара

Позиција	АОП	Износ	
		последњи дан квартала текуће године	31.12. претходне године
1	2	4	5
АКТИВА			
Готовина и средстава код централне банке	0001	54 058 982	55 153 209
Заложена финансијска средства	0002	-	-
Финансијска средства по фер вредности кроз биланс успеха намењена трговању	0003	4 193 696	242 920
Финансијска средства која се иницијално признају по фер вредности кроз биланс успеха	0004	-	-
Финансијска средства расположива за продају	0005	117 735 382	136 123 853
Финансијска средства која се држе до доспећа	0006	-	-
Кредити и потраживања од банака и других финансијских организација	0007	33 494 992	40 601 413
Кредити и потраживања од комитената	0008	146 292 659	150 411 409
Промене фер вредности ставки које су предмет заштите од ризика	0009	-	-
Потраживања по основу финансијских деривата намењених заштити од ризика	0010	-	-
Инвестиције у придружена друштва и заједничке подухвате	0011	-	-
Инвестиције у зависна друштва	0012	2 611 859	2 611 859
Нематеријална улагања	0013	334 463	362 507
Некретнине, постројења и опрема	0014	5 498 961	5 856 458
Инвестиционе некретнине	0015	2 039 889	2 217 816
Текућа пореска средства	0016	-	-
Одложена пореска средства	0017	1 768 775	-
Стална средства намењена продаји и средства пословања које се обуставља	0018	331 008	183 170
Остала средства	0019	6 098 301	6 252 855
УКУПНА АКТИВА (од 0001 до 0019)	0020	374 458 967	400 017 469
ПАСИВА			
ОБАВЕЗЕ			
Финансијске обавезе по фер вредности кроз биланс успеха намењене трговању	0401	-	-
Финансијске обавезе које се иницијално признају по фер вредности кроз биланс успеха	0402	-	-
Обавезе по основу финансијских деривата намењених заштити од ризика	0403	-	-
Депозити и остале обавезе према банкама, другим финансијским организацијама и централној банци	0404	5 523 420	7 834 962
Депозити и остале обавезе према другим комитентима	0405	292 771 368	322 621 360
Промене фер вредности ставки које су предмет заштите од ризика	0406	-	-
Издате сопствене хартије од вредности и друга позајмљена средства	0407	-	-
Субординиране обавезе	0408	6 046 400	6 178 390
Резервисања	0409	1 196 815	1 787 294
Обавезе по основу средстава намењених продаји и средстава пословања које се обуставља	0410	-	-
Текуће пореске обавезе	0411	-	-
Одложене пореске обавезе	0412	576 374	23 592
Остале обавезе	0413	6 384 022	6 147 569
УКУПНО ОБАВЕЗЕ (од 0401 до 0413)	0414	312 498 399	344 593 167
КАПИТАЛ			
Акцијски капитал	0415	40 034 550	40 034 550
Сопствене акције	0416	-	-
Добитак	0417	6 933 915	349 698
Губитак	0418	-	8 063 183
Резерве	0419	14 992 103	23 103 237
Нереализовани губици	0420	-	-
Учешћа без права контроле	0421	-	-
УКУПНО КАПИТАЛ (0415-0416+0417-0418+0419-0420+0421) ≥ 0	0422	61 960 568	55 424 302
УКУПАН НЕДОСТАТАК КАПИТАЛА (0415-0416+0417-0418+0419-0420+0421) < 0	0423	-	-
УКУПНА ПАСИВА (0414+0422-0423)	0424	374 458 967	400 017 469

БИЛАНС УСПЕХА

Позиција	АОП	Износ			
		Текућа година		Претходна година	
		квартал	кумулативно	квартал	кумулативно
1	2	3	4	5	6
Приход од камата	1001	3 432 527	10 709 303	4 231 143	12 843 795
Расход од камата	1002	379 180	1 267 122	790 725	2 615 794
Нето приход по основу камата (1001-1002)	1003	3 053 347	9 442 181	3 440 418	10 228 001
Нето расход по основу камата (1002-1001)	1004	-	-	-	-
Приходи од накнада и провизија	1005	1 718 064	4 911 470	1 609 332	4 570 873
Расходи накнада и провизија	1006	424 796	1 155 426	436 325	981 921
Нето приход по основу накнада и провизија (1005-1006)	1007	1 293 266	3 756 044	1 173 007	3 588 952
Нето расход по основу накнада и провизија (1006-1005)	1008	-	-	-	-
Нето добитак по основу финансијских средстава намењених трговану	1009	24 310	63 793	18 948	46 748
Нето губитак по основу финансијских средстава намењених трговану	1010	-	-	-	-
Нето добитак по основу заштите од ризика	1011	-	-	-	-
Нето губитак по основу заштите од ризика	1012	-	-	-	-
Нето добитак по основу финансијских средстава која се иницијално признају по фер вредности кроз биланс успеха	1013	-	-	-	-
Нето губитак по основу финансијских средстава која се иницијално признају по фер вредности кроз биланс успеха	1014	-	-	-	-
Нето добитак по основу финансијских средстава расположивих за продају	1015	-	43 886	-	-
Нето губитак по основу финансијских средстава расположивих за продају	1016	-	-	2 948	53 675
Нето приход од курсних разлика и ефеката уговорене валутне клаузуле	1017	-	-	-	-
Нето расход од курсних разлика и ефеката уговорене валутне клаузуле	1018	30 202	30 219	6 691	5 402
Нето добитак по основу инвестиција у придружена друштва и заједничке подухвате	1019	-	306	5 143	5 143
Нето губитак по основу инвестиција у придружена друштва и заједничке подухвате	1020	-	-	-	-
Остали пословни приходи	1021	106 450	615 915	66 564	215 929
Нето приход по основу умањења обезбеђења финансијских средстава и кредитно ризичних ванбилансних ставки	1022	-	-	-	-
Нето расход по основу умањења финансијских средстава и кредитно ризичних ванбилансних ставки	1023	444 263	216 936	1 139 265	7 385 488
УКУПАН НЕТО ПОСЛОВНИ ПРИХОД (1003-1004+1007-1008+1009-1010+1011-1012+1013-1014+1015-1016+1017-1018+1019-1020+1021+1022-1023) ≥ 0	1024	4 002 917	13 874 970	3 564 874	6 640 118
УКУПАН НЕТО ПОСЛОВНИ РАСХОД (1005-1006+1007-1008+1009-1010+1011-1012+1013-1014+1015-1016+1017-1018-1019-1020+1021+1022-1023) < 0	1025	-	-	-	-
Трошкови зарада, накнада зарада и остали лични расходи	1026	1 070 072	3 290 095	1 073 744	3 237 664
Трошкови амортизације	1027	137 555	426 792	131 195	515 030
Остали расходи	1028	1 517 350	4 457 981	1 484 087	4 667 106
ДОБИТАК ПРЕ ОПОРЕЗИВАЊА (1024-1025-1026-1027-1028) ≥ 0	1029	1 277 940	5 698 102	865 848	-
ГУБИТАК ПРЕ ОПОРЕЗИВАЊА (1024-1025-1026-1027-1028) < 0	1030	-	-	-	1 779 702
Порез на добитак	1031	-	-	-	-
Добитак по основу одложеног пореза	1032	-	1 235 813	-	-
Губитак по основу одложеног пореза	1033	-	-	-	-
ДОБИТАК НАКОН ОПОРЕЗИВАЊА (1029-1030-1031+1032-1033) ≥ 0	1034	1 277 940	6 933 915	865 848	-
ГУБИТАК НАКОН ОПОРЕЗИВАЊА (1029-1030-1031+1032-1033) < 0	1035	-	-	-	1 779 702
Нето добитак пословања које се обављају	1036	-	-	-	-
Нето губитак пословања које се обављају	1037	-	-	-	-
РЕЗУЛТАТ ПЕРИОДА - ДОБИТАК (1034-1035+1036-1037) ≥ 0	1038	1 277 940	6 933 915	865 848	-
РЕЗУЛТАТ ПЕРИОДА - ГУБИТАК (1034-1035+1036-1037) < 0	1039	-	-	-	1 779 702
Добитак који припада матичном ентитету	1040	-	-	-	-
Добитак који припада власницима без права контроле	1041	-	-	-	-
Губитак који припада матичном ентитету	1042	-	-	-	-
Губитак који припада власницима без права контроле	1043	-	-	-	-
ЗАРАДА ПО АКЦИЈИ					
Основна зарада по акцији (у динарима без пара)	1044	-	-	-	-
Умањена (разводњена) зарада по акцији (у динарима без пара)	1045	-	-	-	-

Колонка 2 са 1 квартал 01.01.-31.03. 3 квартал 01.04.-30.06. 3 квартал 01.07.-30.09.
 Колонка 4 са 1 квартал 01.01.-31.03. 2 квартал 01.01.-30.06. 3 квартал 01.01.-30.09.

ИЗВЕШТАЈ О ОСТАЛОМ РЕЗУЛТАТУ

02 01.01.2017 20 30.09.2017

у хиљадама динара

Позиција	АОП	Износ			
		Текућа година		Претходна година	
		квартал	кумулативно	квартал	кумулативно
1	2	3	4	5	6
ДОБИТАК ПЕРИОДА	2001	1 277 940	6 933 915	865 848	-
ГУБИТАК ПЕРИОДА	2002	-	-	-	1 779 702
Остали резултат периода					
Компоненте осталог резултата које не могу бити рекласификоване у добитак или губитак					
Повећање ревалоризационих резерви по основу нематеријалних улагања и основних средстава	2003	-	-	-	-
Смањење ревалоризационих резерви по основу нематеријалних улагања и основних средстава	2004	-	-	-	-
Актурски добити	2005	-	-	-	-
Актурски губити	2006	-	-	-	-
Позитивни ефекти промена вредности по основу осталих компоненти осталог резултата које не могу бити рекласификоване у добитак или губитак	2007	-	-	-	-
Негативни ефекти промена вредности по основу других компоненти осталог резултата које не могу бити рекласификоване у добитак или губитак	2008	-	-	-	-
Компоненте осталог резултата које могу бити рекласификоване у добитак или губитак					
Позитивни ефекти промене фер вредности по основу финансијских средстава расположивих за продају	2009	13 358	2 058	306 713	544 162
Неревализовани губити по основу картица од вредности расположивих за продају	2010	-	363 080	-	524 122
Добити по основу инструмената заштите од ризика новчаног тока (хеџинг токова готовине)	2011	-	-	-	-
Губити по основу инструмената заштите од ризика новчаног тока (хеџинг токова готовине)	2012	-	-	-	-
Позитивне кумулативне разлике по основу курсирања инооперација	2013	-	-	-	-
Негативне кумулативне разлике по основу курсирања инооперација	2014	-	-	-	-
Позитивни ефекти промена вредности по основу других компоненти осталог резултата које могу бити рекласификоване у добитак или губитак	2015	-	-	-	-
Негативни ефекти промена вредности по основу других компоненти осталог резултата које могу бити рекласификоване у добитак или губитак	2016	-	-	-	-
Добитак по основу пореза који се односи на остали резултат периода	2017	-	-	-	-
Губитак по основу пореза који се односи на остали резултат периода	2018	-	-	-	-
Укупан позитиван остали резултат периода (2003-2004+2005-2006+2007-2008+2009-2010+2011-2012+2013-2014+2015-2016+2017-2018) ≥ 0	2019	13 358	-	306 713	20 040
Укупан негативан остали резултат периода (2003-2004+2005-2006+2007-2008+2009-2010+2011-2012+2013-2014+2015-2016+2017-2018) < 0	2020	-	361 022	-	-
УКУПАН ПОЗИТИВАН РЕЗУЛТАТ ПЕРИОДА (2001-2002+2019-2020) ≥ 0	2021	1 291 298	6 572 893	1 172 561	-
УКУПАН НЕГАТИВАН РЕЗУЛТАТ ПЕРИОДА (2001-2002+2019-2020) < 0	2022	-	-	-	1 759 662
Укупан позитиван резултат периода који припада матичном ентитету	2023	-	-	-	-
Укупан позитиван резултат периода који припада власницима без права контроле	2024	-	-	-	-
Укупан негативан резултат периода који припада матичном ентитету	2025	-	-	-	-
Укупан негативан резултат периода који припада власницима без права контроле	2026	-	-	-	-

Колона 3 за 1 квартал 01.01.-31.03. 2 квартал 01.04.-30.06. 3 квартал 01.07.-30.09.
Колона 4 за 1 квартал 01.01.-31.03. 2 квартал 01.01.-30.06. 3 квартал 01.01.-30.09.

ИЗВЕШТАЈ О ТОКОВИМА ГОТОВИНЕ

od 01.01.2017 do 30.09.2017

у измилјардима динара

Позиција	АСП	Износ	
		кумулативне одговарајуће кварталне текуће године	кумулативне одговарајуће кварталне претходне године
1	2	3	4
A. ТОКОВИ ГОТОВИНЕ ИЗ ПОСЛОВНИХ АКТИВНОСТИ			
I. Приливи готовине из пословних активности (од 3002 до 3005)			
1. Приливи од камата	3001	18.096.047	19.106.084
2. Приливи од накнада	3002	12.305.748	14.373.898
3. Приливи по основу осталих пословних активности	3004	4.921.329	4.588.863
4. Приливи од дивиденди и рестаја у добитку	3005	851.352	130.071
5. Одливи готовине из пословних активности (од 3007 до 3011)	3006	7.618	13.852
6. Одливи по основу камата	3007	10.030.094	10.957.581
7. Одливи по основу накнада	3008	1.254.424	2.556.968
8. Одливи по основу бруто зарада, накнада зарада и других личних расхода	3009	1.157.426	982.746
9. Одливи по основу пореза, доприноса и других дажбина на терет прихода	3010	3.168.804	3.088.579
10. Одливи по основу других трошкова пословања	3011	574.963	572.425
III. Нето прилив готовине из пословних активности пре повећања или смањења у пласманима и депозитима (3001-3006)	3012	3.874.407	3.758.863
IV. Нето одливи готовине из пословних активности пре повећања или смањења у пласманима и депозитима (3006-3001)	3013	8.055.903	8.149.103
V. Смањење пласмана и повећања депозита и осталих обавеза (од 3015 до 3020)	3014	-	-
10. Смањење кредита и потраживања од банака, других финансијских организација, централне банке и комитената	3015	17.449.319	27.906.490
11. Смањење финансијских средстава која се иницијално признају по фер вредности кроз биланс успеха	3016	9.981.934	-
12. Смањење потраживања по основу финансијских деривата намењених заштити од ризика и промене фер вредности ставки које су предмет заштите од ризика	3017	7.467.385	6.417.789
13. Повећање депозита и осталих обавеза према банкама, другим финансијским организацијама, централној банци и комитентима	3018	-	21.488.701
14. Повећање финансијских обавеза које се иницијално признају по фер вредности кроз биланс успеха и финансијских обавеза намењених трговану	3019	-	-
15. Повећање обавеза по основу финансијских деривата намењених заштити од ризика и промене фер вредности ставки које су предмет заштите од ризика	3020	-	-
VI. Повећање пласмана и смањење узетих депозита и осталих обавеза (од 3022 до 3027)	3021	17.791.980	8.990.347
16. Повећање кредита и потраживања од банака, других финансијских организација, централне банке и комитената	3022	-	8.990.347
17. Повећање финансијских средстава која се иницијално признају по фер вредности кроз биланс успеха	3023	-	-
18. Повећање потраживања по основу финансијских деривата намењених заштити од ризика и промене фер вредности ставки које су предмет заштите од ризика	3024	-	-
19. Смањење депозита и осталих обавеза према банкама, другим финансијским организацијама, централној банци и комитентима	3025	17.791.980	-
20. Смањење финансијских обавеза које се иницијално признају по фер вредности кроз биланс успеха и финансијских обавеза намењених трговану	3026	-	-
21. Смањење обавеза по основу финансијских деривата намењених заштити од ризика и промене фер вредности ставки које су предмет заштите од ризика	3027	-	-
VII. Нето прилив готовине из пословних активности пре пореза на добит (3012-3013+3014-3021)	3028	7.713.292	27.065.246
VIII. Нето одлив готовине из пословних активности пре пореза на добит (3013-3012+3021-3014)	3029	-	-
22. Плаћени порез на добит	3030	-	-
23. Исплаћене дивиденде	3031	-	119.477
IX. Нето прилив готовине из пословних активности (3028-3029-3030-3031)	3032	7.713.292	26.945.769
X. Нето одлив готовине из пословних активности (3029-3028+3030+3031)	3033	-	-
B. ТОКОВИ ГОТОВИНЕ ИЗ АКТИВНОСТИ ИНВЕСТИРАЊА			
I. Приливи готовине из активности финансирања (од 3035 до 3039)			
1. Приливи од улагања у инвестиционе картице од вредности	3034	45.734.104	35.449.045
2. Приливи од продаје инвестиција у зависна и придружена друштва и зидничке подухвате	3035	45.614.645	35.448.758
3. Приливи од продаје нематеријалних улагања, некретнина, постројења и опреме	3036	-	-
4. Приливи од продаје инвестиционих некретнина	3037	577	297
5. Остали приливи из активности финансирања	3038	118.862	-
6. Одливи готовине из активности финансирања (од 3041 до 3045)	3039	-	-
7. Одливи по основу улагања у инвестиционе картице од вредности	3040	44.843.784	45.762.586
8. Одливи за куповину инвестиција у зависна и придружена друштва и зидничке подухвате	3041	44.646.913	45.340.298
9. Одливи за куповину нематеријалних улагања, некретнина, постројења и опреме	3042	-	-
10. Одливи по основу набавке инвестиционих некретнина	3043	196.871	422.288
11. Остали одливи из активности финансирања	3044	-	-
12. Нето прилив готовине из активности финансирања (3034-3040)	3045	-	-
13. Нето одлив готовине из активности финансирања (од 3041 до 3045)	3046	890.320	-
IV. Нето одлив готовине из активности финансирања (3040-3034)	3047	-	10.313.541
В. ТОКОВИ ГОТОВИНЕ ИЗ АКТИВНОСТИ ФИНАНСИРАЊА			
I. Приливи готовине из активности финансирања (од 3048 до 3054)			
1. Приливи по основу увећања капитала	3048	71.510.852	94.141.027
2. Приливи готовине по основу субординираних обавеза	3049	-	-
3. Приливи по основу узетих кредита	3050	-	-
4. Приливи по основу издатих сопствених картица од вредности	3051	71.510.852	94.141.027
5. Приливи по основу продаје сопствених акција	3052	-	-
6. Остали приливи из активности финансирања	3053	-	-
7. Одливи готовине из активности финансирања (од 3056 до 3060)	3054	-	-
8. Одливи по основу откупа сопствених акција	3055	75.340.474	99.845.569
9. Одливи готовине по основу субординираних обавеза	3056	-	-
10. Одливи по основу узетих кредита	3057	-	-
11. Одливи по основу издатих сопствених картица од вредности	3058	75.340.474	99.845.569
12. Остали одливи из активности финансирања	3059	-	-
13. Нето прилив готовине из активности финансирања (3048-3055)	3060	-	-
IV. Нето одлив готовине из активности финансирања (3055-3048)	3061	-	-
G. СВЕГА ПРИЛИВИ ГОТОВИНЕ (3001+3014+3034+3048)	3062	3.820.622	5.704.542
D. СВЕГА ОДЛИВИ ГОТОВИНЕ (3006+3021+3030+3031+3040+3055)	3063	152.789.322	176.603.246
Ѕ. НЕТО ПОВЕЋАЊЕ ГОТОВИНЕ (3063-3064)	3064	148.015.332	165.675.560
Е. НЕТО СМАЊЕЊЕ ГОТОВИНЕ (3064-3063)	3065	4.773.960	10.927.688
Ж. ГОТОВИНА И ГОТОВИНСКИ ЕКВИВАЛЕНТИ НА ПОЧЕТКУ ГОДИНЕ	3066	-	-
3. ПОЗИТИВНЕ КУРСНЕ РАЗЛИКЕ	3067	34.945.610	36.227.664
И. НЕГАТИВНЕ КУРСНЕ РАЗЛИКЕ	3068	-	148.383
Г. ГОТОВИНА И ГОТОВИНСКИ ЕКВИВАЛЕНТИ НА КРАЈУ ПЕРИОДА (3065-3066+3067+3068-3069)	3069	587.749	-
	3070	39.131.851	47.303.733

ИЗВЕШТАЈ О ПРОМЕНАМА НА КАПИТАЛУ

30.12.2017 30.12.2017

Сопствени капитал	Државни капитал	Државни капитал (ЕУ)	Државни капитал (не ЕУ)	Резерв за директна инвестициона помоћ	Резерв за директна инвестициона помоћ (ЕУ)	Резерв за директна инвестициона помоћ (не ЕУ)	Државни капитал (ЕУ)	Државни капитал (не ЕУ)	Државни капитал (ЕУ)	Државни капитал (не ЕУ)	Укупно капитал	
											31.12.2017	31.12.2016
400	401	402	403	404	405	406	407	408	409	410	411	412
413	414	415	416	417	418	419	420	421	422	423	424	425
426	427	428	429	430	431	432	433	434	435	436	437	438
439	440	441	442	443	444	445	446	447	448	449	450	451
452	453	454	455	456	457	458	459	460	461	462	463	464
465	466	467	468	469	470	471	472	473	474	475	476	477
478	479	480	481	482	483	484	485	486	487	488	489	490
491	492	493	494	495	496	497	498	499	500	501	502	503
504	505	506	507	508	509	510	511	512	513	514	515	516
517	518	519	520	521	522	523	524	525	526	527	528	529
530	531	532	533	534	535	536	537	538	539	540	541	542
543	544	545	546	547	548	549	550	551	552	553	554	555
556	557	558	559	560	561	562	563	564	565	566	567	568
569	570	571	572	573	574	575	576	577	578	579	580	581
582	583	584	585	586	587	588	589	590	591	592	593	594
595	596	597	598	599	600	601	602	603	604	605	606	607
608	609	610	611	612	613	614	615	616	617	618	619	620
621	622	623	624	625	626	627	628	629	630	631	632	633
634	635	636	637	638	639	640	641	642	643	644	645	646
647	648	649	650	651	652	653	654	655	656	657	658	659
660	661	662	663	664	665	666	667	668	669	670	671	672
673	674	675	676	677	678	679	680	681	682	683	684	685
686	687	688	689	690	691	692	693	694	695	696	697	698
699	700	701	702	703	704	705	706	707	708	709	710	711
712	713	714	715	716	717	718	719	720	721	722	723	724
725	726	727	728	729	730	731	732	733	734	735	736	737
738	739	740	741	742	743	744	745	746	747	748	749	750
751	752	753	754	755	756	757	758	759	760	761	762	763
764	765	766	767	768	769	770	771	772	773	774	775	776
777	778	779	780	781	782	783	784	785	786	787	788	789
790	791	792	793	794	795	796	797	798	799	800	801	802
803	804	805	806	807	808	809	810	811	812	813	814	815
816	817	818	819	820	821	822	823	824	825	826	827	828
829	830	831	832	833	834	835	836	837	838	839	840	841
842	843	844	845	846	847	848	849	850	851	852	853	854
855	856	857	858	859	860	861	862	863	864	865	866	867
868	869	870	871	872	873	874	875	876	877	878	879	880
881	882	883	884	885	886	887	888	889	890	891	892	893
894	895	896	897	898	899	900	901	902	903	904	905	906
907	908	909	910	911	912	913	914	915	916	917	918	919
920	921	922	923	924	925	926	927	928	929	930	931	932
933	934	935	936	937	938	939	940	941	942	943	944	945
946	947	948	949	950	951	952	953	954	955	956	957	958
959	960	961	962	963	964	965	966	967	968	969	970	971
972	973	974	975	976	977	978	979	980	981	982	983	984
985	986	987	988	989	990	991	992	993	994	995	996	997
998	999	1000										

НАПОМЕНЕ

УЗ ФИНАНСИЈСКЕ ИЗВЕШТАЈЕ ЗА ТРЕЋИ КВАРТАЛ 2017. ГОДИНЕ

Београд, октобар 2017. године

1. ОСНИВАЊЕ И ПОСЛОВАЊЕ БАНКЕ

Комерцијална банка АД Београд (у даљем тексту "Банка") је основана 01.12.1970. године, а трансформисана у акционарско друштво дана 06.05.1992. године.

Највеће учешће у управљачким акцијама Банке, на дан 30.09.2017. године имају:

1. Република Србија и
2. EBRD, Лондон

Банка има три зависна правна лица са учешћем у власништву:

- 100% - Комерцијална банка АД Будва, Црна Гора
- 100% - КомБанк ИНВЕСТ АД, Србија
- 99.99 % - Комерцијална банка АД Бања Лука, Босна и Херцеговина.

Финансијски извештаји и напомене уз финансијске извештаје представљају податке Банке као појединачног матичног правног лица.

Активности Банке укључују кредитне, депозитне и гаранцијске послове, као и послове платног промета у земљи и иностранству у складу са Законом о банкама. Банка је дужна да послује по принципима ликвидности, сигурности и профитабилности.

На дан 30. септембар 2017. године, Банку чине централа у Београду у улици Светог Саве бр. 14, 11 пословних и пословно – корпоративних центара, 1 филијала и 203 експозитуре.

Банка је на дан 30. септембра 2017. године, имала 2,783 запослена, а 31. децембра 2016. године имала 2,858 запослених. Порески идентификациони број Банке је 100001931.

2. ОСНОВЕ ЗА САСТАВЉАЊЕ И ПРЕЗЕНТАЦИЈУ ФИНАНСИЈСКИХ ИЗВЕШТАЈА

2.1. Изјава о усклађености

Банка води пословне књиге и саставља финансијске извештаје у складу са важећим Законом о рачуноводству Републике Србије (Службени гласник РС 62/2013), Законом о банкама (Службени гласник РС 107/2005, 91/2010 и 14/2015) и осталим релевантним подзаконским актима Народне банке Србије, као и осталом применљивом законском регулативом у Републици Србији.

У складу са Законом о рачуноводству правна лица и предузетници у Републици Србији састављају и презентују финансијске извештаје у складу са законском, професионалном и интерном регулативом, при чему се под професионалном регулативом подразумевају применљиви Оквир за припремање и приказивање финансијских извештаја („Оквир“), Међународни рачуноводствени стандарди („МРС“), Међународни стандарди финансијског извештавања („МСФИ“) и тумачења која су саставни део стандарда, односно текст МРС и МСФИ, који је у примени, не укључује основе за закључивање, илуструјуће примере, смернице, коментаре, супротна мишљења, разрађене примере и други допунски материјал.

При састављању и презентовању периодичних финансијских извештаја за период јануар – септембар 2017. године Банка је користила исте рачуноводствене политике и методе израчунавања као и приликом састављања Годишњих финансијских извештаја за 2016. годину.

Приложени финансијски извештаји су састављени у формату прописаним Упутством о начину на који јавна друштва и поједина друштва повезана са њим достављају информације Комисији за Хартије од вредности на основу Закона о тржишту капитала (Сл. гл. РС 31/2011, 112/2015 и 108/2016). Прописани сет кварталних финансијских извештаја чине: Биланс стања, Биланс успеха, Извештај о осталом резултату, Извештај о токовима готовине, Извештај о променама на капиталу и Напомене уз финансијске извештаје.

2.2. Правила процењивања

Финансијски извештаји су састављени на основу начела историјске вредности, осим за следеће позиције:

- финансијски инструменти по фер вредности кроз биланс успеха, који се вреднују по фер вредности;
- финансијски инструменти расположиви за продају, који се вреднују по фер вредности;
- деривати, који се вреднују по фер вредности и
- грађевински објекти, који се вреднују по ревалоризованој вредности.

2.3. Функционална и извештајна валута

Финансијски извештаји Банке исказани су у хиљадама динара (РСД). Динар представља званичну извештајну валуту у Републици Србији и функционалну валуту Банке.

3. СТРУКТУРА БИЛАНСА СТАЊА И БИЛАНСА УСПЕХА, ПРЕГЛЕД ЗНАЧАЈНИХ РАЧУНОВОДСТВЕНИХ ПОЛИТИКА И КЉУЧНИХ РАЧУНОВОДСТВЕНИХ ПРОЦЕНА И ПРЕТПОСТАВКИ

БИЛАНС СТАЊА

Структура биланса стања Банке, на дан 30. септембра 2017. године, са упоредним подацима за 2016. годину, састављеним у формату прописаним Одлуком о обрасцима и садржини позиција у обрасцима финансијских извештаја за банке ("Службени гласник Републике Србије" 71/2014 и 135/2014), може се детаљније сагледати из следећег прегледа (исказаног у хиљадама динара):

У хиљадама РСД

АКТИВА	30.09.2017.		31.12.2016.	
	Износ	%	Износ	%
Готовина и средства код цен. банке	55,058,982	14.44	55,153,209	13.79
Финансијска средства по фер вредности кроз биланс успеха намењена трговању	4,193,696	1.12	242,920	0.06
Финан. средства расположива за продају	117,735,382	31.44	136,123,853	34.03
Финан. средства која се држе до доспећа	-	-	-	-
Кредити и потраживања од банака и других финансијских организација	33,494,992	8.94	40,601,413	10.15
Кредити и потраживања од комитената	146,292,659	39.07	150,411,409	37.60
Инвестиције у зависна друштва	2,611,859	0.70	2,611,859	0.65
Нематеријална улагања	334,463	0.09	362,507	0.09
Некретнине, постројења и опрема	5,498,961	1.47	5,856,458	1.46
Инвестиционе некретнине	2,039,889	0.54	2,217,816	0.55
Текућа пореска средства	-	-	-	-
Одложена пореска средства	1,768,775	0.47	-	-
Стална средства намењена продаји и средства пословања која се обуставља	331,008	0.09	183,170	0.05
Остала средства	6,098,301	1.63	6,252,855	1.57
УКУПНА АКТИВА	374,458,967	100.00	400,017,469	100.00

У хиљадама РСД

ПАСИВА	30.09.2017.		31.12.2016.	
	Износ	%	Износ	%
Финансијске обавезе по фер вредности кроз биланс успеха намењене трговању	-	-	-	-
Депозити и остале обавезе према банкама, другим финансијским организацијама и централној банци	5,523,420	1.48	7,834,962	1.96
Депозити и остале обавезе према другим комитентима	292,771,368	78.19	322,621,360	80.65
Субординиране обавезе	6,046,400	1.61	6,178,390	1.54
Резервисања	1,196,815	0.32	1,787,294	0.45
Одложене пореске обавезе	576,374	0.15	23,592	0.01
Остале обавезе	6,384,022	1.70	6,147,569	1.53
Капитал	61,960,568	16.55	55,424,302	13.86
УКУПНО ПАСИВА	374,458,967	100.00	400,017,469	100.00

БИЛАНС УСПЕХА

Структура прихода и расхода и њихово учешће у одговарајућим категоријама биланса успеха за 2017. годину је следећа:

У хиљадама РСД

ПРИХОДИ	30.09.2017.	30.09.2016.
	Укупно	Укупно
Приходи од камата	10,709,303	12,843,795
Приходи од накнада и провизија	4,911,470	4,570,873
Нето добитак по основу финансијских средстава намењених трговању	63,793	46,748
Нето добитак по основу финансијских средстава расположивих за продају	43,886	-
Нето приход од курсних разлика и ефекта уговорене валутне клаузуле	-	-
Нето добитак по основу инвестиција у придружена друшта и заједничке подухвате	306	5,143
Остали пословни приходи	815,915	215,929
Нето приход по основу умањења обезвређења финансијских средстава и кредитно ризичних ванбилансних ставки	-	-

РАСХОДИ	Укупно	Укупно
	Укупно	Укупно
Расходи од камата	1,267,122	2,615,794
Расходи од накнада и провизија	1,155,426	981,921
Нето губитак по основу финансијских средстава намењених трговању	-	-
Нето губитак по основу финансијских средстава расположивих за продају	-	53,675
Нето расход од курсних разлика и ефекта уговорене валутне клаузуле	30,219	5,492
Нето расход по основу обезвређења финансијских средстава и кредитно ризичних ванбилансних ставки	216,936	7,385,488
Трошкови зарада, накнада зарада и остали лични расходи	3,290,095	3,237,684
Трошкови амортизације	428,792	515,030
Остали расходи	4,457,981	4,667,106

Добитак /губитак пре опорезивања	5,698,102	(1,779,702)
Добитак по основу одложених пореза	1,235,813	-
Резултат периода (добитак/губитак)	6,933,915	(1,779,702)

ИЗВЕШТАЈ О ТОКОВИМА ГОТОВИНЕ

У хиљадама РСД

Позиција	30.09.2017.	30.09.2016.
	Укупно	Укупно
Приливи готовине из пословних активности	18,086,047	19,106,684
Приливи од камата	12,305,748	14,373,898
Приливи од накнада	4,921,329	4,588,863
Приливи по основу осталих пословних активности	851,352	130,071
Приливи од дивиденди и учешћа у добитку	7,618	13,852
Одливи готовине из пословних активности	10,030,094	10,957,581
Одливи по основу камата	1,254,424	2,556,968
Одливи по основу накнада	1,157,426	982,746
Одливи по основу бруто зарада, накнада зарада и других личних расхода	3,168,884	3,086,579
Одливи по основу пореза, доприноса и других дажбина на терет прихода	574,953	572,425
Одливи по основу других трошкова пословања	3,874,407	3,758,863
Нето прилив готовине из пословних активности пре повећања или смањења у пласманима и депозитима	8,055,953	8,149,103
Смањење пласмана и повећање депозита и осталих обавеза	17,449,319	27,906,490
Смањење кредита и потраживања од банака, других финансијских организација, централне банке и комитената	9,981,934	-
Смањење финансијских средстава која се иницијално признају по фер вредности кроз биланс успеха, финансијских средстава намењених трговању и осталих ХоВ које нису намењене инвестирању	7,467,385	6,417,789
Повећање депозита и осталих обавеза према банкама, другим финансијским организацијама, централној банци и комитентима	-	21,488,701
Повећање пласмана и смањење узетих депозита и осталих обавеза	17,791,980	8,990,347
Повећање кредита и потраживања од банака, других финансијских организација, централне банке и комитената	-	8,990,347
Повећање финансијских средстава која се иницијално признају по фер вредности кроз биланс успеха, финансијских средстава намењених трговању и осталих ХоВ које нису намењене инвестирању	-	-
Смањење депозита и осталих обавеза према банкама, другим финансијским организацијама, централним банкама и комитентима	17,791,980	-

Позиција	30.09.2017.	30.09.2016.
	Укупно	Укупно
Нето прилив готовине из пословних активности пре пореза на добит	7,713,292	27,065,246
Нето одлив готовине из пословних активности пре пореза на добит	-	-
Плаћени порез на добит	-	-
Исплаћене дивиденде	-	119,477
Нето прилив готовине из пословних активности	7,713,292	26,945,769
Нето одлив готовине из пословних активности	-	-
Приливи готовине из активности инвестирања	45,734,104	35,449,045
Приливи од улагања у инвестиционе ХоВ	45,614,645	35,448,758
Приливи од продаје нематеријалних улагања, некретнина, постројења и опреме	577	287
Приливи од продаје инвестиционих некретнина	118,882	-
Одливи готовине из активности инвестирања	44,843,784	45,762,586
Одливи по основу улагања у инвестиционе ХоВ	44,646,913	45,340,298
Одливи за куповину нематеријалних улагања, некретнина, постројења и опреме	196,871	422,288
Одливи по основу набавке инвестиционих некретнина	-	-
Нето прилив готовине из активности инвестирања	890,320	-
Нето одливи готовине из активности инвестирања	-	10,313,541
Приливи готовине из активности финансирања	71,519,852	94,141,027
Приливи по основу узетих кредита	71,519,852	94,141,027
Одливи готовине из активности финансирања	75,349,474	99,845,569
Одливи готовине по основу узетих кредита	75,349,474	99,845,569
Нето одлив готовине из активности финансирања	3,829,622	5,704,542
Свега приливи готовине	152,789,322	176,603,246
Свега одливи готовине	148,015,332	165,675,560
Нето повећање готовине	4,773,990	10,927,686
Нето смањење готовине	-	-
Готовина и готовински еквиваленти на почетку године	34,945,610	36,227,664
Позитивне курсне разлике	-	148,383
Негативне курсне разлике	587,749	-
Готовина и готовински еквиваленти на крају периода	39,131,851	47,303,733

БИЛАНС УСПЕХА

3.1. Приходи и расходи по основу камате

Приходи и расходи по основу камате, укључујући затезну камату и остале приходе и остале расходе везане за каматоносну активу, односно каматоносну пасиву, обрачунати су по начелу узрочности прихода и расхода и условима из облигационог односа који су дефинисани уговором између Банке и клијента.

Приходи од камате укључују и приходе по основу финансијских инструмената заштите од ризика, углавном по основу везивања ануитета за курс динара у односу на EUR, другу страну валуту или за индекс раста цена на мало, а обрачунавају се на крају сваког месеца у току отплате и на дан доспећа ануитета за плаћање.

Нето приходи од камата у периоду јануар – септембар 2017. износе 9,442,181 хиљада динара и нижи су за 785,820 хиљада динара или 7.68% у односу на исти квартал претходне године, под утицајем пада каматних стопа, пада портфолиа привреде и рефинансирања проблематичних клијената од стране других банака током 2017. године, што је имало за последицу промену структуре портфолиа у корист квалитетнијих кредита. Нето приходи од камата нижи су у односу на утврђене Бизнис планом за првих девет месеци 2017. године, за 89,569 хиљада динара.

3.2. Приходи и расходи по основу накнада и провизија

Приходи и расходи по основу накнада и провизија признају се по начелу узрочности прихода и расхода.

Приходи по основу накнада за банкарске услуге и расходи по основу накнада и провизија се утврђују у тренутку доспећа за наплату, односно када су остварени. У билансу успеха признају се у тренутку настанка, односно доспећа за наплату. Приходи од накнаде за одобравање кредита, гаранција и других потенцијалних обавеза разграничавају се сагласно периоду трајања и признају у билансу успеха сразмерно времену трајања.

Нето приходи од накнада у периоду јануар – септембар 2017. износе 3,756,044 хиљада динара и виши су у односу на исти период 2016. за 4.66% или 167,092 хиљада динара.

3.3. Приходи и расходи по основу финансијских средстава намењених трговању и расположивих за продају

Реализовани или нереализовани добици и губици по основу промене тржишне вредности хартија од вредности којима се тргује признају се кроз биланс успеха.

Добици и губици по основу промене амортизоване вредности хартија од вредности које се држе до доспећа признају се у корист прихода односно на терет расхода.

Нереализовани добици и губици по основу хартија од вредности расположивих за продају признају се у оквиру ревалоризационих резерви укључених у капитал Банке. Приликом продаје или трајног смањења вредности ових хартија, одговарајући износи претходно формираних ревалоризационих резерви исказују се у билансу успеха као добици или губици по основу улагања у хартије од вредности.

У посматраном периоду 2017. године Банка је исказала нето добитак по основу финансијских средстава намењених трговању у износу од 63,793 хиљада динара (обвезнице Републике Србије и инвестиционе јединице Комбанк Инвест-а).

По основу финансијских средстава расположивих за продају забележен је нето добитак од продаје у износу од 43,886 хиљада динара (обвезнице и записи Републике Србије и обвезнице страних лица).

Добици/губици по основу уговорене валутне клаузуле и промене курса хартија од вредности расположивих за продају као и приходи од камата по хартијама од вредности расположивих за продају исказују се у оквиру биланса успеха.

Обезвређења за процењене вредности ризика по свим врстама ХОВ признају се у билансу успеха Банке.

3.4. Прерачунавање девизних износа – приходи и расходи од курсних разлика и ефеката курсних разлика по основу уговорене валутне клаузуле

Пословне промене настале у иностраној валути су прерачунате у динаре по средњем курсу утврђеном на међубанкарском тржишту девиза, који је важио на дан пословне промене.

Средства и обавезе исказане у иностраној валути на дан биланса стања, прерачунате су у динаре по средњем курсу утврђеном на међубанкарском тржишту девиза који је важио на тај дан.

Нето позитивне или негативне курсне разлике настале приликом пословних трансакција у иностраној валути и приликом прерачуна позиција биланса стања исказаних у иностраној валути, књижене су у корист или на терет биланса успеха као добици или губици по основу курсних разлика.

Кредити и депозити у динарима, за које је уговорена заштита од ризика везивањем за курс динара у односу на EUR, другу инострану валуту или за раст индекса цена на мало, ревалоризовани су у складу са конкретним уговором за сваки кредит. Разлика између номиналне вредности неотплаћене главнице за кредите, односно неисплаћених депозита и ревалоризованог износа, исказана је у оквиру потраживања по основу пласмана или обавеза по основу депозита. Ефекти ове ревалоризације су евидентирани у оквиру прихода и расхода курсних разлика по основу уговорене валутне клаузуле.

Нето расходи по основу курсних разлика у извештајном периоду јануар – септембар 2017. године износе 30,219 хиљада динара. Исказан нето расход највећим делом је под директним утицајем кретања курса динара у односу на корпу валута (валуте EUR, USD и CHF) између два посматрана извештајна периода као обликом заштите од ризика и управљања девизном позицијом Банке – уравнотежене девизне позиције.

Преузете и потенцијалне обавезе у иностраној валути прерачунате су у динаре по средњем курсу утврђеном на међубанкарском тржишту девиза који је важио на дан биланса стања.

3.5. Остали пословни приходи

У укупним осталим пословним приходима у износу од 815,915 хиљада динара најзначајније учешће од 72.99 % имају остали приходи (исти период у претходној години 38.39 %), који се највећим делом односе на приход по основу добијеног судског спора по основу коначне пресуде у износу од 566,450 хиљада динара. Искључујући ефекат прихода по основу добијеног судског спора проценат учешћа осталих прихода у укупним пословним приходима износи 3.56%. У оквиру осталих прихода такође значајне ставке односе се на приходе по основу:

- укидања резервисања за судске спорове у износу од 25,426 хиљада динара, у целости се односе на приходе из другог квартала имајући у виду да се нето позитиван ефекат резултата обрачуна резервисања у кварталу признаје кроз смањење потребних резервисања преко прихода од укидања резервисања. У другом кварталу 2017. године ефекат нето смањења резервисања за судске спорове у односу на стање у пословним књигама претходног периода у износу од 25,426 хиљада динара највећим делом је резултат курсних разлика за спорове изражене у иностраној валути (EUR, USD и CHF) и
- наплаћених камата из ранијих година од привреде, предузетника и становништва у укупном износу од 21,649 хиљаде динара.

У оквиру осталих оперативних прихода најзначајније ставке се односе на приходе остварене по основу давања у закуп непокретности у износу од 79,845 хиљада динара. Остали оперативни приходи остварени су основу рефундације трошкова по основу: мобилних телефона, судских и комуналних трошкова и прихода по основу коришћења службеног возила у приватне сврхе.

Приходи по основу дивиденди део су позиције осталих прихода. Примљене дивиденде по основу улагања у акције других правних лица у износу од 7,618 хиљада динара приказују се као приходи од дивиденде у тренутку њихове наплате. Од укупног износа наплаћених дивиденди 4,070 хиљада динара се односи на примљену дивиденду од VISA Inc USA, а 878 хиљада динара се односи на примљену дивиденду од MasterCard USA. У трећем кварталу 2017. наплаћени су приходи од дивиденди по основу улагања у акције компаније Дунав осигурање у износу 2,670 хиљада динара.

3.6. Нето приходи/расходи по основу обезвређења финансијских средстава и кредитно ризичних ванбилансних ставки

Банка класификује своја финансијска средства у следеће категорије: финансијска средства по фер вредности чији се ефекти промена у фер вредностима исказују у билансу успеха, кредити и потраживања, финансијска средства расположива за продају и средства која се држе до рока доспећа.

Класификација зависи од сврхе за коју су финансијска средства прибављена. Руководство врши класификацију финансијских пласмана у моменту иницијалног признавања.

Финансијска средства Банке се процењују на дан биланса како би се утврдило да ли постоје објективни докази обезвређења. Уколико постоје докази о обезвређењу, утврђује се наплатив износ пласмана. Ради адекватног и ефикасног управљања кредитним ризиком, Банка је својим унутрашњим актима прописала посебне политике и процедуре за идентификовање лоше активе и управљање том активом.

Руководство Банке врши процену наплативости потраживања, односно исправке вредности пласмана на основу појединачне процене ризичних потраживања. Ризичним потраживањима се сматрају сва потраживања са кашњењем у отплати. Банка процењује наплативи износ потраживања и пласмана, имајући при томе у виду уредност у плаћању, финансијско стање дужника и квалитет колатерала, као и уговорени новчани ток и историјске податке о губицима.

За процењен износ обезвређења Банка врши исправку вредности на терет расхода периода у коме је дошло до обезвређења. Ако у каснијим периодима руководство Банке утврди да је дошло до промене услова и да обезвређење више не постоји, раније извршена исправка вредности се укида у корист прихода. Укидање исправке вредности не може имати за резултат већу књиговодствену вредност средства од вредности коју би то средство имало да раније није вршено обезвређење.

У периоду јануар - септембар 2017. године забележени су нето расходи по основу обезвређења финансијских средстава и кредитно ризичних ванбилансних ставки у износу 216,936 хиљада динара, док су у истом периоду 2016. године нето расходи по овом основу износили 7,385,488 хиљада динара. Ово је првенствено последица одређења Банке да током претходне 2016. године повећа покривеност проблематичних кредита (НПЛ кредита) исправкама вредности и резервисања на терет расхода периода, у циљу „чишћења активе“ за потребе приватизације, што је у највећем делу и реализовано током читаве 2016. године, као и изостанка реализације планираног повећања кредита привреди.

3.7. Трошкови зарада, накнада зарада и остали лични расходи

Трошкови зарада, накнада зарада и остали лични расходи у износу од 3,290,095 хиљада динара виши су за 52,411 хиљада динара или 1,62 % у односу на исти период прошле године. Нето повећење првенствено је резултат исплаћених накнада за споразумни прекид радног односа, раста цене рада која се примењује за обрачун зарада за 2.17% од априла 2016. године и раста просечне зараде у Републици Србији која представља основицу за обрачун топлог obroка, регреса и доприноса за 4.34% у односу на исти период претходне године, као и ефеката процеса измене унутрашње организације и систематизације.

3.8. Трошкови амортизације

Трошкови амортизације који износе 428,792 хиљада динара, нижи су у односу на период јануар – септембар 2016. за 86,238 хиљада динара или 16.74%, углавном услед потпуног амортизовања појединих основних средстава и нематеријалних улагања, као и смањене основице за обрачун због обезвређења непокретности на крају 2016. године – свођење на фер вредности на основу процене ангажовањем овлашћеног проценитеља.

3.9. Оперативни и остали пословни расходи

Оперативни и остали пословни расходи исказани у износу од 4,457,981 хиљада динара и мањи су у односу на исти период претходне године за 209,125 хиљада динара односно 4.48%. Остале расходе чине:

- а) оперативни расходи у износу од 4,227,167 хиљада динара ,
- б) остали расходи у износу од 174,230 хиљада динара,
- ц) расходи по основу промене вредности основних средстава, инвестиционих некретнина и нематеријалних улагања у износу од 35,245 хиљада динара,
- д) расходи резервисања по судским обавезама у износу од 21,339 хиљада динара и

Највеће ставке оперативних и осталих расхода односе се на:

а) *Оперативне расходе у укупном износу од 4,227,167 хиљада динара и то:*

- трошкове производних услуга у износу од 1,439,435 хиљада динара са највећим износом: трошкова закупнина пословног простора, опреме и простора за постављање реклама у износу од 428,692 хиљада динара , трошкова управљања, одржавања АТМ, ПОС мреже и друге опреме за платне картице 272,012 хиљада динара, трошкова рекламе и пропаганде у износу од 198,867 хиљада динара, трошкова одржавања информационе опреме и софтвера 181,260 хиљада динара, трошкови текућег одржавања пословног простора и остале опреме 70,736 хиљада динара и трошкова грејања у износу од 50,862 хиљада динара,
- нематеријалне трошкове у износу од 1,859,379 хиљада динара са највећом појединачном позицијом трошкова осигурања депозита у износу од 1,237,884 хиљада динара и трошкови обезбеђења имовине у износу од 190,181 хиљаду динара,
- трошкове материјала у износу од 269,825 хиљаде динара.

Оперативни расходи текућег периода нижи су у односу на исти период претходне године за 97,732 хиљада динара.

б) Остале расходе у износу од 174,230 хиљада динара

Од укупног износа осталих расхода за период јануар - септембар 2017. у износу од 174,230 хиљаду динара највећи део се односи на трошкове полисе осигурања потраживања корисника кредита у износу 76,395 хиљаду динара. Остали расходи по овом основу у трећем кварталу 2016. године износили су 59,551 хиљаду динара. Значајне ставке осталих расхода у трећем кварталу 2017. су расходи по изгубљеним судским споровима у износу 44,891 хиљада динара, трошкови по полиси осигурања корисника производа сетова рачуна у износу 21,708 хиљада динара, трошкови по полиси путног здравственог осигурања корисника интернационалних платних картица у износу 8,079 хиљада динара, расходи по основу камата по судским споровима из ранијих година у износу 5,893 хиљада динара, као и остали расходи од којих се најзначајнији део односи на плаћен порез на пренос апсолутних права за непокретност стечену наплатом потраживања у Црној Гори у износу од 3,440 хиљада динара.

У односу на исти период 2016. године, остали расходи нижи су за 71,921 хиљаде динара као резултат поређења са ставком из 2016. године која се односила на плаћање камате у износу 122,670 хиљада динара, по предмету Инерекспорт АД Београд по другостепеној пресуди Привредног апелационог суда Број ПЖ 919/15 од 05.05.2016. године. У текућем периоду ове ставке нема у билансу успеха.

ц) расходи по основу промене вредности основних средстава, инвестиционох некретнина и нематеријалних улагања у износу 35,245 хиљада динара највећим делом се односе на расходе по основу промене вредности инвестиционих некретнина у Лоћенцу у износу од 34,607 хиљада динара на основу процене овлашћеног проценитеља.

д) расходи резервисања по судским обавезама у износу од 21,339 хиљада динара односе се на повећање резервисања за судске обавезе Банке у 2017. У текућем кварталу Банка је исказала увећање расхода у износу 3,915 хиљада динара по основу нето повећања резервисања (брutto принцип призавања промена на резервисањима – веза напомена 3.5.).

БИЛАНС СТАЊА

Укупна билансна сума на дан 30.09.2017. године износи 374,458,967 хиљада динара, што у односу на 31.12.2016. године представља умањење за РСД 25,558,502 хиљада динара или 6.39%. Смањење је највећим делом резултат смањења позиције хартија расположивих за продају и кредита и потраживања од клијената, банака и других финансијских организација и на страни активе, односно смањења депозита клијената Банке на страни пасиве.

АКТИВА

Доминантно учешће у укупној активи Банке имају дати кредити и депозити комитентима и банкама од 48.01% (2016: 47.75%), финансијска средства расположива за продају са учешћем од 31.44% (2016: 34.03%), готовина и средства код централне банке са учешћем 14.44% (2016: 13.79%), остала средства са учешћем 1.63% (2016: 1.57%), некретнине, постројења и опрема са учешћем 1.47% (2016: 1.46%) и инвестиције у зависна друштва 0.70% (2016: 0.65%).

3.10. Готовина и средства код централне банке

Готовина и средства код централне банке на дан 30.09.2017. износе 54,058,982 хиљада динара, и представљају 14.44% укупне активе Банке (13.79 % на дан 31.12.2016.). У односу на дан 31.12.2016. године позиција је мања за 1,094,227 хиљада динара.

Банка у извештају о токовима готовине исказује готовину на жиро рачуну код НБС, готовину на рачунима код страних банака, средства на рачуну код Централног регистра хартија од вредности и готовину у благајнама.

3.11. Финансијска средства по фер вредности кроз биланс успеха намењена трговању и финансијска средства расположива за продају

Пласмани у хартије од вредности по фер вредности у износу од 4,193,696 хиљада динара и финансијска средства расположива за продају у износу од 117,735,382 хиљада динара заједно чине проценат учешћа од 32.56% у односу на укупну активу (2016: 34.09%) остварили су пад у односу на 2016. годину за 14,437,695 хиљада динара. Остварен пад у целости се односи на пласмане у финансијска средства расположива за продају у износу од 18,388,471 хиљада динара услед реализације хартија – продаје или доспећа, док су пласмани у ХОВ намењене трговању забележили повећање у износу од 3,950,776 хиљада динара.

У структури финансијских средстава расположивих за продају на дан 30.09.2017. у динарима највеће учешће имају обвезнице Републике Србије (92.66%), затим записи Републике Србије (7.34%). Када је реч о ХОВ у страниј валути, њих чине обвезнице Републике Србије (97.81%), обвезнице страних банака и држава у износу од (2.15%) и записи Републике Србије (0.04%).

3.12. Кредити и потраживања од банака и других финансијских организација и кредити и потраживања од комитената

Кредити су исказани у билансу стања у висини одобрених пласмана, умањених за отплаћену главницу, као и за исправку вредности која је заснована на процени конкретно идентификованих ризика за поједине пласмане и ризика за које искуство показује да су садржани у кредитном портфолиу. У процени наведених ризика руководство примењује методологију која је заснована на пуној примени MPC 39.

Кредити у динарима, за које је уговорена заштита од ризика везивањем за курс динара у односу на EUR, другу инострану валуту или за раст индекса цена на мало, ревалоризовани су у складу са конкретним уговором за сваки кредит. Разлика између номиналне вредности неотплаћене главнице и ревалоризованог износа исказана је у оквиру потраживања по основу пласмана. Ефекти ове ревалоризације су евидентирани у оквиру прихода и расхода од ефеката уговорене валутне клаузуле.

Нето позитивне или негативне курсне разлике настале приликом пословних трансакција у страниј валути и приликом прерачуна позиција биланса стања исказаних у страниј валути, књижене су у корист или на терет биланса успеха као добици или губици по основу курсних разлика.

На дан 30.09.2017. кредити и потраживања од банака и других финансијских организација износе 33,494,992 хиљада динара са процентом учешћа од 8.94% укупне активе (2016: 40,601,413 хиљаде динара) и нижи су за 7,106,421 хиљада динара. Смањење у односу на 31.12.2016. године највећим делом резултат је смањења РЕПО пласмана за 11,000,000 хиљада динара са једне стране, и повећања стања на редовним девизним текућим рачунима у иностранству за 4,740,277 хиљада динара са друге стране.

Кредити и потраживања од комитената на дан 30.09.2017. износе 146,292,659 хиљада динара са процентом учешћа од 39.07% укупне активе (2016: 150,411,409 хиљада динара) имају доминанто учешће у структури активе. Укупни пласмани комитентима нижи су за 4,118,750 хиљада динара, као резултат нето разлике смањења услед превременог враћања кредита у укупном износу од сса 8,800,000 хиљада динара у односу на повећање пласмана у износу од сса 4,700,000 хиљада динара. Нето смањење кредита и потраживања од комитената у највећем делу је резултат рефинансирања проблематичних клијената од стране других банака током 2017. године, што је имало за последицу промену структуре портфолиа у корист квалитетнијих кредита.

На дан 30.09.2017. године Банка је у складу са Одлуком НБС о рачуноводственом отпису биласне активе банака извршила трајни отпис преносом биласне активе у ванбиласну евиденцију у износу од 4,786,550 хиљада динара. Трајним отписом није дошло до смањења биласне активе имајући у виду да је отпис извршен за потраживања за које је обезвређење износило 100%, односно у пуном износу бруто књиговодствене вредности. Под биласном активом из Одлуке НБС подразумевају се проблематични кредити који имају значење утврђено Одлуком о класификацији биласне активе и ванбиласних сатвки.

3.13. Инвестиције у зависна друштва

Инвестиције у зависна друштва износе 2,611,859 хиљада динара и чине 0,70% укупне активе. Структура власништва приказана је у тачки 1. напомена. У оквиру редовног пословања се обавља извесан број банкарских трансакција са зависним правним лицима. Оне укључују примарно кредите и депозите. Трансакције са повезаним лицима обављене су по тржишним условима.

Инвестиције у зависна друштва на дан 30.09.2017. износе **5.480.888 динара** (бруто износ без исправке вредности) појединачно по чланицама:

	У хиљадама динара
КомБанк ИНВЕСТ а.д., Београд	140,000
Комерцијална банке а.д., Бања Лука	2,974,615
Комерцијална банке а.д., Будва	<u>2,366,273</u>
УКУПНО БРУТО	5,480,888
Исправка вредности	<u>(2,869,029)</u>
НЕТО	<u>2,611,859</u>

Умањење вредности инвестиција у зависна друштва извршена су на основу процене фер вредности независног проценитеља, а ефектни признати у биласну успеха 31.12.2016.

3.14. Остала средства, нематеријална улагања, некретнине и инвестиционе некретнине, текућа и одложена пореска средства и стална средства намењена продаји

Све наведене позиције чине 4.29% укупне активе, од чега се највећи проценат односи на остала средства у износу од 1.63%, некретнине, постројења и опрему у износу од 1.47%, и инвестиционе некретнине у износу од 0.54%.

Потраживања по судским споровима у износу од 209,085 хиљада динара исправљена су у пуном износу и односе се на клијента КМС.

Инвестиције у капитал банака, правних лица у земљи и иностранству на дан 30.09.2017. године износе 1,518,345 хиљаде динара (бруто износ без исправке вредности) од тога највећи износ односи се на учешће у капиталу страних лица у износу од 970,552 хиљаде динара и представљају учешћа у компаније Мастер и Виса Интернационал.

Исправке вредности инвестиција у капитал банака, правних лица у земљи и иностранству на дан 30.09.2017. године износе 504,732 хиљада динара и није било промена у односу на претходни квартал.

Одложена пореска средсва у износу од 1,768,775 хиљада динара у највећем делу се односе на формирана одложена пореска средства по основу остварених пореских губитака у претходним годинама. Опорезива добит на основу планиране добити из бизнис плана за период 2017. - 2019. године у износу од сса 8,239,000 хиљада динара, омогућила је признавање одложених пореских средстава по основу пренетих пореских губитака у износу у од 1,235,813 хиљада динара. Прописани рок за коришћење наведених одложених пореских средства је 5 година.

ПАСИВА

У периоду јануар – септембар 2017. у структури пасиве и даље доминантно учешће имају депозити и остале обавезе према банкама и комитентима са укупним процентом од 79.67% (2016: 82.61%) укупне пасиве. Учешће капитала у укупној пасиви износи 16.55% (2016: 13.86%).

Остале позиције чине 3.78% укупне пасиве при чему се највећи део односи на остале обавезе са процентом од 1.70% и субординиране обавезе са процентом учешћа од 1.61%.

3.15. Депозити и остале обавезе према банкама, другим финансијским организацијама и централној банци и депозити према другим комитентима

Депозити се исказују у висини депонованих износа који могу бити увећани за обрачунату камату, што зависи од облигационог односа између депонента и Банке. Банка је уговарала каматне стопе на депозите у зависности од висине депозита.

Девизни депозити се приказују у динарима према средњем курсу валута важећем на дан биланса.

У билансу стања депозити су приказани као трансакциони и остали депозити финансијског сектора и депозити других комитената.

Најзначајније учешће у структури пасиве имају депозити и остале обавезе према комитентима у износу од 292,771,368 хиљада динара који чине 78.19% укупне пасиве (2016: 80.65%) и депозити и остале обавезе према банкама, другим финансијским организацијама и централној банци у износу од 5,523,420 хиљада динара са учешћем од 1.48% (2016: 1.96%).

Укупани депозити према комитентима, банкама, другим финансијским организацијама и централној банци износе 298,294,788 хиљаде динара и у односу на 2016. годину нижи су за 32,161,534 хиљада динара: трансакциони депозити су мањи за 23,611,341 хиљаду динара, док су остали депозити забележили пад у износу од 8,550,193 хиљаде динара.

Смањење трансакционих депозита резултат је смањења динарских трансакционих депозита у износу од 25,308,287 хиљада динара док су трансакциони депозити у иностраној валути забележили раст за 1,696,946 хиљада динара у односу на 31.12.2016. године. У структури трансакционих депозита и даље преовлађују депозити у домаћој валути са учешћем од 58.61%, док се преосталих 41.39% односи на депозите у иностраној валути.

Код осталих депозита доминантно учешће имају депозити у иностраној валути са учешћем од 94.57% док динарски депозити имају учешће од 5.43%. Девизна штедња повећана је за 38,69 милиона евра.

Примљени кредити

Позиција примљених кредита, као део позиције депозита и осталих обавеза према банкама и другим комитентима, износи 8,904,095 хиљада динара са процентом учешћа у укупној пасиви 2.38% остварила је смањење у односу на 2016. годину у износу од 4,123,077 хиљаде динара као резултат редовних и превремених отплата иностраних кредитних линија и то:

- редовне отплате кредитне линије GGF у износу од 3,290 хиљада ЕУР
- превремене отплате кредитне линије EIB у износу од 3,871 хиљада ЕУР и редовне отплате у износу од 5,921 хиљаду ЕУР

- превремене отплате кредитне линије EAR -Фонд револвинг кредит у износу од 155 хиљада ЕУР и редовне отплате у износу од 474 хиљаде ЕУР
- редовне отплате кредитне линије Владе републике Италије у износу од 931 хиљаду ЕУР
- редовне отплате кредитне линије KfW у износу од 2,727 хиљаде ЕУР и
- редовне отплате кредитне линије EBRD у износу од 13,429 хиљаде ЕУР

односно укупно смањење у динарима за 4,123,077 хиљада динара у односу на 31.12.2016. године.

На дан 30.09.2017. позиција примењених кредита од страних банака односи се на обавезу према EBRD у износу од 2,830,677 хиљада динара.

Структура дугорочних кредита према осталим кредиторима је следећа:

1. LEDIB 1 и 2 (Кредит Краљевине Данске) – 4,423 хиљада динара,
2. Влада Републике Италије – 251,152 хиљада динара,
3. Европска инвестициона банка (EIB) – 4,077,233 хиљада динара,
4. Европска агенција за реконструкцију и развој (EAR) – 112,894 хиљада динара и
5. KfW – 1,627,717 хиљада динара.

3.16. Субординиране обавезе

У складу са прописима Народне Банке Србије везаним за капиталне захтеве и имплементацију Basel II стандарда, Банка је у 2011. години извршила јачање капиталне базе узимањем субординираног кредита од International Finance Corporation. Субординиране обавеза на дан 30. септембар 2017. године износе 6,046,400 хиљаде динара и састоје се од: примљеног субординираног кредита у динарској противвредности EUR 50,000 хиљада односно 5,968,295 хиљада динара умањеног за износ разграничених трошкова за обавезе исказане по амортизованој вредности применом ефективне каматне стопе од 2,109 хиљада динара и разграничених обавеза по основу камате у износу од 80,214 хиљада динара. Кредит је одобрен са датумом доспећа 15. децембар 2017. године.

3.17. Резервисања

Резервисања у износу од 1,196,815 хиљада динара састоје се од резервисања за:

- покриће обавеза (судске спорове) у износу од 642,834 хиљада динара,
- дугорочна примања запослених у износу од 442,516 хиљада динара и
- резервисања за губитке по ванбилансној активи у износу од 111,465 хиљада динара.

У посматраном периоду у односу на 2016. годину дошло је до смањења резервисања у износу од 590,479 хиљада динара, као резултат смањења резервисања по основу судских спорова за 271,003 хиљада динара и смањења резервисања за губитке по ванбилансној активи у износу од 319,476 хиљада динара.

Резервисања за судске спорове

Признавање резервисања је вршено на основу процене будућих одлива у висини тужбених захтева укључујући камату и трошкове.

У односу на 31.12.2016. дошло је до смањења у укупном нивоу резервисања по овом основу, у износу од 271,003 хиљада динара.

Највећи део смањења односи се на плаћање обавезе по једном предмету на основу основу пресуде из маја 2017. године у укупном износу од 495,505 хиљада динара.

За предметни спор Банка је имала издвојена резервисања по два основа и то:

- резервисања за судске обавезе у износу од	232,171 хиљаду динара и
- резервисања за губитке по ванбилансној активи гаранцији у износу од	<u>260,686 хиљада динара</u>
Укупно	492,857 хиљада динара

које је у целости искористила за плаћање, а осататак до пуног износа из пресуде од 2,647 хиљада динара плаћен је на терет расхода.

Од укупног износа резервисања за судске обавезе признатог на дан 30.09.2017. године у износу од 642,834 хиљада динара, најзначајнија ставка односи се на резервисања по основу предмета спора у вези аранжмана са Интерекспорт а.д., Београд (у стечају) - по покривеним акредитивима из 1991., у износу од 324,054 хиљада динара односно USD 1,946 хиљада за основицу и USD 1,177 хиљада за камату.

За још тридесет један спор Банка је исказала резервисање у укупном износу од 318,780 хиљада динара.

3.18. Остале обавезе

У односу на 2016. остале обавезе износе 6,384,022 хиљада динара и више су за 236,453 хиљада динара. Процент учешћа осталих обавеза у укупној пасиви износи 1.70% (2016: 1.54%). Најзначајније позиције осталих обавеза чине: обавезе из добитка у износу 2,507,577 хиљада динара, обавезе у обрачуну по основу купопродаје девиза од банака у иностраној валути у износу 954,927 хиљада динара, остале обавезе у обрачуну по пословима SPOT трансакција у износу од 874,933 хиљада динара, обавезе за нето зараде на терет расхода у износу 249,985 хиљада динара, обавезе за претплате по кредитима станонвиштву у износу од 174,794 хиљада динара, обавезе за плаћање по платним картицама иностраног важења (виса, мастер) у износу од 165,056 хиљада динара.

Повећања осталих обавеза у износу од 236,453 хиљада динара највећим делом се односи на повећање по основу осталих обавеза у обрачуну по пословима SPOT трансакција у износу од 121,937 хиљада динара и обавеза по основу купопродаје девиза за 90,621 хиљаду динара.

3.19. Капитал

Капитал Банке обухвата оснивачки удео, резерве из добити, ревалоризационе резерве, нереализоване губитке по основу хартија од вредности расположивих за продају, акумулирани резултат, добитак као резултат текућег периода.

Капитал Банке формиран је из уложених средстава оснивача Банке у новчаном облику. Оснивач не може повлачити средства уложена у капитал Банке.

У складу са оснивачким актима Банке, капитал Банке се састоји од акцијског капитала и резерви Банке. Акцијски капитал Банке формиран је иницијалним улозима акционара и наредним емисијама нових акција. Акционари имају право управљања Банком, као и право учешћа у расподели добити.

Капитал Банке на дан 30.09.2017. године чине:

У хиљадама РСД	2017.	2016.
Акцијски капитал	17,191,466	17,191,466
Емисиона премија	22,843,084	22,843,084
Капитал	40,034,550	40,034,550
Резерве из добити	11,061,535	18,791,828
Ревалоризационе резерве	3,868,320	4,240,027
Нереализовани губици по основу ХОВ расположивих за продају	(3,927)	(5,087)
Актуарски добити	66,175	76,069
Резерве	14,992,103	23,103,237
Акумулирани губитак /добитак	-	349,698
Добитак/Губитак	6,933,915	(8,063,183)
Стање на дан	61,960,568	55,424,302

Решењем Комисије за хартије од вредности од 17.03.2011. године Банка је извршила замену односно уситњавање акција номиналне вредности 10,000.00 динара са акцијама номиналне вредности 1,000.00 динара.

Замена акција извршена је са циљем повећања ликвидности хартија, као и њихове веће доступности ширем кругу малих инвеститора.

Одлуком Скупштине Банке број 9760/2ц од 27.04.2017. извршено је распоређивање дела нераспоређеног добитка из претходних година за дивиденде за преференцијалне акције у износу од 16,808 хиљаду динара (примењена каматна стопа на штедне улоге орочене на 12 месеци у износу од 4,50%). Исплата дивиденди за преференцијалне акције извршиће се у складу са Законом о банкама и Политиком дивиденди Банке.

Одлуком Скупштине Банке, донетој на истој седници 27.04.2017. извршено је покриће губитка из 2016. године у износу од 8,063,183 хиљаде динара и то: на терет дела нераспоређеног добитка из ранијих година у износу од 332,890 хиљада динара и на терет резерви из добити банке за процењене губитке по билансној активи за 7,730,293 хиљада динара.

Текући добитак у износу од 6,933,915 хиљада динара, састоји се од резултата текућег периода у износу од 5,698,102 хиљаде динара и добитка по основу одложених пореза у износу од 1,235,813 хиљада динара.

Банка је дужна да одржава минимални коефицијент адекватности капитала од 12% установљен од стране Народне банке Србије, сагласно Базелској конвенцији важећој за све банке.

Коефицијент адекватности капитала Банке, на дан 30. септембар 2017. године, израчунат на основу финансијских извештаја износи 27.19 % применом познатих одлука Народне банке Србије за 2017. годину.

Поред тога Банка је дужна да новчани део капитала одржава на нивоу од ЕУР 10,000 хиљада. На дан 30.09.2017. новчани део капитала је изнад прописаног нивоа.

Одлуком Скупштине акционара о издавању XXVII емисије обичних акција јавном понудом без обавезе објављивања проспекта ради замене преференцијалних заменљивих акција у обичне акције, Банка је 24. новембра 2014. године извршила конверзију 8,108,646 заменљивих преференцијалних акција у управљачке акције са правом гласа. Наведена конверзија је имала утицај на промену процента учешћа у обичним акцијама.

Структура акцијског капитала – обичне акције на дан 30.09.2017. године је следећа:

Назив акционара	% учешћа
Република Србија	41.74
EBRD, LONDON	24.43
IFC CAPITALIZATION FUND LP	10.15
DEG-DEUTSHE INVESTITIONS	4.60
SWEDFUND INTERNATIONAL	2.30
Југобанка АД Београд у стечају	1.91
EAST CAPITAL (lux) BALKAN FUND	1.49
ИНВЕЈ ДОО, Београд	1.37
UNICREDIT BANK Србија	1.05
Компанија Дунав осигурање	1.02
СТАНКОМ Со ДОО БЕОГРАД	0.70
GLOBAL MARCO CAPITAL OPPORTUNITIES	0.62
Европа Осигурање АД у стечају	0.52
Остали	8.10
	<u>100.00</u>

4. ОДНОСИ СА ЗАВИСНИМ ЛИЦИМА

4. А . Стање на дан 30.09.2017. године

ПОТРАЖИВАЊА

У хиљадама РСД

Зависна лица	Пласм. и кредити	Камате и накнаде	Остала средства	Нето	Ванбиланс	Укупно
1. Ком. банка АД Будва	6,618	906	-	7,524	-	7,524
2. Ком.банка АД Бања Лука	136,418	-	319	136,737	-	136,737
3. КомБанк ИНВЕСТ	-	117	-	117	200	317
УКУПНО:	143,036	1,023	319	144,378	200	144,578

ОБАВЕЗЕ

У хиљадама РСД

Зависна лица	Депозити и кредити	Камате и накнаде	Остале обавезе	Укупно
1. Ком.банка АД Будва	1,356,856	-	1,667	1,358,523
2. Ком.банка АД Бања Лука	237,171	-	-	237,171
3. Комбанк ИНВЕСТ	43	-	-	43
УКУПНО:	1,594,070	-	1,667	1,595,737

ПРИХОДИ И РАСХОДИ за период 01.01. – 30.09.2017. године У хиљадама РСД

Зависна лица	Приходи од камата	Приходи од накнада и провизија	Расходи од камата	Расходи од накнада и провизија	Нето приходи / расходи
1. Ком.банка АД Будва	65	2,081	-	(628)	1,518
2. Ком.банка АД Бања Лука	2,958	2,709	-	(603)	5,064
3. Комбанк ИНВЕСТ	-	1,248	(102)	-	1,146
УКУПНО:	3,023	6,038	(102)	(1,231)	7,728

Комерцијална банка ад Београд је по основу трансакција са зависним чланицама остварила нето позитивне курсне разлике у износу од 39,014 хиљада динара.

4. Б. Стање на дан 31.12.2016. године

ПОТРАЖИВАЊА У хиљадама РСД

Зависна лица	Пласм. и кредити	Камате и накнаде	Остала средства	Нето	Ванбиланс	Укупно
1. Ком. банка АД Будва	6,786	937	-	7,723	-	7,723
2. Ком.банка АД Бања Лука	176,389	42	1,580	178,011	370,417	548,428
3. КомБанк ИНВЕСТ	-	163	-	163	200	363
УКУПНО:	183,175	1,142	1,580	185,897	370,617	556,514

ОБАВЕЗЕ У хиљадама РСД

Зависна лица	Депозити и кредити	Камате и накнаде	Остале обавезе	Укупно
1. Ком.банка АД Будва	438,612	-	1,724	440,336
2. Ком.банка АД Бања Лука	139,615	-	-	139,615
3. Комбанк ИНВЕСТ	145,354	1	2	145,357
УКУПНО:	723,581	1	1,726	725,308

ПРИХОДИ И РАСХОДИ за период 01.01.- 30.09.2016. године

У хиљадама РСД

Зависна лица	Приходи од камата	Приходи од накнада и провизија	Расходи од камата	Расходи од накнада и провизија	Нето приходи / расходи
1. Ком.банка АД Будва	73	2,529	-	(1,272)	1,330
2. Ком.банка АД Бања Лука	3,904	1,333	-	(484)	4,753
3. . Комбанк ИНВЕСТ	-	884	(2)	-	882
УКУПНО:	3,977	4,746	(2)	(1,756)	6,965

Комерцијална банка ад Београд је по основу трансакција са зависним чланицама остварила нето негативне курсне разлике у износу од 7,838 хиљада динара.

5. УПРАВЉАЊЕ РИЗИЦИМА

Банка је препознала процес управљања ризицима као кључни елемент управљања пословањем, с обзиром да изложеност ризицима произилази из свих пословних активности, као неодвојивог дела банкарског пословања, којима се управља кроз идентификовање, мерење, ублажавање, праћење и контролу, односно успостављањем ограничења ризика, као и извештавање у складу са стратегијама и политикама.

Банка је успоставила свеобухватан и поуздан систем управљања ризицима који обухвата: стратегије, политике и процедуре управљања ризицима, одговарајућу организациону структуру, ефикасан и ефикасан процес управљања свим ризицима којима је изложена, адекватан систем унутрашњих контрола, одговарајући информациони систем и адекватан процес интерне процене адекватности капитала.

Процес управљања ризицима укључује јасно дефинисање и документовање профила ризичности, као и усклађивање профила ризичности са склоношћу Банке за преузимање ризика, а у складу са усвојеним стратегијама и политикама.

Стратегијом управљања ризицима и Стратегијом управљања капиталом, Банка је поставила следеће циљеве у оквиру система управљања ризицима: минимизирање негативних ефеката на финансијски резултат и капитал уз поштовање дефинисаних оквира прихватљивог нивоа ризика, диверсификација ризика којима је Банка изложена, одржавање потребног нивоа адекватности капитала, одржавање учешћа НПЛ у укупним кредитима до прихватљивог нивоа за Банку, највиши прихватљив ниво ненаплативих кредита, развој активности Банке у складу са пословном стратегијом, могућностима и развојем тржишта у циљу остваривања конкурентских предности. Циљеви управљања ризицима усклађени су са планом пословања Банке и могу бити модификовани током године.

Почевши од 30.06.2017. године Банка примењује Базел III стандард и предузела је све неопходне мере за благовремено усклађивање свог пословања са новим прописима, а у складу са прихватљивим нивоом ризика за Банку. Кроз јасно дефинисан процес увођења нових производа Банка анализира утицај свих нових услуга и производа на будућу изложеност ризицима у циљу оптимизације својих прихода и трошкова за процењени ризик, као и минимизирања свих потенцијално могућих негативних ефеката на финансијски резултат Банке.

Систем управљања ризицима

Систем управљања ризицима је дефинисан следећим актима:

- Стратегијом управљања ризицима и Стратегијом и Планом управљања капиталом;
- Политикама управљања ризицима;
- Процедурама управљања ризицима;
- Методологијама за управљање појединачним ризицима;
- Осталим актима.

Стратегијом управљања ризицима дефинисани су:

- Дугорочни циљеви, утврђени пословном политиком и стратегијом Банке, као и склоност ка ризицима одређену у складу са тим циљевима;
- Основна начела преузимања и управљања ризицима;
- Основна начела процеса интерне процене адекватности капитала Банке;
- Преглед и дефиниције свих ризика којима је Банка изложена или може да буде изложена.

Такође, стратегијом управљања ризицима дефинисани су критеријуми за утврђивање, као и основна начела управљања лошом активом и највиши прихватљив ниво лоше активе за Банку.

Банка је утврдила основна начела управљања ризицима како би испунила своје дугорочне циљеве:

- Организовање пословања засебне организационе јединице за управљање ризицима;
- Функционална и организациона одвојеност активности управљања ризицима од редовних пословних активности Банке;
- Свеобухватност управљања ризицима;
- Ефективност управљања ризицима;
- Цикличност управљања ризицима;
- Развој управљања ризицима као стратешко опредељење;
- Управљање ризицима је део пословне културе.

Начела управљања лошом активом односно ризичним пласманима обухватају:

- Активно управљање ризичним пласманима;
- Превентивне мере и активности у циљу минимизирања даљег погоршања квалитета активе;
- Дефинисање стратегија управљања лошом активом - скуп активности и мера у циљу опоравка финансијског стања дужника или покретање одговарајућих поступака принудне наплате;
- Рану идентификацију дужника који се суочавају са финансијским тешкоћама или су у доцњи или статусу неизмиривања обавеза (Watch lista);
- Процену финансијског стања дужника;
- Сет индикатора за укључивање дужника у делокруг организационе јединице надлежне за управљање лошом активом;
- Сегментацију лоше активе;
- Начело материјалности при дефинисању могућих мера;
- Већа учесталост праћења вредности средстава обезбеђења и средстава стечених наплатом;
- Организациона одвојеност сектора за превенцију и управљање ризичним пласманима;
- Транспарентно извештавање.

Политике управљања појединим врстама ризика ближе дефинишу:

- Начин организовања процеса управљања ризицима Банке и јасна разграничења одговорности запослених у свим фазама тог процеса, укључујући и процес управљања лошом активом, односно ризичним пласманима;
- Начин процене ризичног профила Банке и методологије за идентификовање и мерење, односно процену ризика;
- Начине праћења и контроле ризика и успостављање система лимита, односно врсте лимита које Банка користи и њихову структуру;
- Мере за ублажавање ризика и правила за примену тих мера;
- Начин и методологију за спровођење процеса интерне процене адекватности капитала Банке;
- Принципе функционисања система унутрашњих контрола;
- Оквир и учесталост стрес тестирања, као и поступање у случајевима неповољних резултата стрес тестова.

Процедурама управљања ризицима Банка ближе дефинише процес управљања ризицима и надлежности и одговорности свих организационих делова Банке у систему управљања ризицима.

Банка је појединачним методологијама детаљније прописала методе и приступе који се користе у систему управљања ризицима.

Надлежности

Управни одбор је надлежан и одговоран за усвајање стратегије и политика управљања ризицима и стратегију управљања капиталом, успостављање система унутрашњих контрола у Банци и врши надзор над његовом ефикасношћу, надзор над радом Извршног одбора, усвајање тромесечних извештаја о управљању ризицима, усвајање Плана опоравка, као и спровођење процеса интерне процене адекватности капитала и друго.

Извршни одбор је надлежан и одговоран за спровођење стратегије и политика управљања ризицима и стратегију управљања капиталом усвајањем процедура за управљање ризицима, односно идентификовање, мерење и процену ризика, и обезбеђивањем њихове примене и извештавањем Управног одбора у вези с тим активностима. Такође, Извршни одбор анализира систем управљања ризицима и најмање једном тромесечно извештава Управни одбор о нивоу изложености ризицима и управљању ризицима и одлучује, уз претходну сагласност Управног одбора, о сваком повећању изложености Банке према лицу повезаним са Банком и о томе обавештава Управни одбор.

Одбор за ревизију је надлежан и одговоран за анализу и надзор примене и адекватног спровођења усвојених стратегија и политика за управљање ризицима и система унутрашњих контрола. Најмање једном месечно извештава Управни одбор о својим активностима и утврђеним неправилностима и предлаже начин на који ће се оне отклонити.

Одбор за управљање активом и пасивом је надлежан и одговоран за праћење изложености Банке ризицима који произилазе из структуре њених билансних потраживања, обавеза и ванбилансних ставки, као и предлагање мера за управљање каматним ризиком и ризиком ликвидности.

Кредитни одбор одлучује о кредитним захтевима у оквирима утврђеним актима Банке, анализира изложеност Банке кредитном, каматном и валутном ризику, анализира кредитни портфолио, а такође предлаже мере Извршном одбору Банке.

Функција управљања ризицима дефинише и предлаже за усвајање стратегију, политике, процедуре и методологије управљања ризицима, идентификује, мери, ублажава, прати и контролише и извештава о ризицима којима је Банка изложена у свом пословању. Такође, надлежна је за развијање модела и методологија за управљање ризицима и извештавање надлежних органа Банке.

Сектор управљања средствима је одговоран за управљање средствима и ликвидношћу, као и у управљање активом и пасивом Банке. Такође, учествује и у управљању ризиком ликвидности, каматном ризику и девизном ризику.

Сектор унутрашње ревизије је одговоран за континуиран надзор спровођења политика и процедура управљања ризицима, испитује адекватност процедура и усаглашености пословања са њима. Унутрашња ревизија о својим налазима и препорукама извештава Одбор за ревизију и Управни одбор.

Сектор контроле усклађености пословања дужан је да најмање једном годишње идентификује и процени ризике те усклађености и предложи планове управљања ризицима, о чему саставља извештај који доставља Извршном одбору и Одбору за праћење пословања Банке.

Процес управљања ризицима

Банка редовно мери, односно процењује ризике које је идентификовала у свом пословању. Мерење подразумева примену квалитативних и квантитативних метода и модела мерења које омогућују уочавање промена у профилу ризика и процену нових ризика.

За све идентификоване ризике Банка одређује њихову значајност која је заснована на свеобухватној процени ризика који су својствени појединим пословима, производима, активностима и процесима Банке.

Ублажавање ризика подразумева диверсификацију, пренос, смањење и/или избегавање ризика, а Банка га спроводи у складу са ризичним профилем и склоношћу ка ризицима.

Праћење и контрола ризика се заснива и на лимитима које је Банка успоставила, који зависе од пословне стратегије и тржишног окружења, као и од нивоа ризика који је Банка спремна да прихвати.

Извештаји о управљању ризицима се редовно достављају: Управном одбору, Извршном одбору, Одбору за ревизију, Одбору за управљање активом и пасивом и Кредитном одбору, који садрже све информације неопходне за процену ризика и доношење закључака о ризицима Банке.

Врсте ризика

Банка је у пословању посебно изложена следећим врстама ризика: кредитном и са њим повезаним ризицима, ризику ликвидности, тржишним ризицима, оперативним ризицима, ризику улагања, ризику изложености и ризику земље, као и свим осталим ризицима који се могу појавити при редовном пословању Банке.

5.1. Кредитни ризик

Кредитни ризик је ризик могућности настанка негативних ефеката на финансијски резултат и капитал Банке услед неизвршења обавеза дужника према Банци.

Банка има дефинисане критеријуме одобравања кредита, измене услова, продужење рока и реструктурирање потраживања, који су прописани процедурама и методологијама одобравања пласмана и управљања ризицима. Одобравање кредита врши се у зависности од циљаног тржишта, карактеристика дужника, као и намене кредита.

Пре одобрења пласмана Банка процењује кредитну способност дужника као примарни извор отплате пласмана на основу интерно дефинисаних критеријума и понуђени колатерал као секундарни извор наплате. На основу идентификованог и измереног нивоа кредитног ризика (процене финансијског стања и кредитне способности дужника, као и вредности и правне сигурности кредитне заштите и других релевантних фактора) и независног мишљења о ризику, надлежни одбори и органи Банке, сагласно дефинисаном систему одлучивања доносе Одлуку о одобрењу пласмана.

Доношење одлука о излагању кредитном ризику, Банка је дефинисала кроз систем одлучивања у зависности од врсте клијената и нивоа изложености: за пласмане у оквиру дефинисаног лимита, одлуке доносе кредитни одбори филијала, а у одређеним случајевима неопходна је сагласност организационог дела за управљање ризицима. У надлежности централних кредитних одбора (у зависности од врсте клијената) су пласмани изнад дефинисаних лимита, који одлуке доносе уз претходно мишљење организационог дела за управљање ризицима. Извршни одбор и Управни одбор доносе одлуке у складу са дефинисаним лимитима изложености.

Приликом доношења одлука, поштује се принцип двоструке контроле тзв. „принцип четворо очију“, којим се обезбеђује да увек постоји страна која предлаже и страна која одобрава одређени пласман.

За пласмане уговорене у иностраној валути или у динарима са валутном клаузулом, Банка процењује утицај промене курса динара на финансијско стање и кредитну способност дужника, а нарочито анализира адекватност новчаних токова дужника у односу на промењени ниво кредитних обавеза под претпоставком да ће доћи до одређених промена курса динара на годишњем нивоу.

Управљање кредитним ризиком

У складу са обимом, врстом и сложеносту послова које обавља, Банка је организовала процес управљања кредитном ризиком и јасно разграничила одговорности запослених у свим фазама тог процеса.

Организациони модел система управљања кредитним ризиком Банке обезбеђује адекватну комуникацију, размену информација и сарадњу на свим организационим нивоима, а такође обезбеђује јасну, оперативну и организациону раздвојеност функције за независно управљање ризицима и активности подршке с једне стране, од активности преузимања ризика, односно поделу дужности, надлежности и одговорности. Банка је успоставила и адекватан информациони систем који подразумева потпуну информисаност лица укључених у систем управљања кредитним ризиком и одговарајуће извештавање руководства Банке.

Прихватљив ниво изложености кредитном ризику Банке у складу је са дефинисаном Стратегијом управљања ризицима и зависи од структуре портфолија Банке, на основу које се врши лимитирање могућих утицаја негативних ефеката на финансијски резултат и адекватност капитала.

Основна начела управљања кредитним ризиком су:

- Управљање кредитним ризиком на нивоу појединачних пласмана и на нивоу целокупног портфолија Банке;
- Одржавање нивоа кредитног ризика који минимизира негативан утицај на финансијски резултат и капитал;
- Рангирање пласмана у складу са њиховом ризичношћу;
- Пословање у складу са добрим праксама за одобравање пласмана;
- Обезбеђење адекватних контрола за управљање кредитним ризиком.

У циљу управљања кредитним ризиком, Банка настоји да послује са клијентима добре кредитне способности и прибавља одговарајуће инструменте обезбеђења плаћања. Банка оцењује кредитну способност сваког клијента у моменту подношења захтева и врши мониторинг дужника, пласмана и колатерала, како би била у могућности да предузме одговарајуће активности у циљу наплате свог потраживања.

Банка врши квантитативно и/или квалитативно мерење, односно процену идентификованог кредитног ризика. Процес мерења кредитног ризика је заснован на мерењу нивоа ризичности појединачног пласмана на основу интерног система рејтинга.

Рејтинг систем је инструмент за доношење појединачних одлука и процењивање нивоа ризика појединачног пласмана. Поред наведеног, рејтинг систем служи за процењивање нивоа ризика укупног портфолија, а користи се и у поступку обезвређења пласмана у циљу рангирања нивоа ризичности и исказивања реалне вредности потраживања. Интерни систем рејтинга подлеже редовној ревизији и унапређењу.

У анализи кредитног ризика поред Интерног система рејтинга Банка користи и начела прописана регулативом Народне банке Србије, која захтевају класификацију сваког пласмана на основу прописаних критеријума и обрачун резерве за процењене губитке. Примена ових критеријума омогућава Банци да покрије неочекиване губитке који могу настати услед немогућности и неспособности клијента да своје обавезе измирује о року доспећа према уговором дефинисаним условима. У том смислу Банка врши класификацију потраживања и обрачун потребног нивоа резерви за процењене губитке, редовном анализом портфолија. Анализа обухвата мерење адекватности резерви за процењене губитке по клијентима, категоријама ризика, деловима портфолија и укупном портфолију.

Ублажавање кредитног ризика подразумева одржавање ризика на прихватљивом нивоу за ризични профил Банке, односно одржавање прихватљивог нивоа квалитета кредитног портфолија Банке.

Основне технике ублажавања кредитног ризика су:

- Лимити изложености – ризик концентрације,
- Диверсификовање улагања,
- Средства обезбеђења.

Лимити изложености по основу појединачног дужника заснивају се на процени кредитне способности дужника, а лимити изложености на нивоу портфолија усмерени су на ограничење концентрације изложености у портфолију. Банка континуирано контролише кретање кредитног ризика у оквиру дефинисаног ризичног профила.

Ризик концентрације обухвата: велику изложеност (изложеност према једном лицу или групи повезаних лица и лицима повезаним са Банком), групе изложености са истим или сличним факторима ризика као што су привредни сектори, врсте производа, географска подручја и слично, ризик земље, инструменте кредитне заштите.

Банка прати изложеност према дефинисаним лимитима са истим или сличним факторима ризика, и у зависности од општих економских кретања, кретања у појединим делатностима и географским подручјима, вредности предвиђеним Бизнис планом Банке, редовно и врши преиспитивање дефинисаних лимита и предлаже редефинисање истих у случају промене фактора ризика.

Праћење квалитета пласмана на нивоу појединачног дужника заснива се пре свега на обезбеђивању ажурних података о финансијском стању и кредитној способности дужника и тржишној вредности средстава обезбеђења, док се праћење кредитног ризика на нивоу портфолија врши идентификовањем промена на нивоу група клијената одређеног нивоа ризика, пласмана, колатерала, потребних резерви за очекиване и неочекиване губитке, у циљу утврђивања и управљања стањем и квалитетом активе.

Контрола кредитног ризика подразумева процес континуираног усклађивања пословања са дефинисаним системом лимита, као и у условима када изложеност кредитном ризику тежи горњој граници дефинисаног ризичног профила, односно приликом увођења нових пословних производа и активности.

У циљу заштите од ризика неизвршења обавеза у пословању са клијентима, Банка предузима следеће мере за регулисање потраживања: продужење рока, реструктурирање, поравнање, преузимање средстава обезбеђења у циљу наплате потраживања, закључење уговора са заинтересованим трећим лицем, покретање судског спора и остале мере.

Уколико предузете мере регулисања пласмана, односно принудне наплате и судског поступка нису дале очекиване резултате, односно када не постоји могућност наплате потраживања у целости, иницира се предлог за трајан отпис преосталог потраживања Банке, или пренос из билансне у ванбилансну евиденцију.

Банка осим кредитне изложености има и ванбилансну изложеност (плативе и чинидбене гаранције, авали, акредитиви) по основу којих има потенцијалну обавезу да изврши плаћање за рачун трећих лица. За ванбилансну изложеност Банка користи исте контролне процесе и процедуре који се користе за кредитни ризик.

Извештавање о кредитном ризику обухвата систем интерног и екстерног извештавања, спроводи се на месечном нивоу и по утврђеној динамици, а у складу са дефинисаним системом извештавања.

Идентификовање проблематичних и реструктурираних потраживања

Банка прати квалитет портфолиа на основу идентификовања и анализе раних сигнала упозорења код клијената. Сигнали упозорења се прате на регуларној временској основи и на основу анализе истих, клијенти се сврставају у категорију Стандардни, Потенцијално ризични (Watch list) и НПЛ клијенти (клијенти са проблематичним потраживањима).

Реструктурирани непроблематични клијенти се сврставају у категорију потенцијално ризичних клијената, док се реструктурирани проблематични сврставају у категорију клијената са проблематичним потраживањима.

Сврха праћења квалитета портфолиа је спречавање директног трансфера Стандардних клијената у категорију клијената са проблематичним потраживањима без претходног идентификовања клијената као потенцијално ризичних и без спровођења радњи превенције ризичних пласмана, односно ублажавања и смањивања кредитног ризика путем спровођења адекватне стратегије и акционих планова. Потенцијално ризични клијенти се прате чешће у односу на Стандардне клијенте и уколико се утврди даље повећање кредитног ризика, клијенти се сврставају у категорију клијената са проблематичним потраживањима.

Под проблематичним потраживањима подразумевају се сва потраживања која касне у измиривању обавеза преко 90 дана, по било којој материјално значајној обавези према Банци, њеном матичном или подређеним друштвима, потраживања код којих је на основу финансијског стања процењено да дужник неће моћи да измири своје обавезе у целости не узимајући у обзир могућност реализације инструмената кредитне заштите (без обзира да ли касни у измиривању обавеза), потраживања за која је утврђен износ обезвређења на појединачној основи, као и потенцијалне обавезе по основу издатих гаранција (ако постоји вероватноћа да ће бити активирани) и преузетих неопозивих обавеза (уколико би њиховим повлачењем дошло до настанка потраживања за које Банка сматра да не би било наплаћено у целости без реализације средстава обезбеђења). Проблематичним се сматрају и потраживања по основу: престанка евидентирања прихода од камата, провизија и накнада у билансу успеха, специфичних прилагођавања за кредитни ризик која су обрачуната због значајног погоршања кредитног квалитета које је уследило након настанка изложености, значајног губитка који се остварује уступањем потраживања, реструктурирања потраживања извршеног услед финансијских тешкоћа дужника, као и подношења предлога за покретање стечајног поступка над дужником. Проблематичним потраживањима сматрају се сва потраживања од дужника, уколико је једно потраживање класификовано у групу проблематичних потраживања.

Реструктурирање потраживања је одобравање, због финансијских потешкоћа дужника, уступака у вези са отплатом појединачног потраживања који не би били одобрени да дужник није у тим потешкоћама, без обзира да ли има доспелих обавеза, да ли је то потраживање обезвређено и да ли је за њега наступио статус неизмиривања обавеза. Реструктурирање се врши на један од следећих начина: променом услова под којима је потраживање настало, нарочито ако су накнадно уговорени услови отплате повољнији у односу на првобитно уговорене (смањење каматне стопе, отпис дела главнице и/или камате, промена датума доспећа и др), као и рефинасирањем потраживања. Поред наведеног, у категорију реструктурираних потраживања сврставају се и потраживања код којих је:

- извршена промена уговорених услова отплате проблематичних потраживања или која би, у одсуству наведених измена, била сврстана у категорију проблематичних, потраживања,
- извршена промена уговорених услова отплате потраживања која доводи до потпуног или делимичног отписа у материјално значајном износу,
- Банка активирала уговорене клаузуле о реструктурирању на основу којих се услови отплате мењају услед наступања одређених догађаја (уграђене клаузуле) према дужнику од кога је потраживање већ класификовано у групу проблематичних потраживања или би било тако класификовано да нису активирани те клаузуле,
- уколико је дужник истовремено када је одобрено ново потраживање (или у кратком периоду пре или после тог одобравања) извршио плаћање по основу другог потраживања Банке (или другог правног лица према коме је уступљено потраживање према том дужнику), а које је било класификовано или је испуњавало услове да буде класификовано у групу проблематичних или би, у одсуству новог потраживања, било класификовано у наведеној групи, односно испуњавало те услове.

Банка врши груписање на реструктурирана и нереструктурирана потраживања, јер дужници којима су одобрени уступци услед финансијских тешкоћа (реструктурирана потраживања) имају другачије карактеристике у погледу кредитног ризика (другачије са понашају) у односу на нереструктурирана потраживања.

Банка редовно прати предузете мере за реструктурирање ризичних пласмана и контролише правовременост предузимања ових мера. Праћење предузетих мера, односно реализација истих, као што је нпр. измирење доспелих обавеза, врши се на дневном нивоу. Полугодишњи мониторинг пословања реструктурираних клијената обавља се редовно на сваких 6 месеци или чешће у случају потребе. Анализа финансијских извештаја, анализа задужености, провера адекватности обезбеђења као и мониторинг свеукупног пословања представљају кључне тачке поменутог мониторинга.

Реструктурирано потраживање које је класификовано у групу проблематичних потраживања Банка након истека годину дана од дана његовог реструктурирања, класификује у групу потраживања која се не сматрају проблематичним ако су испуњени следећи услови:

- није утврђен износ обезвређења за реструктурирано потраживање и није наступио статус неизмирења обавеза;
- у последњих 12 месеци извршене су уплате благовремено или са доцњом не дужом од 30 дана, у складу са измењеним условима отплате;
- на основу анализе финансијског стања, односно кредитне способности дужника, оцењено је да ће дужник моћи да измири обавезе у целости у складу са измењеним условима отплате.

Ризик промене квалитета активе

Квалитет активе Банке се мери степеном изложености појединим категоријама ризика према критеријумима дефинисаним интерним системом рејтинга. Интерни систем рејтинга се заснива на квантитативним и квалитативним параметрима за одређивање рејтинга дужника. Рејтинг скала садржи пет категорија ризика, које су подељене на 17 подкатегија. Различите изложености према истом дужнику опредељују исту категорију рејтинга, без обзира на специфичности различитих врста кредита.

Банка користи различите рејтинг моделе за кредитни ризик у зависности од врсте клијената. Израчунавање рејтинга врши се на месечном нивоу на основу квалитативних и квантитативних параметара и благовремености у измиревању обавеза.

Низак ниво ризика подразумева пословање са клијентима добре кредитне способности и прихватљив је за Банку (категије рејтинга 1 и 2), повишен ниво ризика представља пословање са клијентима који имају одређене проблеме у пословању, а могу негативно да утичу на измирење обавеза и чије пословање се интензивно прати (категија рејтинга 3) и висок ниво ризика означава клијенте са негативним резултатима пословања и лошом кредитном историјом (категије ризика 4 и 5).

Банка се штити од ризика промене квалитета активе кроз континуирано праћење пословања клијената, идентификовање промена које могу настати погоршањем стања дужника, кашњењем у отплати или променама у окружењу, као и прибављањем одговарајућих средстава обезбеђења.

Ризик промене вредности активе

Обезвређење пласмана има за циљ обезбеђење разумног, опрезног и правовременог утврђивања губитака, како би се заштитио капитал Банке у периоду када губитак буде и дефинитивно потврђен (реализован) због немогућности наплате уговорених износа или одливом средстава за измирење потенцијалних обавеза.

Обезвређење пласмана и резервисања врше се само онда када постоји оправдан основ, односно када постоји објективан доказ о обезвређењу као последица догађаја који су настали након почетног признавања кредита, а који неповољно утичу на будуће новчане токове од кредита.

Главни елементи у процени обезвређења пласмана су следећи: прекорачење рока плаћања главнице или камате, тешкоће у новчаним токовима корисника кредита (финансијске тешкоће), опадање кредитног рејтинга или промене првобитних услова из уговора и друго.

Обезвређење пласмана се врши на основу процене очекиваних будућих новчаних токова из пословања клијената или реализацијом средстава обезбеђења, уколико се процени да ће реално кредит бити намирен из тих средстава.

Банка врши процену обезвређења потраживања на групној и појединачној основи.

Појединачно процењивање

Банка процењује исправку вредности за сваки појединачно значајан пласман са статусом неизмиривања овавеза – defaulta (ризичан пласман, категорија ризика 4 према интерном систему рејтинга који има статус defaulta и категорија ризика 5) и том приликом се узимају у обзир финансијска позиција корисника кредита, одрживост бизнис плана, његова способност да побољша своје перформансе у случају финансијских тешкоћа, пројектовани приходи, расположивост других врста финансијске подршке и вредност колатерала која се може реализовати, као и очекивани новчани токови. Уколико дође до нових информација које према процени битно мењају кредитну способност клијента, вредност колатерала и извесност испуњења обавеза клијента према Банци, врши се нова процена обезвређења пласмана.

Праг материјалне значајности Банка одређује на основу анализе вредносне структуре портфолиа по врстама клијената и производа.

Исправка вредности на индивидуалној основи се обрачунава уколико постоје објективни докази обезвређења који су резултат једног или више догађаја насталих након иницијалног признавања финансијског средства и уколико постоји мерљиво смањење будућих токова готовине.

Објективним доказима који указују на потребу обезвређења пласмана, сматрају се:

- финансијско стање, односно кредитна способност дужника указује на знатне проблеме у његовом пословању и Банка је проценила да дужник неће моћи да измири своје обавезе у целисти.
- неиспуњавање уговорних обавеза, учестало кашњење у отплати камата/главнице и других уговорених одредби (докази о пропустима или кашњењу у плаћању),
- информација о блокади рачуна дужника,
- уступци које Банка пружа дужнику услед економских и правних разлога (докази о одобреном одлагању наплате, реструктурирању потраживања и други одобрени уступци услед финансијских тешкоћа у пословању дужника),
- значајне потешкоће у пословању дужника (докази о банкротству, ликвидацији, стечају, финансијској реорганизацији дужника, смањењу рејтинга дужника, значајном паду прихода, значајном смањењу капитала, штети коју је дужник претрпео услед дејства више силе, губитку лиценце, промени менаџмента и др.),
- унутрашњи и спољни фактори који могу утицати на наплативост потраживања (докази о неповољним променама услова пословања у неким привредним гранма који се одражавају на платежну способност дужника, докази о макроекономским кретањима: пад тражње, пад цена, дефицит буџета, пословање у условима кризе или рецесије и сл.),
- локални економски фактори који узрокују проблеме у наплати.

Докази се могу документовати и анализом у Watch процесу, информацијом о повећаном степену ризика дужника, извештајима са састанака који су одржани са дужником, извештајима о обављеном мониторингу колатерала клијената, извештајима о принудној наплати и данима блокаде, извештајима о кредитима у доцњи и другим информацијама којима Банка располаже.

Поред тога, документацију потребну као доказ за обезвређење пласмана, представљају и докази за процену очекиваних прилива по пласману, који се пре свега односе на документацију о планираним будућим новчаним токовима дужника.

Када постоје објективни докази, тада се износ обезвређења процењује дисконтовањем будућих новчаних токова из пословања. У обрачун очекиваних будућих новчаних токова улазе и средства од реализације колатерала (секундарни извори), уколико се процени да не постоје објективни докази да кредит може да буде намирен из очекиваних будућих токова из редовног пословања и да ће реално бити намирен из средстава обезбеђења.

Групно процењивање

Исправке вредности се процењују групно по пласманима који нису појединачно значајни, за појединачно значајне пласмане који немају статус defaulta, за пласмане код којих обрачуном на појединачној основи није утврђен износ исправки вредности, као и по основу провизија и других потраживања која немају елементе за свођење на садашњу вредност.

Групна процена се врши по групама према сличним карактеристикама у погледу кредитног ризика које се формирају на основу интерно прописане методологије (бонитетне групе по врстама клијената и пласмана), базиране на систему интерног рејтинга и то на месечном нивоу.

Израчунавање групних процената обезвређења се врши на основу вероватноће настанка статуса неизмиривања обавеза дужника (PD) која се добија на основу миграција категорија ризичности у статус неизмиривања обавеза по врстама клијената или производа.

Ценећи специфичности у пословању са клијентима, посебно се утврђују миграције за правна лица, становништво по врстама производа, банке и предузетнике.

Банка је у 2017. години унапредила методологију израчунавања групних процената обезвређења при чему се реструктурирана потраживања издвајају у посебну групу потраживања, посебно се израчунава PD за реструктурирана потраживања, а код израчунавања нето основице уводи се дисконтовање тржишне вредности колатерала (за хипотеке и залог) умањене за haircut и не примењују се више десктоп процене.

Обезвређење кредита умањује вредност кредита и признаје се као расход у оквиру биланса успеха.

Утврђивање вероватног губитка по ванбилансним ставкама

Утврђивање вероватног губитка по ванбилансним ставкама (потенцијалним обавезама) врши се када се процени да постоји довољно извесно очекивање да ће доћи до одлива средстава за измирење потенцијалне обавезе. Утврђивање вероватног губитка Банка врши и за неискоришћене преузете обавезе, за које није уговорила безусловно и без претходне најаве, могућност отказа уговорене обавезе. Приликом обрачуна резервисања по основу неискоришћених преузетих обавеза, Банка користи фактор конверзије (ЦЦФ) којим се коригује књиговодствена вредност неискоришћених преузетих обавеза.

Приликом процене резервисања за потенцијалне губитке по ванбилансним ставкама признају се средства од реализације колатерала, уколико је потпуно извесно да ће одлив средстава по основу потенцијалних обавеза бити намирен из колатерала.

Средства заштите од кредитног ризика (колатерал)

У циљу заштите од изложености кредитном ризику, најчешћа пракса коју Банка користи, поред редовног праћења пословања клијената, је и прибављање инструмената обезбеђења (колатерала), којима се обезбеђује наплата потраживања и минимизира кредитни ризик. Количина и тип потребног колатерала зависи од процене кредитног ризика.

Као стандардне инструменте обезбеђења Банка од клијената прибавља уговорно овлашћење и менице, док се као додатни инструменти, у зависности од процене кредитног ризика, и врсте пласмана уговарају:

- За комерцијалне кредите – залог на покретним и непокретним стварима (хипотеке), депозити, банкарске, корпоративне и гаранције државе, јемства, залог на хартијама од вредности, уделима и потраживањима;
- За кредите становништву – хипотеке на непокретносима, депозити, јемства солидарног дужника, осигурање Националне корпорације за осигуравање стамбених кредита и друго.

Приликом процене непокретности или залог на покретној имовини, Банка обезбеђује стручну и независну процену вредности непокретности од стране овлашћених проценитеља, како би потенцијални ризик од нереалне процене свела на најмање могућу меру. Непокретност, роба, опрема и остале покретне ствари које су предмет залог морају бити и осигуране од стране осигуравајућег друштва прихватљивог за Банку, а полисе винкулиране у корист Банке.

У циљу заштите од промене тржишних вредности колатерала (хипотека, залог, хартија од вредности и сл.), процењена вредност колатерала се коригује за дефинисани проценат (haircut) у зависности од врсте колатерала и локације, који се редовно преиспитују и ревидирају. На овај начин Банка са штити од потенцијалних губитака по основу немогућности наплате потраживања из средстава обезбеђења.

Корективни фактор (haircut) представља разлику између процењене вредности колатерала и новчаног прилива који је могуће остварити продајом колатерала у поступку наплате. Haircut процењену тржишну вредност сваког инструмента обезбеђења своди на очекивану вредност која ће бити наплаћена његовом реализацијом у будућности, и то уважавајући волатилност тржишне вредности, могућност реализације и готовинске одливе по основу трошкова активирања и продаје (судски трошкови, трошкови пореза који падају на терет продавца, трошкови консултаната и оглашавања и остали трошкови), очекивани пад тржишне вредности од тренутка процене до тренутка планиране реализације, као и својствену неизвесност у утврђивању вредности.

Банка обраћа пажњу на редовну процену/вредновање колатерала. За неризичне пласмане (ПЕ), хипотеке на стамбеним и пословним непокретностима процењују се најмање једном у три године, од стране овлашћеног процењивача. За ризичне пласмане (НПЕ), хипотеке на стамбеним објектима се процењују најмање једном у три године, хипотеке на пословним објектима (пословни простори, локали, складишта, грађевинско земљиште са и без грађевинске дозволе, пољопривредно земљиште, остало) најмање једном у 18 месеци, а хипотеке на индустријским објектима процењују се минимум једном годишње (12 месеци), од стране овлашћеног процењивача. Хартије од вредности се процењују на месечној основи за све пласмане.

Редовно праћење вредности непокретности подразумева проверу вредности непокретности на основу расположивих података и информација, поређење вредности непокретности из порфолиа Банке са кретањима вредности на тржишту Републике Србије (реализована продаја, понуда и тражња) по регионима прописаним у каталогу колатерала, коришћење статистичког модела итд. За све пословне непокретности, Банка спроводи проверу вредности најмање једном годишње, а за стамбене и остале непокретности најмање једном у три године.

Вредност колатерала и тенденције кретања, Банка прати и ажурира како би се потенцијални ризик од нереалне процене свео на најмању могућу меру, а у случају потребе може захтевати и додатни колатерал у складу са закљученим уговором. Колатерали представљају секундарни извор наплате потраживања.

5.1.1. Укупна изложеност кредитном ризику

Укупна изложеност кредитном ризику на дан 30. септембар 2017. и 31. децембра 2016. године, приказана је у следећем прегледу, без узимања у обзир било каквог колатерала или неке друге кредитне заштите. Наведене вредности исказане су у бруто и нето књиговодственом износу (после ефеката ублажавања по основу обезвређења).

Укупна изложеност кредитном ризику

	30.09.2017		31.12.2016	
	Бруто	Нето	Бруто	Нето
I. Преглед активе	410,800,968	374,458,967	442,110,850	400,017,469
Готовина и средства код централне банке	54,058,982	54,058,982	55,153,209	55,153,209
Кредити и потраживања од банака и других финансијских институција	33,763,052	33,494,992	40,911,287	40,601,413
Кредити и потраживања од комитената	169,820,744	146,292,659	180,056,414	150,411,409
Финансијска средства	122,089,909	121,929,077	136,532,653	136,366,773
Остала средства	8,815,366	6,098,302	8,901,845	6,252,855
Немонетарна имовина	22,252,915	12,584,955	20,555,442	11,231,810
II. Ванбилансне ставке	32,851,635	32,740,170	31,819,175	31,388,234
Плативе гаранције	3,368,083	3,338,089	3,635,706	3,572,933
Чинидбене гаранције	4,386,875	4,372,644	6,728,901	6,695,266
Преузете неопозиве обавезе	24,978,775	24,932,321	20,862,103	20,811,873
Остало	117,902	97,116	592,465	308,162
Укупно (I+II)	443,652,603	407,199,137	473,930,025	431,405,703

Највећи кредитни ризик за Банку настаје из остварених кредитних аранжмана, али је Банка изложена и ризику по основу ванбилансних позиција који проистиче из потенцијалних и преузетих обавеза.

Кредити и потраживања од компитената, банака и других финансијских организација

30.09.2017	Недоспели необезвређени	Доспели, а необезвређени	Групно обезвређени	Појединачно обезвређени	Укупно	Група исправка вредности	Појединачна исправка вредности	Укупна исправка вредности	У хиљадама динара
Стамбени	-	-	36,609,888	953,293	37,563,181	301,145	439,568	740,713	36,822,469
Готовински	-	-	23,525,105	58,522	23,583,627	355,058	56,828	411,886	23,171,741
Пољопривреда	-	-	7,092,401	105,104	7,197,505	92,448	51,129	143,577	7,053,928
Остало	-	-	5,565,576	641,300	6,206,875	72,344	641,300	713,644	5,493,232
Микро бизнис	-	-	7,730,371	652,567	8,382,937	186,134	267,910	454,044	7,928,893
Становништво	-	-	80,523,341	2,410,785	82,934,125	1,007,129	1,456,735	2,463,863	80,470,262
Велика предузећа	-	-	32,856,114	20,717,082	53,573,195	329,120	16,531,363	16,860,483	36,712,712
Средња предузећа	-	-	10,242,868	2,148,044	12,390,912	53,007	1,423,372	1,476,379	10,914,533
Мала предузећа	-	-	3,993,778	1,404,518	5,398,296	57,250	705,742	762,992	4,635,304
Држава	2,252,538	-	7,293,688	1,935,615	11,481,842	91,100	417,301	508,400	10,973,441
Остало	-	-	2,586,461	1,455,913	4,042,374	54	1,455,913	1,455,967	2,586,406
Привредни клијенти	2,252,538	-	56,972,908	27,661,172	86,886,619	530,531	20,533,691	21,064,222	65,822,397
Укупно	2,252,538	-	137,496,249	30,071,957	169,820,744	1,537,659	21,990,426	23,528,085	146,292,659
Потраживања од банака	33,494,992	-	-	268,061	33,763,052	-	268,061	268,061	33,494,992

Кредити и потраживања од компаната, банака и других финансијских организација

31.12.2016	Недоспели		Доспели, а		Укупно	Група исправка вредности	Појединачна исправка вредности	У хиљадама динара	
	необезвређени	необезвређени	необезвређени	обезвређени				Укупна исправка вредности	Нето
Стамбени	-	-	37,886,559	1,377,239	39,263,798	227,609	798,117	1,025,726	38,238,072
Готовински	-	-	19,158,862	733,472	19,892,334	251,092	731,087	982,179	18,910,155
Пољопривреда	-	-	6,133,843	415,510	6,549,353	70,421	362,217	432,638	6,116,715
Остало	-	-	5,252,237	650,232	5,902,469	72,444	650,240	722,684	5,179,785
Микро бизнис	-	-	6,647,544	1,049,660	7,697,204	120,475	663,981	784,457	6,912,748
Становништво	-	-	75,079,045	4,226,113	79,305,159	742,041	3,205,643	3,947,684	75,357,475
Велика предузећа	-	-	32,748,652	24,027,084	56,775,736	319,008	19,521,746	19,840,754	36,934,982
Средња предузећа	-	-	16,393,603	3,048,236	19,441,839	191,212	2,173,057	2,364,269	17,077,570
Мала предузећа	-	-	6,661,894	1,856,370	8,518,264	108,851	1,130,266	1,239,117	7,279,146
Држава	775,175	-	7,912,023	1,674,358	10,361,556	64,686	562,870	627,556	9,734,000
Остало	-	-	4,028,278	1,625,583	5,653,861	42	1,625,583	1,625,625	4,028,236
Привредни клијенти	775,175	-	67,744,450	32,231,631	100,751,255	683,800	25,013,521	25,697,321	75,053,934
Укупно	775,175	-	142,823,495	36,457,744	180,056,414	1,425,841	28,219,164	29,645,005	150,411,409
Потраживања од банака	40,601,413	-	-	309,874	40,911,287	-	309,874	309,874	40,601,413

Обезвређени кредити и потраживања

Обезвређени кредити и потраживања су они кредити и потраживања за које Банка утврди да постоје објективни докази који указују на обезвређење и за које не очекује наплату укупне доспеле главнице и камате у складу са уговором о кредиту. Обезвређење се врши на појединачној и групној основи. Кредити и потраживања који су 100% обезвређени налазе се у појединачно обезвређеним кредитима и потраживањима.

Пласмани који касне са наплатом за које није извршено обезвређење

У трећем кварталу 2017. године, као и у 2016. години, Банка није имала доспеле, а неисправљене пласмане.

Пласмани који не касне са наплатом за које није извршено обезвређење

Недоспели неисправљени кредити и потраживања односе на пласмане за које је утврђено да није адекватно формирати обезвређење имајући у виду вероватноћу настанка статуса неизмиревања обавеза и извесност у наплати потраживања од стране Банке (кредити и потраживања од Републике Србије).

5.1.2. Проблематична потраживања

30.09.2017	У хиљадама динара						
	Бруто изложеност	Исправке вредности бруто изложености	Проблематична потраживања	Проблематична реструктурирана потраживања	Исправке вредности проблематичних потраживања	Учешће проблематичних у укупним (%)	Износ средстава обезбеђења за проблематична потраживања
Становништво	82,934,125	2,463,863	3,523,079	857,259	1,869,654	4,25%	2,499,609
Стамбени	37,563,181	740,713	1,645,555	423,596	616,055	4,38%	1,456,880
Готовински	23,583,627	411,886	295,236	27,558	204,155	1,25%	157,394
Пољопривреда	7,197,505	143,577	204,483	21,572	90,907	2,84%	188,657
Остало	6,206,875	713,644	652,992	-	640,956	10,52%	9,824
Микро бизнис	8,382,937	454,044	724,813	384,532	317,582	8,65%	686,853
Привредни клијенти	86,886,619	21,064,222	27,762,664	21,962,620	20,545,477	31,95%	20,874,223
Пољопривреда	5,916,242	181,398	231,259	40,328	130,191	3,91%	187,344
Прерађивачка индустрија	23,858,990	5,851,502	9,976,394	8,221,405	5,590,233	41,81%	9,385,979
Електрична енергија	174,844	28,283	76,700	0	222	43,87%	76,700
Грађевинарство	4,641,638	1,113,577	1,158,805	1,025,532	1,108,007	24,97%	1,108,499
Трговина на велико и мало	20,899,413	3,969,130	4,817,974	3,940,445	3,878,438	23,05%	4,219,393
Услугне делатности	14,981,553	2,462,509	2,786,750	2,782,341	2,405,220	18,60%	2,128,395
Активности у вези са некретношћу	1,498,276	693,532	1,351,275	959,905	692,485	90,19%	1,263,876
Остало	14,915,661	6,764,291	7,363,506	4,992,665	6,740,681	49,37%	2,504,038
Укупно	169,820,744	23,528,085	31,285,743	22,819,879	22,415,131	18,42%	23,373,831
Потраживања од банака	33,763,052	268,061	268,061	-	268,061	0,79%	-

	У хиљадама динара						
	Бруто изложеност	Исправке вредности бруто изложености	Проблематична потраживања	Проблематична реструктурирана потраживања	Исправке вредности проблематичних потраживања	Учешће проблематичних у укупним (%)	Износ средстава обезбеђења за проблематична потраживања
31.12.2016							
Становништво	79,305,158	3,947,684	5,167,534	977,774	3,511,877	6,52%	2,996,972
Стамбени	39,263,798	1,025,727	1,992,031	443,673	938,529	5,07%	1,650,185
Готовински	19,892,334	982,179	924,303	38,240	846,686	4,66%	149,499
Пољопривреда	6,549,353	432,638	467,403	39,015	383,758	7,14%	267,251
Остало	5,902,469	722,683	662,682	130	650,164	11,23%	17,631
Микро бизнис	7,697,204	784,457	1,121,115	456,716	692,740	14,57%	912,406
Привредни клијенти	100,751,256	25,697,321	32,480,376	25,635,989	25,014,126	32,24%	25,106,244
Пољопривреда	6,762,592	286,096	345,824	41,950	223,879	5,11%	342,194
Прерађивачка индустрија	34,794,713	10,138,902	14,174,435	12,737,641	9,907,593	40,74%	12,748,120
Електрична енергија	83,227	41,674	-	-	-	0,00%	-
Грађевинарство	3,137,703	1,393,284	1,351,493	1,122,734	1,276,404	43,07%	1,296,338
Трговина на велико и мало	28,424,037	4,290,343	5,149,413	3,981,786	4,153,320	18,12%	4,527,842
Услугне делатности	10,983,232	2,502,551	2,884,345	2,876,445	2,435,674	26,26%	2,240,244
Активности у вези са некретнинама	1,716,719	688,574	1,409,119	954,401	683,881	82,08%	1,332,994
Остало	14,849,033	6,355,897	7,165,745	3,921,032	6,333,375	48,26%	2,618,552
Укупно	180,056,414	29,645,005	37,647,910	26,613,763	28,526,003	20,91%	28,103,216
Потраживања од банака	40,911,287	309,874	309,874	-	309,874	0,76%	-

5.1.3. Непроблематична потраживања

	30.09.2017				31.12.2016				У хиљадама динара	
	Низак (ИР 1,2)	Повишен (ИР 3)	Висок (ИР 4)	Укупно	Вредност средстава обезбеђења	Низак (ИР 1,2)	Повишен (ИР 3)	Висок (ИР 4)		Укупно
Стамбени	35,693,250	224,356	21	35,917,626	35,177,659	36,697,560	568,687	5,520	37,271,767	36,280,871
Готовински	23,190,687	97,087	617	23,288,391	12,497,758	18,905,257	61,140	1,635	18,968,032	13,486,892
Пољопривреда	6,962,845	30,085	93	6,993,022	5,982,344	6,054,901	24,463	2,586	6,081,950	5,549,102
Остало	5,521,090	29,877	2,916	5,553,883	133,004	5,194,917	40,824	4,046	5,239,787	160,510
Микро бизнис	7,172,024	388,328	97,773	7,658,124	8,746,316	6,095,662	288,095	192,331	6,576,088	7,684,003
Становништво	78,539,895	769,732	101,419	79,411,047	62,537,082	72,948,297	983,209	206,119	74,137,624	63,161,378
Велика предузећа	29,954,412	2,901,702	-	32,856,114	43,553,393	28,720,712	4,027,940	-	32,748,652	40,339,321
Средња предузећа	10,009,339	230,982	2,467	10,242,788	15,243,392	16,034,901	358,702	-	16,393,603	22,435,244
Мала предузећа	3,771,091	194,516	1,762	3,967,369	5,557,982	6,190,681	431,993	30,119	6,652,793	9,185,646
Држава	7,603,038	1,812,858	56,134	9,472,030	5,889,629	6,638,454	500,825	1,308,275	8,447,554	6,226,630
Остало	-	2,585,354	300	2,585,654	3,426,013	216	4,027,641	421	4,028,278	4,872,186
Привредни клијенти	51,337,880	7,725,411	60,663	59,123,954	73,670,409	57,584,964	9,347,101	1,338,815	68,270,880	83,059,027
Укупно	129,877,776	8,495,143	162,082	138,535,001	136,207,491	130,533,261	10,330,310	1,544,934	142,408,504	146,220,405
Потраживања од банака	33,494,991	-	-	33,494,992	485,993	40,601,413	-	-	40,601,413	223,425

5.1.4. Реструктурирана потраживања

Мере које Банка спроводи приликом реструктурирања потраживања

Банка спроводи различите мере реструктурирања у зависности од потреба клијената, поштујући интерес Банке уз сагледавање комплетне пословне, финансијске и колатералне позиције клијената.

Мере које Банка најчешће спроводи приликом реструктурирања пласмана су:

- продужење рока доспећа које је углавном пропраћено и кориговањем каматне стопе која се усклађује са финансијским положајем клијената,
- увођење граце периода или мораторијума на измирење обавеза у одређеном року,
- капитализација доцње, уколико постоје доспеле о року неизмирене обавезе, исте се приликом спровођења реструктурирања враћају у недоспеле обавезе односно формира се ново почетно стање потраживања,
- рефинансирање потраживања - у оправданим случајевима могуће је вршити рефинансирање потраживања од осталих поверилаца у циљу побољшања позиције Банке (колатералне или финансијске одобрењем повољнијих услова отплате),
- делимични отпис - у протеклом периоду Банка није спроводила делимичне отписе приликом реструктурирања, али у наредном периоду Банка ће пажљиво размотрити оправданост и ове мере у поступку реструктурирања уколико је основана, у циљу свођења обавеза дужника на реални ниво који је могуће отплатити из новчаног тока, при чему ће се свакако сагледавати компаративно и колатерална позиција Банке уз пројекцију могућности наплате, како би Банка наплатила своје потраживање у максималном могућем износу.
- конвертовање дуга у капитал - такође није вршено у протеклом периоду, а у наредном периоду вршиће се појединачна процена оправданости реализације ове мере уколико је то једина могућност спровођења реструктурирања тј наплате потраживања Банке.

Наведене мере се могу реализовати појединачно или спровођењем више мера у зависности од сваког појединачног поступка реструктурирања.

5.1.5. Ризик концентрације

Банка управља ризиком концентрације преко успостављеног система лимита који обухвата лимите изложености са истим или сличним факторима ризика (према секторима / делатностима, географским подручјима, појединачним дужницима или групама повезаних лица, инструментима кредитне заштите...). Успостављање одговарајућих лимита изложености је основ за контролу ризика концентрације у циљу диверсификације кредитног портфолија.

У зависности од општих економских кретања и кретања у појединим индустријским секторима, Банка врши диверсификацију улагања у индустријске секторе који су резистентни на утицај негативних економских кретања.

5.2. Ризик ликвидности

Ризик ликвидности представља могућност настанка неповољних догађаја који могу негативно утицати на финансијски резултат и капитал Банке. Ризик ликвидности испољава се кроз тешкоће Банке у измирењу доспелих обавеза у случају недовољних резерви ликвидности и немогућности покрића неочекиваних одлива и остале пасиве.

Банка у свом пословању поштује основне принципе ликвидности, остварујући довољан ниво средстава за покриће обавеза насталих у кратком року, односно поштује принцип солвентности формирањем оптималне структуре сопствених и позајмљених извора средстава и формирањем довољног нивоа резерви ликвидности које не угрожавају остваривање планираног поврата на капитал.

Ризик ликвидности, испољава се у немогућности Банке да испуњава своје доспеле обавезе. Ризик ликвидности може се јавити у виду ризика извора средстава и тржишног ризика ликвидности. Проблем ликвидности са аспекта извора средстава односи се на структуру пасиве и обавеза и изражава се кроз потенцијално значајно учешће нестабилних извора, краткорочних извора или њихове концентрације. Са друге стране ризик ликвидности испољава се кроз дефицит резерви и отежаног или немогућег прибављања ликвидних средстава по прихватљивим тржишним ценама.

Банка је успоставила одговарајућу организациону структуру, којом се врши јасно разграничавање процеса преузимања ризика ликвидности од процеса његовог управљања. Примарну улогу у процесу управљања ризиком ликвидности врши Одбор за управљање активом и пасивом у оквиру својих надлежности, као и остали надлежни одбори, чије одлуке могу утицати на изложеност Банке овом ризику.

У циљу минимизирања ризика ликвидности, Банка:

- врши диверсификацију извора средстава, по валутама и рочности;
- формира довољан ниво резерви ликвидности;
- управља новчаним средствима;
- прати будуће новчане токове и ликвидност на дневном нивоу;
- лимитира основне изворе кредитног ризика које имају најзначајнији утицај на ризик ликвидности;
- дефинише и периодично тестира План за управљање ликвидношћу у кризним ситуацијама.

Процес управљања ризиком ликвидности спроводи се кроз идентификацију, мерење, ублажавање, праћење, контролу и извештавање о ризику ликвидности.

Идентификација ризика ликвидности подразумева свеобухватно и благовремено идентификовање узрока који доводе до настанка ризика ликвидности и подразумева утврђивање текуће изложености ризику ликвидности, као и изложености ризику ликвидности по основу нових пословних производа и активности.

Мерење, односно процена ризика ликвидности представља квантитативну и/или квалитативну процену идентификованог ризика ликвидности, коришћењем следећих метода:

- ГАП анализа;
- рацио анализа;
- стрес тест.

Ублажавање подразумева одржавање ризика ликвидности на прихватљивом нивоу за ризични профил Банке, кроз дефинисање система лимита који обухвата регулаторне и интерне лимите, као и благовремено предузимање мера за умањење ризика и пословање у оквиру поменутих лимита.

Контрола и праћење ризика ликвидности обухвата процес праћења усклађености са интерно утврђеним лимитима, као и мониторинг дефинисаних мера за умањење изложености ризику ликвидности Банке која подразумева контролу на свим нивоима управљања ризиком ликвидности као и независан систем контроле који спроводе организациони делови надлежни за интерну ревизију и контролу усклађености пословања.

Извештавање о ризику ликвидности обухвата систем интерног и екстерног извештавања, спроводи се на дневном нивоу и по утврђеној динамици, а у складу са дефинисаним системом.

Банка усклађује своје пословање са регулаторно прописаним показатељем ликвидности и ужим показатељем ликвидности, за које су прописани лимити за један радни дан, три узастопна радна дана, односно просек свих радних дана у месецу. Током трећег квартала 2017. године показатељ ликвидности и ужи показатељ ликвидности су се кретали знатно изнад дефинисаних лимита.

Банка усклађује своје пословање са регулаторно прописаним показатељем ликвидности, и то: 0.8 обрачунат за један радни дан; затим минимум 0.9 не дуже од три узастопна радна дана, односно минимум 1 као просек свих радних дана у месецу. Поред усклађивања са екстерно дефинисаним лимитом показатеља ликвидности, Банка усклађује своје пословање са регулаторно прописаним ужим показатељем ликвидности, и то: 0.5 обрачунат за један радни дан; затим минимум 0.6 не дуже од три узастопна радна дана, односно минимум 0.7 као просек свих радних дана у месецу. Почев од 30.06.2017. године Банка усклађује своје пословање са регулаторно прописаним показатељем покрића ликвидном активом, који одржава на нивоу који није нижи од 100%.

Усклађеност са екстерно дефинисаним лимитима ликвидности:

	Показатељ ликвидности		Ужи показатељ ликвидности		Показатељ покрића ликвидном активом	
	30.09.2017.	31.12.2016.	30.09.2017.	31.12.2016.	30.09.2017.	31.12.2016.
На дан	5.41	2.86	5.11	2.54	718%	596%
Просек за период	5.25	3.00	4.89	2.59	792%	
Максималан за период	5.61	3.62	4.39	3.16	1000%	-
Минималан за период	4.76	1.88	5.21	1.67	658%	-

Банка дефинише интерне лимите, на основу интерног извештаја о ГАП-у ликвидности.

Усклађеност са интерно дефинисаним лимитима ликвидности последњег дана:

	Лимити	30.09.2017.	31.12.2016.
ГАП до 1 месеца / Укупна актива	Max (10%)	4.15%	7.00%
Кумулативни ГАП до 3 месеца / Укупна актива	Max (20%)	5.42%	10.02%

Поред тога Банка лимитира и усклађује пословање са лимитима структуре пасиве и лимитима дефинисаним са аспекта рочности по значанијим валутама.

Извештај о рочној структури монетарне активе и пасиве садржи монетарне билансне позиције распоређене према преосталом року доспећа, односно коришћена је конзервативна претпоставка да ће сви трансакциони и депозити по виђењу бити повучени у року до једног месеца.

Банка прикупља депозите правних лица и становништва, који обично имају краће рокове доспећа и могу бити повучени на захтев. Краткорочна природа ових депозита повећава ризик ликвидности Банке и захтева активно управљање овим ризиком, као и константно праћење тржишних трендова.

Банка краткорочно управља ризиком ликвидности праћењем и контролисањем позиција у свим значајнијим валутама, како би се на време сагледале потребе за додатним изворима финансирања у случају доспећа одговарајућих позиција, односно дугорочно планира структуру својих извора и пласмана како би обезбедила довољно стабилних извора и довољно резерви ликвидности.

Руководство Банке верује да одговарајућа диверсификација портфолиа депозита по броју и врсти депонената, као и претходно искуство Банке пружају добар предуслов за постојање стабилне и дугорочне депозитне базе, односно по том основу се не очекују значајнији одливи средстава.

Банка редовно тестира План управљања ликвидношћу у кризним ситуацијама и проверава период преживљавања и солвентност Банке, доступност извора за покриће обавезе које би евентуално настале, односно оцењује подршку у претпостављеним условима кризе.

Недисконтовани новчани токови који проистичу из позиција монетарне активе и пасиве обухватају будуће новчане токове по основу билансних позиција и будућих камата. У случају трансакционих и депозита по виђењу који су у складу са конзервативним приступом распоређени на рочност до једног месеца недисконтовани новчани токови обухватају само токове по основу главнице дуга.

5.3. Тржишни ризик

Тржишни ризик представља могућност настанка негативних ефеката на финансијски резултат и капитал Банке услед промена тржишних варијабли и обухвата каматни ризик у банкарској књизи, девизни ризик за све пословне активности које обавља и ценовни ризик позиција књиге трговања.

Банка је изложена ценовном ризику, девизном ризику, ризику друге уговорне стране и ризику измирења испоруке по основу ставки, које се налазе у књизи трговања. Књига трговања садржи билансне и ванбилансне позиције средстава и обавеза по основу финансијских инструмената које се држе са намером трговања или ради заштите позиција у другим финансијским инструментима који се воде у књизи трговања.

Банка је успоставила одговарајућу организациону структуру, којом се врши јасно разграничавање процеса преузимања тржишних ризика од процеса његовог управљања. Примарну улогу у процесу управљања тржишним ризиком врши Одбор за управљање активом и пасивом, као и други надлежни одбори, чије одлуке могу утицати на изложеност Банке овом ризику.

5.3.1. Каматни ризик

Каматни ризик представља ризик од настанка негативних ефеката на финансијски резултат и капитал Банке по основу позиција из банкарске књиге услед неповољних промена каматних стопа. Изложеност овој врсти ризика зависи од односа каматно осетљиве активе и каматно осетљиве пасиве.

Банка је изложена каматном ризику на позицијама у банкарској књизи који се одражава на могућност настанка негативних ефеката на финансијски резултат и капитал Банке услед промене каматних стопа.

Банка управља следећим видовима каматног ризика:

- ризик временске неусклађености доспећа и поновног одређивања цена (repricing risk);
- ризик криве приноса (yield curve risk) – коме је изложена услед промене облика криве приноса;
- базни ризик (basis risk) – коме је изложена због различитих референтних каматних стопа код каматно осетљивих позиција са сличним карактеристикама што се тиче доспећа или поновног одређивања цена;
- ризик опција (optionality risk) – коме је изложена због уговорених опција – кредита с могућношћу превремене отплате, депозита с могућношћу превременог повлачења и друго.

Основни циљ управљања каматним ризиком је одржавање прихватљивог нивоа изложености каматном ризику са аспекта утицаја на финансијски резултат, вођењем адекватне политике рочне усклађености периода поновног формирања каматне стопе, усклађивањем одговарајућих извора са пласманима према врсти каматне стопе и рочности, као и пројекцијом кретања криве приноса на иностраном и домаћем тржишту. Превасходно, Банка управља маргином интерног приноса кроз цену кредита и депозита, фокусирајући се на каматну маржу.

Банка посебно сагледава утицај промене каматних стопа и структуре каматносноне активе и пасиве са аспекта рочности, поновног формирања каматних стопа и валутне структуре и управља њиховим утицајем на економску вредност капитала.

Процес управљања каматним ризиком спроводи се кроз идентификацију, мерење, ублажавање, праћење, контролу и извештавање о каматном ризику.

Идентификација каматног ризика подразумева свеобухватно и благовремено идентификовање узрока који доводе до настанка ризика и подразумева утврђивање текуће изложености као и изложености каматном ризику по основу нових пословних производа и активности.

Мерење, односно процена каматног ризика представља квантитативну и/или квалитативну процену идентификованог каматног ризика коришћењем следећих метода:

- ГАП анализа;
- Рацио анализа;
- Дурација;
- Економска вредност капитала;
- Стрес тест.

Ублажавање каматног ризика подразумева одржавање ризика на прихватљивом нивоу за ризични профил Банке и подразумева процес дефинисања система лимита изложености Банке, као и дефинисање и спровођење мера за ублажавање каматног ризика. Контрола и праћење каматног ризика обухвата процес праћења усклађености са успостављеним системом лимита, као и мониторинг дефинисаних мера за умањење изложености каматном ризику Банке. Контрола каматног ризика подразумева контролу на свим нивоима управљања као и независан систем контроле који спроводе организациони делови надлежни за интерну ревизију и праћење усклађености пословања.

Извештавање о каматном ризику подразумева јасно детерминисан систем интерног извештавања надлежних одбора и органа Банке о управљању каматним ризиком.

Интерни лимити детерминишу се на основу интерног извештаја о каматом ГАП-у, који обухвата све позиције биланса.

Усклађеност са интерно дефинисаним лимитима каматног ризика последњег дана била је следећа:

	Лимити	30.09.2017.	31.12.2016.
Релативни ГАП	Max 15%	3.82%	1.33%
Коефицијент диспаритета	0.75 – 1.25	1.05	1.02

Током трећег квартала 2017. године показатељи каматног ризика су се кретали у оквиру интерно дефинисаних лимита.

Поред наведеног, Банка је дефинисала интерне лимите изложености каматном ризику по значанијим валутама и лимит максималне економске вредности капитала.

Усклађеност са интерно дефинисаним лимитима економске вредности капитала:

	30.09.2017.	31.12.2016.
На дан	4.28%	4.61%
Просек за период	4.05%	4.58%
Максималан за период	4.28%	5.03%
Минималан за период	3.60%	3.96%
Лимит	20%	20%

Руководство Банке верује да одговарајућа усклађеност позиција по врсти каматне стопе и периоду поновног формирања пружа добар предуслов за постојање усклађености са захтеваним финансијским резултатом уз очување економске вредности капитала.

5.3.2. Девизни ризик

Банка је изложена девизном ризику који се манифестује кроз могућност настанка негативних ефеката на финансијски резултат и капитал услед промене међувалутних односа, промене вредности домаће валуте у односу на стране валуте или промене вредности злата и других племенитих метала.

Девизном ризику изложене су све позиције садржане у банкарској књизи и књизи трговања у страниј валути и злату, као и динарске позиције индексиране валутном клаузулом.

У циљу минимизирања изложености девизном ризику Банка врши диверсификацију валутне структуре портфолиа и валутне структуре обавеза, усклађивање отворених позиција по појединим валутама, поштујући принципе рочне трансформације средстава.

Банка је успоставила одговарајућу организациону структуру, којом се врши јасно разграничавање процеса преузимања девизног ризика од процеса његовог управљања. Примарну улогу у процесу управљања девизним ризиком врше надлежни одбори у оквиру својих надлежности, чије одлуке могу утицати на изложеност Банке овом ризику.

Процес управљања девизним ризиком спроводи се кроз идентификацију, мерење, ублажавање, праћење, контролу и извештавање о девизном ризику.

Банка на свеобухватан начин благовремено идентификује узроке који доводе до настанка девизног ризика што подразумева утврђивање текуће изложености девизном ризику, као и изложености девизном ризику по основу нових пословних производа и активности.

Мерење, односно процена девизног ризика представља квантитативну и/или квалитативну процену идентификованог девизног ризика, коришћењем следећих техника:

- ГАП анализа и показатељ девизног ризика;
- VaR;
- стрес тест;
- backtesting.

Ублажавање девизног ризика подразумева одржавање ризика на прихватљивом нивоу за ризични профил Банке кроз постављање система лимита и дефинисање мера за ублажавање девизног ризика.

Контрола и праћење девизног ризика обухвата праћење и надзор усклађености позиција са интерно и екстерно дефинисаним лимитима, као и мониторинг дефинисаних и предузетих мера. Континуираним праћењем и контролом девизног ризика у току дана омогућено је благовремено предузимање мера у циљу одржавања девизног ризика у оквиру дефинисаних лимита. Контрола девизног ризика подразумева контролу на свим нивоима управљања као и независан систем контроле који спроводе организациони делови надлежни за интерну ревизију и праћење усклађености пословања.

Извештавање о девизном ризику обухвата систем интерног и екстерног извештавања и спроводи се на дневном нивоу и по утврђеној динамици, а у складу са дефинисаним системом.

Банка усклађује своје пословање са регулаторно прописаним лимитом девизног ризика, који представља однос збира отворене девизне позиције и позиције у злату и регулаторног капитала.

Преглед укупне ризичне девизне позиције и регулаторно дефинисаног показатеља девизног ризика на дан 30. септембар 2017. године:

	30.09.2017.	31.12.2016.4
Укупна ризична девизна позиција	2.664.493	1.366.855
Показатељ девизног ризика	5.41%	2.96%
Регулаторно прописан лимити	20%	20%

5.4. Оперативни ризик

Оперативни ризик је ризик од могућег настанка негативних ефеката на финансијски резултат и капитал Банке услед пропуста (намерних и ненамерних) у раду запослених, неодговарајућих унутрашњих процедура и процеса, неадекватног управљања информационом и другим системима у банци, као и услед наступања непредвидивих екстерних догађаја. Оперативни ризик укључује и правни ризик.

Оперативни ризик се дефинише као догађај који је настао као резултат неодговарајућих или неуспешних интерних процеса, поступака запослених и система или системских и других спољашњих догађаја, интерне и екстерне преваре, праксе запошљавања и безбедности на радном месту, потраживања клијената, дистрибуције производа, новчаних казни и пенала услед повреда, штете нанете материјалној имовини, поремећаја у пословању и системских пропуста и управљања процесима.

Банка догађаје оперативног ризика прати и по следећим линијама пословања: финансирање привредних субјеката, трговина и продаја, брокерски послови са физичким лицима, банкарски послови с привредним друштвима, банкарски послови с физичким лицима, платни промет, услуге за рачун клијената и управљање имовином.

Процес управљања оперативним ризиком представља интегрални део активности Банке који се спроводи на свим нивоима и омогућава идентификацију, мерење, ублажавање, праћење и контролу и извештавање о оперативним ризицима у складу са захтевима и роковима регулативе. Постојећи процес се ослања на поуздане методе мерења изложености оперативним ризицима, базу података о оперативним губицима, ажуран систем контроле и извештавања.

Банка на дневном нивоу прати догађаје оперативних ризика и управља оперативним ризицима. У циљу ефикасног праћења оперативног ризика, у сваком организационом делу Банке именовани су запослени за оперативне ризике, који су одговорни за тачност и ажурност података о свим догађајима оперативног ризика, као и за евиденцију свих насталих догађаја у базу података оперативних ризика. Организациони део Банке у чијој је надлежности управљање ризицима врши мониторинг и извештавање о оперативним ризицима Управном одбору Банке, Извршном одбору Банке и Одбору за ревизију

Мерење, односно процена оперативног ризика Банке врши се кроз квантитативну и/или квалитативну процену идентификованог оперативног ризика. Банка спроводи мерење изложености оперативним ризицима кроз евиденцију догађаја, самопроцењивање и стресно тестирање оперативног ризика. Самопроцењивање подразумева процену изложености ризицима од стране организационих делова у складу са мапом идентификованих оперативних ризика мерењем могућег распона, значаја за пословање и учесталости догађаја који могу да проузрокују губитке, идентификовањем нивоа контроле које области пословања имају над овим ризицима и мере за побољшање. Стрес тест представља технику управљања оперативним ризиком, којом се процењује потенцијални утицај специфичних догађаја и/или промене више финансијских варијабли на изложеност оперативном ризику Банке.

Банка не може елиминисати све оперативне ризике, али увођењем одговарајућег контролног оквира, мониторингом и ублажавањем потенцијалних ризика успоставља процес управљања оперативним ризиком. Банка предузима мере у циљу ублажавања оперативних ризика и проактивног реаговања на потенцијалне догађаје оперативних ризика кроз перманентно праћење свих активности, примену адекватног и поузданог информационог система и оријентацијом на пројектни приступ, а чијим спровођењем се унапређује пословна пракса и оптимизују пословни процеси Банке.

Путем поузданог извештавања о реализацији мера за ублажавање оперативних ризика, Банка је успоставила систем за мониторинг активности које предузимају организациони делови Банке у циљу умањења оперативних ризика и превентивног реаговања на догађаје оперативних ризика који су у настајању. Банка процењује ризик поверавања активности трећим лицима за обављање одређених активности у вези са пословањем Банке, а на основу уговора закљученог са тим лицима којима се јасно одређују услови, права, обавезе и одговорности уговорених страна.

У циљу несметаног и континуираног функционисања свих значајних система и процеса банке, као и ограничавања губитака у ванредним ситуацијама, Банка је усвојила План за обезбеђење континуитета пословања, а у циљу поновног успостављања опоравка система информационе технологије у случају прекида пословања, Банка је усвојила План опоравка активности у случају .

5.5. Ризици улагања Банке

Ризици улагања Банке представљају ризике улагања у друга правна лица и у основна средства и инвестиционе некретнине. Улагања Банке у једно лице које није лице у финансијском сектору не сме прећи 10% капитала Банке, при чему се под овим улагањем подразумева улагање којим Банка стиче удео или акције лица које није лице у финансијском сектору. Укупна улагања Банке у лица која нису лица у финансијском сектору и у основна средства и инвестиционе некретнине Банке не смеју прећи 60% капитала Банке, с тим што се ово ограничење не односи на стицање акција ради њихове даље продаје у року од шест месеци од дана стицања.

5.6. Ризик изложености

Велика изложеност Банке према једном лицу или групи повезаних лица, укључујући и лица повезана са Банком јесте изложеност која износи преко 10% капитала Банке.

У свом пословању, Банка води рачуна о усклађености са регулаторно дефинисаним лимитима изложености:

- Изложеност према једном лицу или групи повезаних лица не сме бити већа од 25% капитала Банке;
- Збир свих великих изложености Банке не сме прећи 400% капитала Банке.

Дефинисани лимити изложености према једном лицу или групи повезаних лица односе се и на лица повезана са Банком.

Изложеност Банке према једном лицу или групи повезаних лица, као и изложеност према лицима повезаним са Банком кретала се у оквиру прописаних лимита.

5.7. Ризик земље

Ризик земље је ризик који се односи на земљу порекла лица према коме је Банка изложена, односно ризик могућности настанка негативних ефеката на финансијски резултат и капитал Банке због немогућности Банке да наплати потраживања од дужника из разлога који су последица политичких, економских или социјалних прилика у земљи порекла дужника. Ризик земље обухвата следеће ризике:

- Политичко-економски ризик, под којим се подразумева вероватноћа остваривања губитка због немогућности Банке да наплати потраживања услед ограничења утврђених актима државних и других органа земље порекла дужника, као и општих и системских прилика у тој земљи;
- Ризик трансфера, под којим се подразумева вероватноћа остварења губитка због немогућности наплате потраживања исказаних у валути која није званична валута земље порекла дужника, и то услед ограничења плаћања обавеза према повериоцима из других земаља у одређеној валути која су утврђена актима државних и других органа земље дужника.

Банка управља ризиком земље на нивоу појединачног пласмана и на нивоу портфолија. Мерење и контролу изложености појединачног пласмана ризику земље, Банка врши одређивањем категорије интерног рејтинга земље дужника, а на основу рејтинга додељеног од стране међународно признатих рејтинг агенција и утврђивањем лимита изложености као процентом од капитала Банке у зависности од категорије интерног рејтинга земље. Мерење и контролу изложености портфолија ризику земље Банка врши на основу груписања потраживања према степену ризика земаља дужника.

У циљу адекватног управљања ризиком земље, Банка дефинише лимите изложености појединачно по земљама порекла дужника.

Пласмани Банке који су одобрени дужницима са седиштем изван Републике Србије, за финансирање пословања у Републици Србији, чије се измирење финансијских обавеза према Банци очекује из извора пословања оствареног у Републици Србији, представљају потраживања Банке без изложености ризику земље порекла дужника.

5.8. Управљање капиталом

Банка је успоставила систем управљања ризицима у складу са обимом и структуром својих пословних активности, а циљ управљања капиталом је несметано остварење циљева пословне политике Банке.

Обрачун капитала и показатеља адекватности тог капитала је почевши од 30.06.2017.године усклађен са Базел III стандардом.

Основни циљеви управљања капиталом су:

- очување минималног регулаторног захтева (EUR 10 милиона);
- одржавање заштитних слојева капитала;
- поштовање минималних регулаторних показатеља адекватности капитала увећаних за заштитне слојеве капитала;
- одржавање поверења у сигурност и стабилност пословања;
- остварење пословних и финансијских планова;
- подржавање очекиваног раста пласмана;
- омогућавање оптимума будућих извора средстава и њиховог коришћења;
- остварење политике дивиденди.

Регулаторни капитал Банке представља збир основног капитала (кога чине основни акцијски и додатни основни капитал) и допунског капитала, умањен за одбитне ставке. Показатељи адекватности капитала представљају однос капитала (укупног, основног или основног акцијског) Банке и збира: ризиком пондерисане изложености за кредитни ризик, ризик друге уговорне стране, ризик смањења вредности купљених потраживања и ризик измирења/испоруке по основу слободних испорука, као и ризичне активе по основу изложености ризику измирења/испоруке (осим по основу слободних испорука); тржишним ризицима, и оперативном ризику, ризику прилагођавања кредитне изложености и ризичне активе по основу прекорачења лимита изложености из књиге трговања. Ризиком пондерисане изложености за кредитни ризик, ризик друге уговорне стране, ризик смањења вредности купљених потраживања и ризик измирења/испоруке по основу слободних испорука се утврђују у складу са прописаним пондерима ризичности за све класе активе. Ризична актива по основу изложености оперативном ризику се добија множењем реципрочне вредности прописаног показатеља адекватности капитала и капиталног захтева за оперативни ризик, утврђеног као трогодишњи просек производа индикатора изложености по свим линијама пословања и прописаних стопа капиталног захтева за сваку пословну линију.

Показатељи адекватности капитала

	У хиљадама динара	
	30.09.2017.	31.12.2016.
Основни капитал	55,019,245	44,667,035
Основни акцијски капитал	54,645,735	-
Додатни основни капитал	373,510	-
Допунски капитал	297,434	4,175,529
Одбитне ставке од капитала	(6.044.466)	(2,611,859)
Капитал	49,272,214	46,230,705
Ризиком пондерисане изложености за кредитни ризик, ризик друге уговорне стране, ризик смањења вредности купљених потраживања и ризик измирења/испоруке по основу слободних испорука	144,749,081	147,355,392
Ризична актива по основу изложености оперативном ризику	31,680,737	21,710,322
Ризична актива по основу изложености тржишним ризицима	4,778,472	2,338,631

Показатељ адекватности капитала (мин. 8%+6,48пп)	27.19%	26.97%
Показатељ адекватности основног капитала(мин. 6% + 6,48пп)	27.03%	-
Показатељ адекватности основног акцијског капитала (мин. 4,5% + 6,48пп)	26.82%	-

Напомена1: Подаци за 30.09.2017. године и 31.12.2016. године нису упоредиви јер су обрачунати по различитим регулативама (за 31.12.2016.године по Базел II регулативи, а на 30.09.2017. године по Базел III регулативи).

Напомена2: Минимално прописани показатељи адекватности капитала банке су увећани за потребан капитал по основу захтева за комбиновани заштитни слој капитала. На дан 30.09.2017. захтев за комбинованим заштитним слојем капитала износи 6,48пп.

Током трећег квартала 2017. године сви прописани показатељи адекватности капитала су били изнад прописаних регулаторних лимита.

Банка Стратегијом и Планом управљања капиталом обезбеђује одржавање нивоа и структуру интерног капитала који пружа адекватну подршку расту пласмана, будућих извора средстава и њиховог коришћења, спровођењу политике дивиденди, као и прилагођавање променама у регулаторним захтевима.

План управљања капиталом, као део система управљања капиталом, садржи:

- стратешке циљеве и период за њихово остваривање;
- начин одржавања заштитних слојева капитала којима је Банка изложена;
- начин организације процеса управљања расположивим интерним капиталом;
- процедуре планирања адекватног нивоа расположивог интерног капитала;
- начин достизања и одржавања адекватног нивоа расположивог интерног капитала;
- план пословања у случају настанка непредвиђених догађаја.

Банка на континуираној основи спроводи процес интерне процене адекватности капитала у складу са природом, обимом и сложености пословних активности, а у складу са Стратегијом управљања ризицима, политикама за управљање појединачним ризицима и Стратегијом управљања капиталом.

Процес интерне процене адекватности капитала, као документован и континуиран процес испуњава следеће услове:

- заснован је на идентификацији и мерењу ризика,
- пружа свеобухватну процену и праћење ризика којима је Банка изложена или може бити изложена,
- обезбеђује адекватан ниво расположивог интерног капитала у складу са ризичним профилем Банке,
- укључен је у систем управљања Банком и доношење одлука;
- предмет је редовне анализе, праћења и провере.

Фазе процеса интерне процене адекватности капитала у Банци обухватају:

- утврђивање материјално значајних ризика, у складу са квалитативним и квантитативним критеријумима;
- обрачун износа интерних капиталних захтева;
- одређивање укупног интерног капиталног захтева;
- поређење следећих елемената:
 - капитала и расположивог интерног капитала;
 - минималних капиталних захтева и интерних капиталних захтева за појединачне ризике;
 - збира минималних капиталних захтева и укупних интерних капиталних захтева.

6. ДОГАЂАЈИ НАКОН БИЛАНСА СТАЊА

Дана 09.10.2017. године из стечајне масе клијента 14. Октобар Крушевац, Банка је наплатила део потраживања у износу од 246,913 хиљада динара.

На основу уговора потписаног између Банке и Министра финансија Републике Српске о дугорочном кредиту у износу од 50 милиона КМ, дана 16.10.2017. Банка је одобрила средства Министарству финансија Републике Српске у износу од 25,56 милиона ЕУР у динарској противвредности 3,050,679 хиљада динара, што је уједно и први уговор о кредиту који је Република Српска потписала са пословном банком ван Босне и Херцеговине.

У периоду од 01.10 до 27.10.2017. Банка је извршила две делимичне превремене отплате по кредитним линијама Е1В Арех 4 ИС/НБС и Арех 5 IIIA/НБС у укупном износу од 590 хиљада ЕУР односно у динарској противвредности сса 70,440 хиљада динара.

По основу укупних потраживања у износу од 2,645 хиљаде УСД из ликвидационе масе Агенције Њујорк Југобанке у стечају, чији је део била Комерцијална банка а.д. Београд, дана 31.10.2017. године Банка је примила чек на износ од 602 хиљаде УСД. Износ на чеку је одређен на основу Одлуке Врховног суда Њујорка предсавља укупан износ на који Банка има право и наплатив је у року од шест месеци од датума на чеку без права жалбе на Одлуку.

7. ДЕВИЗНИ КУРСЕВИ

Девизни курсеви утврђени на међубанкарском састанку девизног тржишта примењени за прерачун позиција биланса стања у динаре (РСД) на дан 30. септембар 2017. и 31. децембра 2016. године за поједине главне валуте су:

Валуте	Званични курс НБС	
	2017.	2016.
USD	101.3293	117.1353
EUR	119.3659	123.4723
CHF	104.3044	114.8473

У Београду,
Дана 24.10.2017. године

Лица одговорна за састављање
финансијских извештаја

KOMERCIJALNA BANKA AD BEOGRAD

Svetog Save 14, 11000 Beograd

Tel: +381 11 30 80 100

Fax: +381 11 344 13 35

Matični broj: 07737068

PIB: SR 100001931

PDV broj: 134968641

Šifra delatnosti: 6419

Agencija za privredne registre: 10156/2005

Broj računa: 908-20501-70

SWIFT: KOBBCSBG

E-mail: posta@kombank.com

ИЗЈАВА

Према нашем мишљењу, квартални финансијски извештаји за период 01.01.2017. до 30.09.2017. године, у свим материјално значајним питањима дају истините и објективне податке о имовини, обавезама, добицима и губицима, финансијском положају и пословању Комерцијалне банке АД Београд и састављени су у складу са Законом о рачуноводству, Законом о банкама и осталим релевантним подзаконским актима Народне банке Србије, као и МРС и МСФИ објављеним до 1. јануара 2009. године, који су у Републици Србији решењем министра финансија преведени и објављени у Службеном гласнику октобра 2010. године.

Лица одговорна за састављање финансијских извештаја

Снежана Пејчић
директор Сектора
рачуноводства

Саво Петровић
Извршни директор за
финансије и рачуноводство

КОМЕРЦИЈАЛНА БАНКА АД БЕОГРАД

ИЗВРШНИ ОДБОР

Број: 26308

Београд, 24.10.2017. године

На основу члана 31. Статута Комерцијалне банке АД Београд, а у складу са чланом 50, 51, 52. и 53. Закона о тржишту капитала и чланом 2. и 33. Закона о рачуноводству, Извршни одбор Банке дана 24.10.2017. године усваја

ОДЛУКУ О ОДОБРАВАЊУ ФИНАНСИЈСКИХ ИЗВЕШТАЈА И ИЗВЕШТАЈА О ПОСЛОВАЊУ КОМЕРЦИЈАЛНЕ БАНКЕ АД БЕОГРАД ЗА ПЕРИОД ЈАНУАР - СЕПТЕМБАР 2017. ГОДИНЕ

I

Одобравају се редовни финансијски извештаји Комерцијалне банке АД Београд за период од 01.01. до 30.09.2017. године:

1. Биланс успеха за период од 01.01. до 30.09.2017. године,
2. Биланс стања на дан 30.09.2017. године,
3. Извештај о осталом резултату у периоду од 01.01. до 30.09.2017. године,
4. Извештај о променама на капиталу у периоду од 01.01. до 30.09.2017. године,
5. Извештај о токовима готовине у периоду од 01.01. до 30.09.2017. године и
6. Напомене уз финансијске извештаје за период од 01.01. до 30.09.2017. године,

у тексту који је саставни део ове одлуке.

Одобрава се Извештај о пословању Комерцијалне банке АД Београд за период од 01.01. до 30.09.2017. године.

II

Овлашћују се: Извршни директор за финансије и рачуноводство Саво Петровић, директор Сектора рачуноводства Снежана Пејчић и директор Сектора контролинга и планирања Драгана Романдић, да потпишу Финансијске извештаје Комерцијалне банке АД Београд за период од 01.01. до 30.09.2017. године и Извештај о пословању Комерцијалне банке АД Београд за период од 01.01. до 30.09.2017. године из тачке I ове одлуке.

III

Задужују се Сектор рачуноводства, Сектор контролинга и планирања и Сектор хартија од вредности и финансијских тржишта да Финансијске извештаје и Извештај о пословању Комерцијалне банке АД Београд за период од 01.01. до 30.09.2017. године, из тачке I ове одлуке, доставе Комисији за хартије од вредности и Београдској берзи до 15.11.2017. године у складу са чланом 53. Закона о тржишту капитала.

ИЗВРШНИ ОДБОР

Z. Romandic Best

ИЗЈАВА

Појединачни финансијски извештаји Комерцијалне банке АД Београд за период 01.01.2017. до 30.09.2017. године, нису ревидирани.

У складу са Законом о рачуноводству, Законом о банкама и осталим релевантним подзаконским актима Народне банке Србије, Комерцијална банка АД Београд врши само ревизију годишњих финансијских извештаја.

Изјава се даје у складу са чланом 52. став 7. Закона о тржишту капитала.

Лица одговорна за састављање финансијских извештаја

Снежана Пејчић		Саво Петровић	
директор Сектора рачуноводства		Извршни директор за финансије и рачуноводство	